

لان عثمان رضي الله عنه كتب اربعة مصاحف
 واحدة واحدة منها الى الشام وواحدة منها
 الى الكوفة وواحدة الى مصر وامسك واحدة
 منها عند ه في مدينته وقيل كتب سبعة
 مصاحف هي مائة اربعة وثلاثون
 بعثها الى مكة والبحرين وغيرهما
 الناس على دين ملوكهم

699

في كفاية الشعبي في الاخبار
 في الاذاه ولم يقل مثلها قال المذاهب
 فانه يشغل على السالكين كلمة الشهادة عند التبع
 لم يقل مثلها قال المذاهب في الاقامة قانه
 في الجود يوم القيمة اذا سجد المذنبون
 في الصلوة

Süleyman	Hasan Hüsnü P.
Kütüphane	
Yeni	
Eski	699

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 حمد فراوان • و شادانی پایان • اول خدا می مستغاث
 حضرت نه اولسون که لسان انسان ترجمان • و زبان
 بیانی مظهر مافی الجنان قیوب • قلوب مخزول
 مخزون اولان اسرار ^{اظهار} قوت • و معدن قلبه
 مکنون اولان اخباری اشعار قدره و یردی
 و صلوة و سلام • اول سیدانام و سند اسلام
 صدر نشین پیشگاه اصطفا • و سر قافله
 کاروان اجتا • حبیب حق • و شفیع خلق
 اوزدینه اولسون • که پیام ملک علای خلقه
 اعلام ایلدکر • هر بری شرع مبینہ اطاعت
 و انقیاد تمام ایدوب • امر بالمعروف و نہی

عن امیر المومنین سیدنا محمد بن معزز و مؤکرم اولاد بلز
و داجی جمیع اکی و اصحابی اوزربنه اولسون که هر
بری انتشیر شد ایضاً و احکام و انتظام احوال
نامه علمه صورتیه منزله شد **و بعد** بو عبد جعفر
کثیر التقصیر که نفس فطویه بند **و** اضعف عباد الله
القائم مصطفی بن محمد **و** حضرت رساله منزلت
حجرتی تاریخت عددی طغوز بوزیتش سکه
ایر مشایدی **و** خرد و سته ادر نه ده سلاطین عظام
مرحوم و مغفور له سلطان بایزید خان علیه علی
سایر السلاطین رحمه الرحمن بنیاد **و** در
معوره ده خدمت تدرب مشغول ایکن وزیر اعظم
عالی رتبت **و** دستور افخم صاحب قربت مینر جهان
و جهان بنان و منشأ رجا بانبان **و** استطوفند و آصف
صفت افلاکون **و** رأی و فزیدون **و** شمت **و** زرع
نفع فویده قوی **و** صمدین **و** خستین **و** محبتده **و** سوه

واهل بيوت عليه السلام ونايل درجه واولاد
 صاحب رايات كرم و صاحب سيف و قلم راي
 رعيا و حامی برآباد اعني حضرت محمد باقر
 الله تعالى في الدارين لما يحبته وبتا اهل بيوت كرام
 چهار بار كنيز رضوان الله تعالى عليهم حضرت زینب
 چهار صد كلمات در زيارت و كوه در نثار لری
 تركيله ترجمه اولی کسی مراد شد بغیری ادو کوبو
 و اعلی بنده شاره بیورجی انقیاد امر واجب
 الاجلال و اطاعت حکم متبع الاموال لرینه فی حال
 اشتغال ایدوب بوجوه عنده عدم امثال و معالیه
 عظیم امنوا لی فانه قریب و دایره و محمد بن عبید
 اولسون اچون زمان سیرده لك تركيله ترجمه
 ایدوب لازم اولان فماته مفا امكن بقدر من
 اولمشیر اما فواج و خواجانه نظر ایدن افاضل
 اولی الایقان و اماثل ذوی الاتقان من مرخودما مولد که

3 مقتضای بشریت اوزره قصور و غلو روزالت
 و عشرت عبور واقع اولو ارب نظر عفو له حل
 و ممکن اولدجه صلاح حمل ایده لر زیر اتقوا
 اقران و تحت اخوان زمان بروجهلم شکسته حال
 ولی مجال انگین هذا زمان السکوت و ملازمة البیت
 فحاسبه عمل ایدوب دقایق نظردن عاری خلقت
 اعتزال و کوشش فراعذه طاعة الله اشتغال اولمش
 حمد و صلوة و ثنادن صکره شرح اولان کلمات
 حضرت امیر المؤمنین ابی بکر الصدیق رضی الله عنه
 یوز کلماتی که هر برسی جوامع الکلم و در جامع
 الاصوله مناقب ابی بکر بیان اولدغی اوزره
 ابو بکر حضرت نیک جا صلی الله علیه و آله
 رسول حضرت بعد الاسلام عبد الله شیمه اند بلر
 مسلمه ابن عمر روایت ایدوب حقیق رسول حضرت
 انا احب اسمائکم الی الله عبد الله و عبد الرحمن و عبدی

در بو تقدیر او زره ابو بکر کنی او را و مبالغه
 ایلم کر جکت سولیب و مبالغه ایلم رسول ختم
 تصدیق اند و کچون ابو بکر صدیق دلمدی زیرا
 جبریل و فی کتور ب رساله جنر فی استماع ابید
 بلا نزده تصدیق ابید و ب رجالدن اول اسلام
 کلن حضرت ابی بکر اولمشد و نسادن حضرت خدیجه
 و حبیباندن حضرت علی رضی الله عنه در و عتیق دخی
 شمیمه اولمشد زیرا رسول حضرتی من اراد ان
 ينظر الی عتیق من الله فلي نظر الی ابی بکر و میشد و
 ام الحیدر سلمی بنت صخر بن عامر بن کعب بن سور
 و آلدی ابو قحافه عثمان بن عامر و بن عمرو بن کعب
 بن سعد بن تیم بن مره بن کعب بن لوی و زمره
 بن کعب ده اجداد رسول الله ملاقی اولمشد و آلدی
 و بالذات ولدی و ولد بیک ولدی رسول الله صلی
 الله علیه وسلم اصحاباندن اولمشد در بو فضیلت اهل
 ن

براحده

4
 بر احوه مبر او لما شد رسول حضرت قبله جمع غزاً
 واته حاضر اولمشد رجاء علیه و سلامده رسول
 حضرتندن اصل مفارقت اتا شد ر بعد الانتقال
 رسول حضرتندن الائمة من قریش حدیث شریفی
 بالذات روایت ابید و ب اکچون کون یوم غناده خلا
 ابیون بیعت اولمشد ر مکه ده حادثه قبلدن اکی بل
 دوت آبدن صکره وجوده کلمشدر رسول حضرتندن
 اکی بل دوت آکی بکد کدن صکره اکی بل دوت آکی
 خلافت ابید و ب سن رسولدن اون بش کون
 ختمی مرضنه مبتلا اولوب اخوته انتقال اولمشد رسول
 حضرت شش احوه روایتده سن شریفی التمش اوج
 بلدر رسول حضرتندن بو زوق اکی حدیث شریف
 روایت اولمشد ر مده خلافتی قبل اولدو چگون روایت
 اندو کی جمله خلفا را شیدین روایت اندو کی احادیث
 قبلدر بعد الوفا ت کند و حبشه زوجی اسماء بنت
 ن

فصل اید و محمد بن خطاب رضی الله عنه ما زان قلبه جانب
رسوله جرحه مبارکه در دهن او نمشد و کتب فقه و
مسئله صحیح بود که زوجه سی زوجی بعد الوفا غسل
اکت جایز در اما زوج زوج سی غسل اکت جایز و کله
زیر اعدۀ وفات سبیل زوجه زوجین منقطع و کله
اما زوج زوج سی وفات اند و کی کبی غنبدی تزوج جایز و کله
بینهماده فی الحال انقطاع ثابت اولو رطوایع الانوارده
رسول حضرت اسناد اید و ابوبکر حقنه و الله ما طعت
شمس و لا تربت علی احد بعد النبیین و امر سلین افضل من
بکر حدیثی روایت او نمشد و الکلمه الاولی **صنایع معروف**
تقی مصایع التوابع اعمال حسنۀ عین مسکره صاحبۀ حال
سقوط در حفظ اید و مراد مؤمنه لایق بود که هر آن
و هر ساعت افعال کزیده و اعمال پسندیده به اشتغال
ایلیه اگر اشتغال ایله او ل اشتغال ایله و کی اعمال حسنۀ
بر کایتله مواضع خوف و خطر در امین او لورد و مکدر و عیال

5 معروف معروف منکر ک حدیثی رتی حفظ معنای
اولان و قایتله صیغه مستقبله مصایع معروف
جمعید رفیع میم ایله مفرع محل مفرع معنای در مفرع
سقوط معنای در روجل مفرع مفرع و کله
ناگاه سقوط اند و کله صیغه جمع ایراد اولی انوار
محل سقوط اشارت در مفرع و مفرع سوار از مفرع
در بو معنای محققه ر شهاب الاجنارده رسول حضرت
فعل معروف یقی مصایع السوحدی بنی **البحر** **عرف در ک**
الادراک **ادراک** ذات واجب کمالی ادراک
بلوغت بنده اولان کسه لرحر کتور مک عین ادراک
فعله عجز معروف رفیقین ایله سکون رانله در ک
در ک بلوغ معنای در ادراک علم معنای در ک
والا فی مصاف ایله دن عوحد ر ادراک واجب و کله
ما عرفناک حقاً معرفتک لا یعرف الله الا الله بو معنای
محققه **سبحان من لم یجعل الی معرفته طریقا الا بالبحر**

ع

ن

عَنْ مَعْرِفَةَ بَنِي نَافِعٍ عَنْ تَنْزِيهِهِ أَيْلَهُمْ تَنْزِيهِهِ الْمَلَكُ
 شَوْلِ ذَاتِ وَاجِبِي كَمْ كُنْتُ ذَاتِ مَعْرِفَتِهِ طَرِيقِ
 الْأَمْعَدِ فَتَنْزِيهِهِ كُنْتُ مَكِّي طَرِيقِ قَلْبِي سَجْدًا فَطَرِيقِ
 حُزْنِهِ مَعْنُو لَيْدِ رَأْبَةِ اللَّهِ مِنَ السَّوَابِ رَأْدَةُ تَقْدِيرِ
 وَرَكْلَةٍ مِنْ مَوْصُولِهِ وَرِذَاتِ وَاجِبِهِ عِبَارَتِهِ
 جَعَلَ بُوَ حُلْدِهِ تَقْصِيرِ مَعْنَا سَنَةِ دَرْخَلِ خَلْقِ وَشَجِيهِ
 مَعْنَا سَنَةِ دَخِي كَلَوِ رَجَعِ الْعَلَمِ وَالنُّورِ جَعَلَ الْيَكْنَ
 إِنَّا نَأْتِيكَ مَعْرِفَةً بِحَسَبِ اللَّفْظِ عِلْمِهِ مَرَادُ فَرَامَا بِحَسَبِ
 الِاسْتِعْمَالِ فَرْقِ وَارِدِ تَفْصِيلِ كِتَابِ عَرَبِيَّةٍ دَهْ وَرِ
 طَرِيقِ بِحَسَبِ اللَّفْظِ سَبِيلِهِ وَهَرَامِهِ مَرَادُ فَرَامَا بِحَسَبِ
 الِاسْتِعْمَالِ بَيْنَ نَزْدِهِ فَرْقِ لَطِيفِ وَارِدِ سَوْرَةِ الْفَاتِحَةِ
 تَفْسِيرِنْدِهِ مَرْحُومِ وَمَغْفُورِهِ أَفْضَلِ الْكُنَا خَزِينِ ابْنِ
 كَمَالِ بَابِ تَفْصِيلِ الْفَرْقِ **رَافِعِ مِنْ عَلَى كَمُوتِ تَوْهَبِ كَفْ**
الْحَيَوَةِ دَائِمِ مَوْتِ أَوْزَرِ بَيْنِهِ بِعَرَادِ لَنَا كَيْسَكَ
 حَيَوَةِ هَبِهِ أَوْلَمَشْ أَوْلَهُ زَبِيرِ أَلَمْ مَوْتِ وَاقِعِ أَوْلَمَارِ

اِسْمُ مَوْتِ مَقْدَرِ بِلُورِ اِیْکَنْ ظَاهِرِ حَيَوَةِ هَبِهِ
 اَوْلَمَشْ اَوْلَمَارِ وَاکَرِ مَوْتِ وَاقِعِ اَوْلَمَارِ سَبَبِ حَيَوَةِ
 اِبْدَیْهِ هَبِهِ اَوْلَمَشْ اَوْلَمَارِ قُرْآنِ عَظَمَةِ اللَّهِ تَعَالَى
 وَلَا تَحْبِبَنَّ الَّذِينَ قَبِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَالَهُمْ اِجْتِمَاعًا
 رِثَمِ قَوْلِي بُوَ مَعْنَا بِهِ سَنَارِ نَدْرِ مَرَادِ جِهَادِهِ وَفَصْلِ
 اِمْرٍ دَرْخِ صِ مَعْنُو دَرْخِ طَمَحِ مَعْنَا سَنَةِ اِمْرٍ صِ بُوَنَ اِمْرٍ
 حَاضِرِ دَرْخِ صِ عَلَى اَمُوتِ اِبْلِهِ مَتْنِ مَوْتِ بَيْنِنْدِهِ فَرْقِ بَيْنِ
 اِبْلِهِ اَوْلَمَشْ مَتْنِ مَوْتِ مَكْدُودِ هَبِهِ صِ اِبْلِهِ اِمْرٍ بِنِ اَوْلَمَارِ
 دِیَوِ اَعْتِرَاضِ وَارِدِ اَوْلَمَارِ مَوْتِ وَجُودِ اَوْلَمَارِ
 حَيَوَتِ صَدِيدِ رَوَاکَرِ عَدَمِ اَوْلَمَارِ بَيْنِهَا دَهْ تَقَابُلِ
 عَدَمِ وَامْلَکَةِ اَوْلَمَارِ سَوْرَةِ اَمْلَکِ تَفْسِيرِنْدِهِ أَفْضَلِ
 اَمَّا خَزِينِ ابْنِ کَمَالِ بَابِ تَحْقِيقِ اَمْتِشْ رِ تَوْهَبِ هَبِهِ
 مَعْنُو اِیْکَنْ بِنَا اَوْلَمَارِ صِغَتِ مَسْتَقْبَلِ رَجُوبِ اِمْرٍ
 اَوْلَمَارِ اَوْزَرِ جَزْمِ رِ بُوَ مَعْنَا بِهِ مَنَاسِبِ رِ اَحَادِیْثِ
 صَحِیْحِهِ دَنْ کُلِّ شَيْءٍ یَحْتَفَرُ فَطَرِیْقِ لِمَنْ یَحْتَفَرُ حَبِیْقِ لِسَانِ

فِي الْقَبْرِ مُصِيبَةٌ وَلَا مَعَ جَزَعٍ فَإِنَّهُ قَبْرُهُ أَصْلًا
 مصيبة بود ز زیر آب اجزا از آنه و کسی که
 کانه مصیبت او لاش او و لور و جزع افکله قطعاً
 فایده او لما ز زیر فوت اولان نشسته کرد و اله کرده
 کند ن ماله صبره مترتب او لاجئ ثواب عظیمی
 فوت اید و با ابطال انفس او و ریش مؤمنه لازم
 که مصائبک نزولی و نوابک حدودی و قنده صبر
 ایلوب جزع ایلیمه تا که انما یوفی القابرون افرهم بغیر
 حیث و دخی اینه الله حیت القابرون ایتنه مظراً اوله
 بس افعال ناقصه ند رهنرینک اسمی اوزرینه تعذیرک
 جوازی متفق علیه و اما جبرک بس اوزرینه تعذیرک
 جوازنده علماً عربیه اختلاف ایتدیلر بقریون جائز
 کور و کوفیون منع ایتدیلر فحله صبر نفس مکروه
 اوزرینه جبرک رجه کک ضدیدر مصیبت نفس
 انش مکروهه ان اصابه ایدن شیدر رسول الله

7
 صلی الله علیه وسلم حضرتان ساینده صحیح ایلد رایت
 اولان کل تشی یوزی المؤمن منو له مصیبت حدیثی
 بومعنا بی مقرر دور و بعض علما مصیبت مطلقاً انش
 اصابت ایدن شیدر اگر نعمت و اگر نعمت اما هکله
 اصابت مکروهه علیه انش دور و یلد بومعنا من
 شهاب ال جبار دور رسول حضرتان من کنوز
 البیکر کما ان المصائب و الامراض و الصدقة حدیثی
اشد ما قبله و اهنون ما بعده موت دنیا و واقعه
 اولان بلیاتک جمله سندن اشددور و آفرته واقعه
 او لاجئ شاید کک جمله سندن اهنون مراد هول
 قیامتی بیاندراشد و اهنون صیغه تفضیل ندر اشد
 معروفه را هون ابل مصائبه دور بوطله مامول
 اهنون قله استعمال اولمش را ذکر و افقد رسول الله
ینزل عنکم مصیبتکم رسول الله حضرتان دنیا و
 انتقالن ذکر ایدک تا که سده واقعه اولن مصیبت سهل

سید

اوله مرآد و بنا ده فندان رسول الله و دن اعظم
 و اکبر مصیبت بود قدر زیر اجمیع مصائب و بنویم بولگان
 نسبت منزلت عده و در دیگر کسرا یله ذکر
 لش غممه قلبه مختصر اذکر و او جانی غممه فحله
 فقد شیک خندان غیبت بر وجهه که مکافی غممه
 سور و یوسفه و اقبلوا علیهم ما ذا تفقدون
 آیتک تغیرنده فخر امفین امم بیضاوی حضرت
 ذکر اولان غیبه مخصوصه ایله تغیر اشد رکبت فقه
 ده مغفود و احی بو معنایه قاتوسه فقه فقه
 و فقه انا عده و فقه ضرب با بنده ذل بذل صلا
 بهون ایله تغیر و فقه راند زون ای ذنب ای
 عقوبه البغی و قطیعه الرحم ذنوب بینه زیاده
 سر عتله جره او عقوبت افتضا ایدن ذنبی سر
 بلور منراول ذنب اکید بریری ظلم و بری صلیه
 رحمی قطعه یعنی اقربا زیارتی ترکدر اندر لولک

کلمه سنده حمزه استغفامیه در بعد نده واقع اولان
 خطاب و لوتری اذکر مون کبی خطاب عام در کلمه
 ای شریطه و موصوله و استغفامیه استغفال اولان
 بو محله استغفامیه در فحله ذنب اثم مراد فدر جمعی
 ذنوب کلور سرعه بطول کت تقصیر سریع بودن
 صیغه تفصیل رعقوبه معذوفه و فحله بغی ظلم معناه
 در قطع ایله قطیعه بر معنایه در کتف و زنت
 رحم منبت ولد و قرابت معناسنه در بو محله معناه
 ثانی مراد در بو معنایه مناسبه شهاب الایضا
 ده ما من شیء اطیع الله فیه با غل ثوابا من صلیه
 الرحم و ما من عمل یغصی الله فیه با غل عقوبه من
 بغی حدیثی اذ کان اما ل عند من لا ینفعه و السلام
 عند من لا یستعمله و الرأی عند من لا یقبل من فایده
 الامور مال فجن اتفاق ائین کمنه قتنده اوله
 و سلاح استغفال ائین کمنه قتنده اوله و فکر

صحیح قبول اولیایان گمنه قنده امور دین و
 و امور مملکت ضایعه اولور مرآد زکوة و جهاد
 حیث و حاکم اولان گمنه لری کفر صحیح تر فیدر
 و خلافت ن لایید رکسه سلاح آلت بدر
 فتحله رای قلبه ضلله رویت بعمره رو یا منامه
 مختصر رسول الله حضرتان اسابند صحیح ایل
 کتب صحاحده ذکر اولان اذ او سید الاقرالی
 عنده اقله فانتظرات ساعة حدیثی شرطیه ثالثه
 مؤید در **یا طاهر تقی علی البهر و ناکل من المهر**

ولاتذری ما لجنه یا طاهر شجر او زرینه قورن
 و انواع نردن اکل ایدرسین و جنرندراقله

بلمرس

و خبر ندن اصله بلزسین بوکلامدن مراد
 انسانه تعریفند و زیرا اکثر انسان الله تعالی
 حضرتند نعمته مستغرق ایکن اخرته متعلق
 اندیشه دن غافل اولوب ابرو نهی مقتضا
 عملک مساهله ایدوب و ما خلقت الحجر
 و الانس الا لیعبدون و خواستی بلزلریا حرف
 ندان ذی العقول له مختصدر غیر ذالعقول
 ندانتم قران عظیم الشان یا ارض ابلع ما رک
 و یا سمار اقلعی کبی استعاره یره مبنی در تفصیل
 مفتاح العلوم در ذکر اولنشدن بومقامت
 اختصار مراد اولنمغین تعریف اولنمدی الکلمه
 الحادی عشق **ان الله قرن وعده بو عید لیگوک**
العید را عیبا و رهبا تحقیق الله تعالی حضرت
 مکلف اولان عید وعده ایتدوکی نسنه یر
 رعیت وعید اولان شیئی در رهبت و خوف

سیله
۱

9

تسون انجون قران عظیمه و عدلی و عید
 مقارن ذکر ابتدای جمله دن بری سورة المائدة
 وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ
 وَأَجْرٌ عَظِيمٌ وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ
 أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ وعدن حسب اللغه حیره
 و شر عامد راتا بوخلده و عید مقابل ذکر
 او لغله ماد خیر یله و عدد در الکلمة الثانية
 عشر **يَا هَادِيَ الطَّرِيقِ جُزْتُ فَالْفَجْرِ أَوْ الْبَحْرِ**
 با طریق مستقیمه هادی اولان کسه طریق
 تجاوز نابت دل سند اوزر و که دن فی
 و یا بجی یعنی نابت ایدوب حقه رجوع ایدوب
 صنو صبح کبی راه شریعتده روشنائی شریعتده
 مستغنی و مستند ایلور شش و اگر مندا لشه
 قالور سل حال مشکل اولور بو کلمه دمر بالمر
 ایدنلن تعریف و شریعتده تجاوز مندا اولور پیماده

واسطه

واسطه اولما دغنه تنبیه و صوفیلر طریقت
 و حقیقت دید کلری مشرعه موافق اولور
 مقبول و الامره و اولدوغنی تبیین در جز
 جاز مجوز دن فعل ماضی صیغه غایبه
 فتحله فجر صبح و یا اول نهار دن مراد ضرور
 باند ضم جیمک سکون یله بحر کار بزرک و شر
 معناسنه در الکلمة الثالثة عشر **يَا مُنْطَلِقِ**
إِلَّا وَقُوهَا طَامَّةٌ هیچ برداهیه یوقدن
 الا اندل فوقندن اندن اعظم داهیه و از دن
 مراد انسانه لازما اولان بودر که واقع اولان
 بلا یه شکراین زیرا اندل اکبر و اعظم بلا و از
 که حالا اندن حفظ اولمشدن دیمکدر قاموش
 الطامة القيمة والدا هیه دلمشدن بوخلده مراد
 داهیه معناسیدن و هر عالم فوقندن عالم و ان

و يدل معنای دخی متضمن در زیر اطم الشی
 در بر لحن اول شی کثیر و عالی غالب اولسه
 الله تعالینک و فوق ذی علم علیم قوی بومعنا
 مصدق در الکلمة الرابعة عشر **ان البلاد**
موکل بالمنطق تحقیق بلا نظفه موکل در زیر
 اکثر بلیات سبب نطق در انجمن حضرت ابی بکر
 کثیر الصمت ایدی منطق نطق معنای سنه
 قاموس ضرب باینده نطق بنطق نطقا
 و منطقا دینامش در بومعنا مؤید در شهاب
 الاخبار رسول حضرتین البلاد موکل بالقول
 حدیثی و دخی خیر الكلام ماقول و دل حدیثی
 بومعنا مناسب در الکلمة الخامسة عشر **ان**
فاو ردنی الجحیم الخوف تحقیق بر نطق بنی
 محال خوفه ابراد ابقاع ابتدی بولک عاقبة مؤکده

حفظ لسانه اهتمام در و لسان حفظ او لمحت
 صاحبی مها لکه القاسی بیاند ابراد اخصار
 معناسنه در موارد مورد جمع در محل و رد
 دیمکدر اصلت مورد مایه مخصوصه صکره
 تميم او لشمشدر عبار مخوفه ده نل موارد
 مطابق ضمیر جمع مشتمل اولد و غی حیثیتند
 الکلمة السادسة عشر **ثلاث من کتبه**
عليه البغي والنكر والمكر خصال سینه
 دن اوج خصلت هر کس ده که موجود اولد
 خبری و اول کسسته نل او زرینه عاید و اوج
 اولور بری بغی و بری نکت و بری مکر در
 اولامذکور اولانی مصدق در سور پوسند
 انما بغیکم علی انفسکم ابی و ثانیامذکور
 اولانی محقق در سورة الفتح من نکت فاما
 بنکت علی نفسه ابی و ثالثامذکور اولانی

مقرر در سورة الفاطر. ولا تحيق بكر السي
 ابني فتحله بغي مضدر و ظلم معناسنه بغي عليه
 ديزلر چين ظلم اتسه فتحله نكت نقص عهد
 معناسنه در من موصوله در فيه عليه ضمير
 موصوله و اجعذر الكلمة السابعة عشر **لَا يَكُونُ**
قَوْلُكَ غَوًى غَفْوًى وَلَا عَقُوبَةٌ فَلَا يَرْجِي إِذَا مَنَّتْ
وَلَا يَخَافُ إِذَا تَخَوَّتْ عفو و عقوبت قولك
 لغو و لماسين زيرا قولكه اعتبار و اعتماد و لمين
 هر كس نه كه سر امين ايند و ك بغي كناهني
 عفو اتمكه و عذر ذكر ايند ل اول كمنسه لغو
 و لطيفه يرخل ايدوب سندن عفو رجا اتمز
 و هر كمنسه كه عقوبت ايجون تخويف ايسك
 يعني وعيد ذكر ايسك كلو مكي حقيقته خل
 اتميوب سندن خوف اتمز ليس موم كمنسه يلازمه
 شع موافق هرامره دوام ثبات اوزر اولوب

في فائده كل من دك اجتناب و اخترا زايين
 لا يكون صيغة نه غاييدون تاكيد ايجون
 نون موكده لاحق اولشدون مقدم ذكر اولنا
 اذ و موخر ذكر اولنا اذ طرفيه ايجون در
 تخويف تخويف معناسنه در الكلمة الثامنة
 عشر **لَا تُوعِدْنَ بِعُقُوبَةٍ أَكْثَرُ مِنْ مَعْصِيَةٍ**
فَإِنَّكَ إِنِ فَعَلْتَ أَمْتًا وَإِنْ تَرَكْتَ كَذِبْتَ
 بر كمنسه به عقوبت ايله ايعاد ايسك معصيت
 اكثر عقوبت ايله اعاده ايله زيرا اكثر في الواقع
 جر مندن زياده عقوبت ايدون سد كناه
 اتمش اولور من مراد حد دن ياده و عيد اتمك
 منعون لا توعدن نه خاخذون تاكيد ايجون
 نون لاحق اولشدون معصيت عصيان معناسنه
 طاعتند هنديدون اتمت علم بانبند صيغة ما صيد
 الكلمة التاسعة عشر **لَا تَجْعَلْ وَعِيدَ فَتُخَاجِبَ فِي كُلِّ بَيِّنَةٍ**

لا هشی. و عید کی جاغرمق ایله ایله زیر مایند
 قلوبدن زائل اولوب قانده سیاست باطل
 اولور فخله و تشدید ایله ضیح و ضیاج باند کردن
 ایله تفسیر اولمشدن **الکلمة العشر** **اذا قاتلک**
خیر فاد رکه و اذا ادر کل شر فاسبقه فخر خیر
 سنی فوت ائشه سن اول خیر یتشمل جمیع اول
 و قبح شر مکاراد راک ائشه سن کاسبقیت ایدون
 شر مکارا حقنه مانع اول ظاهر مقامه مناسب اذا
 فوت خیر دیمایدی کن خیر فوت اتمل مومن
 کسبه لایق اولماد و عیون اذا قاتل خیراد بیلدی
 کتب فقه ده اذا قاتل الصلوة داعی بوقیلندن
 ادرال یتشمل معناسنه در اذا ادر که الفرق یکی مراد
 مومن کسبه یه لایق هر زمانه مساعده ایدوب
 شر مکار اولدجه احتراز اتمل مکلدن مقتضیات
 نفس اماره غالب اولماین مقامنده مجرم الوقوعه

د لالت

13 د لالت ایدون اذا اعتبار یله تغیر اولمشدن اذک
 افعال بایندن صیغه امر حاضر در فاسبقه
 ثلاثی دن صیغه امر حاضر در ضمیر اول غیر ضمیر
 ثانی شرع رجوعدن الکلمة الحادية والعشرون
ان علیک من الله عیون ناکرک تحقیق سنک
 اوزر و که الله تعالی حضرتدن عیون و اوزر
 سنی کوزر لور مراد الله تعالی سنک ظهور ظاهر و
 ناظر و مطلعدن یعلم ماسترون و ماتعلون
 انه علیم بذات الصدور بو معنای مصدق
 و جبرائیل حضرت یله پیغمبر حضرت اثنائی مکالمه
 پیغمبر حضرتده احساندن سوال ایتد و که
 الاحسان ان تعبد الله کاند ترا فانه لیرکی
 ترا فانه یراک قولی بو معنای محققدر
 الله تعالی حضرتی جارحه دن منزهد
 انکون بلکه عیون اثبات اتمل متشابه ایدند

علم ما ولد بطريق الجمع عيوب ديملا الله تعالى
 حضرتك احوال عباد شمول علمند مبالغه
 في بيان الكلمة الثانية والعشرون **وَحَمْدُ اللَّهِ**
أَعَانَ أَخَاهُ بِنَفْسِهِ وَأَشْرَكَهُ فِي دُعَائِهِ اللَّهُ
 تعالى رخت ايلسون شول كمسه به كه قرنداشنه
 نفسيه اغانت ايليه و دعاسنده اني كزون به
 شيل ايليه عبادت اخ اخوت نسبته و اخوة
 في الدينه شانلدن والله تعالى في عيوب
 العبد مادام العبد في عون اخيه حديثي بنوعنا
 مفودين و حمد الله ك ما د طلب و حمدن قامند
 والمرء مثل الميم الانسان او الرجل و لا يجمع
 من لفظه د ينلشدن بنفسه اعان كلمة سكه
 متعلقدر اشرك صيفه سي ماضى در ضمير اخذ
 راجعون في دعائه ده ضمير انرا راجعون
 بوزن مثالي ممنوع او لان تفكيك ضمائر در

الكلمة الثالثة والعشرون **الصديق مائة**
وَالْكَذِبُ خِيَانَةٌ راست سويلد امين لك
 و قور خوسن لكدر و دروغ يعني بلون
 سويلك خيانتدن قاموسد صدق و كذب
 امن خوفد صديدين د ينلشن امانت و خيانت
 فعلى و قولى اولون فعلى اولان ماله متعلقدر
 بوكله قولى اولان في بيان ايدن مراد صدق
 مدح و كذب من متعدي صدق امانت اولون
 كذب و خيانت اولدو غدر بروجهي دخي
 بوزن كه صدق كلوي بالتمامه بلا و هو
 اذا اتمكدر نكتم ماله امانت بتمامه مالى
 اذا اتملا اولدو غي كى كذب كلوي واقعد
 اولدو غي كى وزن اذا اتميوب كلو تغيير و
 يا نقصانك اذا اتمكدر نكتم ماله خيانت امانت
 قونلر مالى كلو ضايع ايدوب و يا الكسول

ادا تمك اولاد و غنی کی بوقدر او زن کلام
 تشبیهه منی اولون الكلمة الرابعة والعشرون
اَحْزَرْتُ نَبِيَّ وَابْتَغَيْتُ التَّوَافِلَ غارتند نصیبی
 اخذ ایندم ز یاده لر طلبا یلرم یعنی فرایضدن
 حقی اخذایدوب فرائضی بالتمام ادا ایندم
 فضله عبادۀ طلبا یلرم کلام استعاره یمثنی
 عبادتدن نصیب مال غنیمتدن نصیبه
 تشبیه اولنوب مشبه به ذکر اولنوب مشبه
 اادات اولمشدر امثال عزیزدند و احرز
 وابتغ التوافل معناسی قلیل دیمه قبول ابله
 دخی ز یاده طلب ابله دیمکدن بر لسته
 قلیلدن دیمی قبول اتمک محلتد مستعملدن
 صحیح مسلم ابن ابرع روایتند لا تخفرك
 من المعروف شيئا ولا تؤاخذ أخاك مؤعدا
 فحمله فحلفه حدیثی بومعنا یمثی در نخله

ننب غنیمت معناسنه در احرزت اخذت
 وحفظت معناسنه در ابتغی صیغه متکلم
 واخذ در اطلب دیمکدن توافق نافلة نك
 جمعی در نافلة فضله ز وائرم دیرلر
 حضرت ابی بکر صدیق رضی الله عنه کثر عبا
 وعبادته ز یاده رغبتی بیاندن بوندن
 غرض باب دیندر رغبت واهتمام خلقه
 تعلیمدن امدی مؤمن اولنره لایق باب
 عبادت فرایضله قناعت انبوب متصل
 سنن توافق ز یاده اتمکدن الكلمة الخامسة
 والعشرون **كُنَّا نَدْعُ سَبْعِينَ بَابًا مِنْ الْحُلُولِ**
خَافَةَ أَنْ تَقَعَ فِي حَرَامٍ حرامه واقع اولقدت
 خوف ایدوب بر حلاولدن یمش یا بی ترک
 ایدرن بیغیر حضرتدن روایت اولنار
 انقوا من الشهوات كيلا تقعوا في الحرام حدیثی

بومعناي مصدق در كنانك سنده معنای
 استمرار و اوردن دامن اعدا نماز حرام خوفند
 حلالی تر لا بد ورنه دیکلن عبان سبب
 عید ایچون دکلن ان ستمغفر لهم سبعین
 مرة فالن یغفر الله لهم کبی مراد تکثیر د
 ندع نذل معناسنه خانه خوف معناسنه
 قاموسه خاف بخاف خوفا و خفاة دینشدن
 الکلمة السادسة والعشرون **أَطْوَعُ النَّاسَ لِلَّهِ**
أَشَدُّهُمْ بَغْضًا لِمَعْصِيَتِهِ الله تعالى حضرتنه
 ناسد ز یاده مطیع کنون کنهانه زیاده
 بغض ایدند مراد الله تعالى حضرتنه امرنه
 زیاده مطیع و فرمانی زیاده سمیع اولیا خمس
 معصیت ز یاده پرهیز ایدوب دشمنند
 فرار ایدر کی معصیت فرار ایدلکسسه در دیکل
 اطوع واشد صیغه فضیلدن ضمه بغض حیلند

الکلمة السابعة والعشرون **إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى**
يَرَى مِنْ بَاطِنِكَ مَا يَرَى مِنْ ظَاهِرِكَ تحقیق
 الله تعالى باطنکدن کورن شول شی که ظاهر کدن
 انی کورن یعنی ظاهر کدن پنجه کورن باطنکدن
 دخی ابله کورن کلمه من ابتدائیه در قران
 عظیمه عالم الغیب والشهادة يعلم ما بین
 وما تکتمون بومعناي مصدق و اهل
 اللهم ان الله یرى ولا یرى دیکلری
 بومعناي اشارتدر الکلمة الثامنة والعشرون
إِيَّاكَ وَغِيْبَتَهُ لِمَا هَلِيَّتْ فَإِنَّ ابْغَضَ الْبَعْضِ
 اهلها
 حذر سن جاهلیت کبرندن زیر الله تعالى
 حضرتی کبر و کبرک اهلنه بغض اشدن
 بومعناي مؤید در احادیث قدسیه دکن
 الکبر یاد ردای والعظمة ازاری فمن نار غنی
 ادخلته النار حدیثی فعیله وزننه غیلنه

اصلاح الدانيل شينك اسميد اما بومخلد مرد
 كبر در الكلمة التاسعة والعشرون **ان اولي**
الناس بالله اشدهم توليا له تحقيق الله تعالى
 حضرت نه ناسك زياده اقربى الله تعالى حضرتى
 زياده دوست اتخاذ ايدند و اولي اقرب معناسنه
 قران عظيمه ان اولي الناس بابراهيم وحديث
 شريفه ان اولي الناس لى اكثرهم على صلوة ده
 اولي بومعنايه اولاد و غي كى ولى در مآخذ
 قرب معناسنه در تولا دى بر لراخذ و ليا
 معناسنه الكلمة الثلاثون **كثير القول انفسى**
بعضه بعضا و انما لك ما اوتى منك قول
 كثير بعضى قول خرا و نيد يلور و التفات
 اولمغيوب ضمايع اولور و سكا نفع و برنمز
 كلومندون حفظ اولنان كلوم نفع و پرو و عدا
 مستمعينه كلال و ملاول ايراث ايدون و هبا

اولور مرد قدر حاجتدن زياده كلوى فمدر
 بعضا نزع خافضيت اوزون منصوبدون
 تقدير كلوم من بعض ديمكدن قاموسدن
 وعاه يعيه حفظه و جمعه كا وعاه فيهما
 دينلمشدرن الكلمة الحادية والثلاثون **اصح**
نفسك تصلح لك الناس سن نفسكي اصلاص
 ايله تاكه ناس سكا صلاص اوله يعنى سن
 خلقى انجته خشنود ايله تاكه سگلى سنى خلق
 انجتميو ب خشنود ايله اصلاص افعال بايندون
 صيغة امرن تصلح جواب امر اولق اوزون
 مخ و مدرن قاموسدن الصلاص ضد الفساد
 اصلاص ضد افسدن دينلمشدرن الكلمة الثانية والثلاثون
لا تجعل سرك مع علا و نيتك فترج امرك سرك
 علا نيتك له برابر قلمه الكد برابر قيلور امر مضطر
 اولوب مهمالك فوت اولور مرد اظهان سزا برد

لنق

متعدد یعنی علان اولیغه جاری اولان امر علان و
 واطهارند فساد اولان امر اخفا اولتی لازم الیه
 تنبیه در اخفا لازم اولان امری علان و اظهار
 ایتد و کجوب مروانک باسی حکمی بیغایر حضرتی
 مدینه دن نفی امشد در بوقصدتک تفصیلی در
 بخاری شرح مذکور کسرله و تشدیدله شرفای
 جمع اسرار و سرائر کاور عل الامر علنا و علانیه
 دیر لوظهر معناسنه تمجیح اختلاف معناسنه
 قاموس و المرح محرکه الاختلاط و الاضطراب
 و امر متجج امر مختلط و مضطرب نمشد در الکلمه
 الثالثه و الثلثون **لا تکتب المستشار خبر افتونی**
من قبل نفسک مشوره طلب اولنان کمنه دن خیری
 کتم اتمه زبیرا اگر کتم ایدر سبک باستکه بلا فی نفسک
 قبلند کتور رسن بوکله ده مشوره مند و اولاد و غنه
 و مشورت اولنان کمنه رجل عاقل اولتی لازم

اند

اید و کنه تنبیه وار دن قرا عظیمن و شاورهم
 فی الامر بو معنای محققدر زیر اصیغه امر خیر
 ایجوب در هم فکون عقلا ضمیر بدو لایکم صیغه نئی
 حاضر در خبر مفعولیدر و المستشار من من مقدور
 تقدیر کلام من المستشار خبر اید میگرد اشتشار
 دیر لوظلب منه المشوره معناسنه افعال یابند
 اتی الیه الشیء دیر لرساقه معناسنه الکلمه الرابعه
 و الثلثون **ان یحل شهوة اذ العظماء تمانق و یما عین**
 تحقیق هر نفس ایچون هوایه میل وار دن فخر اول
 شهوتی نفسه اعطا السئل نفس اول شهوتی عینه
 داخل اولوب اوزر و اول شهوتی رغبت ایدر
 نفسی شهوتی تبعید ایلد زبیرا اگر نفسک غنائی شهوت
 الیه ویرر سئل نفس اول شهوتی میل ایدر میل اند و کدر
 نفسی شهوتی تمذیب اتمک متعسف نادیب اتمک
 متعذرا و لور فحله شهوتی هوایه میل در جمعی شهوات کلوز

اینها

فمادی تفاضل باینده مصدر و و زامق معنای
 بوخلد مراد میباشد و در رعیت عن ایله تعذیه
 ایلسه میل معنای اولور بو مقامه نفس شهنه
 میل ایدر دیمکدر الکلمه الخامسة والثلاثون
هَكَذَا كُنَّا حَتَّى قَسَتْ قُلُوبُنَا بِرَشْوِ خَلِيزٍ أُولَئِكَ
 حتی قلبمن قاسیه اوادی یعنی نفس شهنه
 تابعه و مائله اولوب بونک سبیلله قلبلر و
 صلب و غلیظ اولوب قبول حقده زحمت چکون
 اولدی قسا قلبه قسوت و قساق دیر لر صلب
 و غلظ دیر لر تفصیلی سور بقره ده ثم قست قلبکم
 من بعد ذلك فهو كالحجارة او أشد قسوة اي تينك
 تفسير نه در مراد غیر تنیه در انوکچو ندر که
 صیغه جمع ایراد ایدوب کنا و قلوبنا دینلدی
 الکلمه السادسة والثلاثون **ما جِئْنَاكَ يَا بَلَّ**
جِنَّاهَا يَا بزسکا خلافت اعطا ائدک بلکه

بلکه سنی خلافته اعطا ائدوک مخاطب حضرت
 عمر بن الخطاب در رضی الله عنهما حضرت صدیق
 رضی الله عنه حال انتقال و اختصار ده حضرت
 عمری ولی عهد قیلوب خلافتی اگا و صیت فی
 ابتد و کرد حضرت عمر رضی الله عنه اغیار خلا
 و مشاق و لایقی محمدن اظهار عجز اید بچک
 حضرت صدیق بوکلمه اول زمانه بیور دیلر
 مراد خلافته سنو کله شرف کلور سکا خلافتله
 شرف کلر بزسکا خلافت و بر مکه منت اتمرز
 بلکه خلافتل کما یبغی حق ادا ایدر من دیمکدر
 بوقریبدر که فضائل لاهنیک بعید بل اهنی
 بک عید کلامی معنای عید له سکا تنیه
 اتمرز بلکه سنکله عید تنیه ایدر دیمکدر
 قاموسه حتی فلا نا اعطاء بلا جزاء و لامن
 دینلشدر الکلمه السابعة والثلاثون

لَا تَمُضْ جَارَكَ فَإِنَّ يَتَقَى وَيَذْهَبُ النَّاسُ
 فَوَكُشَكَ غَمٌ وَغَضَّةٌ وَبِرْمَةٌ بَعْنَى فَوَكُشَكَ أَجْتَمَعَتْ
 زِيرَانَا سَكِيدَرَاوَل سَنُوكَلَه بَاقِي قَلُور فَخَلَه
 وَتَشَدِيدَلَه مَضَى كَوَكُلْ غَمْدَن وَغَضَّة دَن
 يَا مُنْقَدِرَ صَحِيحَتِهِ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى
 عَلَيْهِ وَسَلَّمَ حَضَرْتَن دَن رَوَايَتِ اُولَانَا
 وَاللَّهُ لَا يَوْمُ مِنْ قَبْلِ مَنْ يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ الَّذِي
 لَا يَأْمَنْ جَارَ بَوَائِقِهِ وَدُخَى وَمَا زَالَ جَبْرِيلُ
 يُوَصِّينِي بِالْجَارِ حَتَّى ظَنَنْتُ أَنَّهُ سَيَمُوتُ ثُمَّ وَدُخَى
 لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ مَنْ لَا يَأْمَنْ جَارَ بَوَائِقِهِ حَدِيثُ لَرَى
 بَوْمَعْنَايَ مَقْوَيْدَن فَتَحَيْنَ بَوَائِقَ بَائِقِهِ نَاكَ
 جَمْعِيْدَر بَائِقِهِ دَاعِيَه وَشَرَّ حَصِيْمَتِ مَعْنَا سَنَه
 الْكَلَامَةُ الثَّامِنَةُ وَالثَّلَاثُونَ إِنَّ الْبَيْسَ الْكَيْسَ النَّفْقَى
 وَإِنَّ الْعَجْنَ الْعَجْنَ الْفُجُورَ نَحْقِيقُ زِيرَكَلَر زِيَادَه
 زِيرَكِي مَعْصِيَتَدَن بِرَهِيْزَكَاوَل لَا تَدَن وَعَاجِزَك

20
 و زیاده عاجزی فاجرا و لاندن مراد آخرت
 فَرِ یَقِینَک حَالَتِی بِلِیَانَدَن اَهْل تَقْوَى
 فَاز وَاَهْل فُجُور خَاسِر و ضعیف و لور
 دِیْمَکَدَر کَا فِل فَتْحِی یَانَد سَکُونِیْلَه کِیْس
 خَلَا ف حَقِّ وَجُودَه عَقْلَدَن جَیْد وَ زَنَدَن
 کِیْس بُونَدَن صِفَتَدَر حَدِیْثِ رَسُولِ الْکِیْس
 مَن دَا ن تَفْسَه و عَمَل لَمَّا بَعْدَ الْمَوْتِ بَوْمَعْنَايَ دَن
 الْکِیْس صِیغَةُ تَفْضِيلَدَن رَجُل تَقَى دِیْرَلَر
 مَعَا صِیْدَن اَحْزَا زَايِد تَحِی رَجُل مَعْنَا سَنَه
 اَعْجَز صِیغَةُ تَفْضِيلَدَن فَتْحَلَه عَجْزَه عَاجِز
 مَعْنَا سَنَه دَر ضَعِیْف دِیْمَکَدَن عَدَل عَاذَل
 مَعْنَا سَنَه اَوَلَد و غِی کِی ضَمْتِیْنَلَه فُجُور خَفَا
 عَدُو لَایِد و ب مَعْصِیْت اَزْ تَکَا ب اَتَمَّ کَدَن
 ظَا هِر بُوْدَر کَه فَاجِر مَعْنَا سَنَه دَر اَتَمَّا کَذُو
 وَ زَنَدَن فَتْحَلَه فُجُور دَاخِی جَا ئَزَدَن مَبَالِغَه

ایله فاجرد بمکدر الكلمة التاسعة والثلاثون
إِنَّ أَوْفَرَ قُوَّتِي عِنْدِي الْقَوِي حَتَّى أُعْطِيَهُ الْحَقَّ
وَأَنَّ أَوْفَرَ قُوَّتِي عِنْدِي الضَّعِيفُ حَتَّى أَخْذُمْنَهُ الْحَقَّ
 تحقیق بنم قتمده یعنی ظاهرده زیاده
 ضعیف او لا نگون اخرتد قویدر زیرا اکثر
 اعطا اولنور و ظاهرده زیاده قوی او لا نگون
 اخرتد ضعیف در زیرا اندن خواخذ
 بومعنائی مؤید در پیغمبر حضرتتک مفلس
 شول کسه در که اخرتد اصحاب حقوق ثواب اعمال
 اخذ ابتد کدن حکم بلا ثواب باقی قلاوید و
 اضعف و اقوی صیغ تفضیلند در حتی تعلیل
 مجرور در معنی اللبیب حتی حرف ثانی لاحد
 ثلثة معان انتہاء الغایة و هو الغالب و التعلیل
 و بمعنی الا فی الاستثناء و هذا اقلها و ینشدون
الكلمة الاربعون استمسك بغرزه فانه على الحق

رسول

رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتتد رکابنه یا
 یعنی اکا اتباع ایله زیر تحقیق جمیع امورند حق و
 حضرت صدیق بوکله رسول اکرم دم اهل مکه
 ایله صلح ایدوب حضرت عمر صلیحه انکار ایدیک
 دیمشدر تفصیل کتب سیرده در استمسک ایله مخاطب
 حضرت عمر بن بعزروه فانه در ضمیر رسول الله
 مراد اتباع ایله امر در و هر بنسبه که رسول حضرتی انی
 حقا و زده اشلدن کی بیاندن غرض جلد رکادن
الكلمة الحادية والاربعون انكم في مهل وراة الاجل
فبانه رو في مهل اجالكم قبل ان تقطع ما لكم فتودون
الى سوء اعمالكم تحقیق سز بر مده ایچند سز که
 اندا و کند اجل بس ایله او لیحق مؤد سبیلده جا لیکون
 قطع او لنمادین اجالکون مدتد اعمال صالحه به عجله
 ایدو زیرا اگر عجله اتمز سکون اول مهلت سز و نال
 اعمالکون در داید و بخشن او ز رینه ختم اولور سز

بش
 21
 و در

راجدون
 اشار

عظیمه

و سار عوا الى مغفرة من ربك و جنة عرضها
 السموات و الارض أعدت للمتقين ايتى بومئذ
 مؤيدون فتح ميمله و سكون هائله و فحين ايلهم
 مامهله معناسنه د فخله و مدله و راجهاست
 قبيلندند ارده د برلر خلف معناسنه و از اولد
 قدام معناسنه ده كلور اضداد دند بومعنايه
 سورت الكهف و كان و راء هم ملك باخذ كل سفينة
 قصبا اى امامهم فحين ايله اجل مؤنه يمشد و ر
 و قد غايقيدن امام بيضاوى سورت الانعام ثم قضى
 ابتداء اجل و عبارتنى اجل الموت ايله تفسير يمشد و بادى
 مبادى و بدار عاجله معناسنه مدله اجل اجله امال امال
 جيل و زينه و معناسنه و الحكمة الثانية و الاربعة
 حق ميزان يوضع فيه الحق ان يكون ثقيلا و سورا
 لميزان يوضع فيه الباطل ان
 يكون خفيفا حق وضع اولناه

22 ميزان انجون حقد و ثقيلا و باطل وضع
 اولناه ميزان انجون حقد و ريعنى و زينا
 هر كسند كه اند تراز و سته حق وضع اولنه
 اول تراز و ثقيلا و ان حج و صاحبند تجارتي
 رايحه اولون و هر كسند كه اند تراز و سته باطل
 وضع اولنه اول تراز و خفيف و قاصر و حش
 تجارتي خاسر اولون بعض كتب معتبرده ذكر
 اولد و عى و زره و جوى بود كه اغماله
 حسنه دنياده نفس او زرينه ز ياده ثقيلايد
 اخرتن دى ثقيلا و لور سته بود كه عكسيدر
 ان يكون ثقيلا و ان يكون خفيفا جمله سى
 محل رفعت مبتداه حق مقدم خيردر
 بوند مضداحق سورت القارعه ده فاما من
 ثقلت موازينه فهو فى عيشة راضية و اما من
 خفت موازينه فانه هاوية و ما ادرك ما هيه

نارحامیه ایقیدر متکلمون قند موزون اولان
صحت اعمالده و یا اطاعت و سستی علامت ایچون
اجرام نورانیه و ظلماتیه در کلمه الثالثة والا یون
اِنَّ اللَّهَ لَا يَقْبَلُ نَافِلَةً حَتَّى يُؤَدَّى فَرِيضَتُهُ
تحقیق الله تعالی هر کسند در نافلة قبول اتمز
فریضه سنی ادا اتمینجه مراد فریضه اهتمام شتفا
لازم اید و کی بیان ایدر و بوندن فهم اولونکه
امور شرعیه نل جمعیتند زیاد مهتم اولون
تقدیم اولنده قیر الاله فالا هدی الحکمة الرابعة
والاربعون **اَنْ يَّعْمَلَ مِنْ رِزْقِهِ كَمَا كَانَ مِنْ خَيْرِ**
عِبَادِ اللَّهِ مِنْ رِزْقِ اللَّهِ لِلْمَدْبُورِ وَاسْتَفْعَرَ إِلَيْهِ
وَدَعَا الْمَدْبُورَ وَأَعَانَ الْمُحْسِنَ خصال حسنه
دوت حضرت هر کسند ده که اول اول حسنه
الله تعالی قول لریند کثیر الخیر اولون مختار اولون
اولون بری شول کمشنه در کناهدن توبه اید

بجور

23 ایچون فرح اوزن اوله و بری کناهاکان ایچون
مغفرت طلب ایلله و بری خیردن بعید اولون
کرو اولانی خیره دعوت ایلله که حدیث شریفه
الداعی الخیر کفاعله دینلشدن و بری شول
کمشه در که احسان اتمل ایدر نه معین
یردم ایلله بوند مصد قاتی قران عظیمه
تعاونوا علی البر والتقوی ولا تعاونوا علی الاثم
والعدوان ایقیدر باربع کلمه سنده تنویر
مضاف الیه دن عوضدن تقدیر کلام اربع
حصال دیمکدر کسرله خیاری کس و زنده
خیر جمعی کثیر الخیر معنایسته مختار معنایسته
دخی کلوز ایدر اقبال کمنده یدر مد بوندن
صیغه فاعل دن کلمه الخامسة والاربعون
وَأَعَانَ الْمُحْسِنَ کونتم حدیث فیض حقه
وَأَعَانَ الْمُحْسِنَ کونتم حدیث فیض حقه

شول الله حقیقون که بنم نفسم اندید قدر تند
 اگر سزدن بر یکوز تقدم اتسه یعنی غرضه سیکته
 سنیاستجیون تقدم اتسه دخی بلاجرم عنقی
 ضربا و انسه بوخیره و لذت دنیا به طالمقدت
 که فی الحقیقه شداید در ضرب عنقی
 قطع کنایت در حوصله مغولی ما اولوز سه
 دخول معناسنه در سراب اولوز سه خلط
 معناسنه اولوز سیف اولوز سه نفسی غمراه
 فجاءة بلا رویة رمی معناسنه اولوز بوجله
 مراد در محو در فحش ایل غمراه عمر ند جمعید
 فتحله عمر شدة معناسنه در تفصیل سوز
 الانعامه ولو تری ذالظالمون فی غمراه
 الموت ایتنه در الكلمة السادسة والاربعون
اِنْ أَحْسَنْتَ فَأَعِیْنُونِی وَ اِنْ أَسَأتُ فَقَدْ مَوِیْنِی
 اگر بن اعمالی کو کجلا تملارادت اتسم بکا اعانت

ایدوب یردم ایدول و اگر بن اسادت ایدسم
 بندن اول فعلل صدور بنی منع ایدول قومه
 دیرلرا زال عوجیه معناسنه کله ان غیر مجذوم
 الوقوعه مستعملدر حضرت صد یقدت
 احسان مجزوم الوقوع اولد و غنده اشتباه یوقدر
 دینلور سه جواب ان اسات کله سنه موافقت
 قصد اولمش اوله و یا نفسی هضمه بناد اوله
 نکر حضرت یوسف و ما اتری نفسی ان النفس
 لامانة بالسوء دیشدر الكلمة السابعة والاربعون
لَا یَدْعُ الْقَوْمَ الْجِهَادَ فِی اللَّهِ الْاَضْرَمَهُمُ اللَّهُ
الذَّلْ هیچ بر قوم فی سبیل الله جهادی
 ترک اتمز الا الله تعالی اول قوم ذل الصفاق
 ایدر یعنی خور و ذلیل ایدوب مقام کرامت
 مقام اهانت یتشدر در تفصیل سورة البقرة
 و حضرت علیهم الذلة والمسکنة ایتنه تفسیر

قاموسه قوم رجالدن و نسادن معا جماعتد
 نساء تبعیت ايله داخل اولون دینلشدن
 اما بوجله مراد یا کون جماعت رجالدن زیرا
 نسیاه جهاد فرض دکلدر الا مککه عدول
 بر بلدا و زرنه بغته کلوب هجوم ایلله اول قن
 اول بلدده ساکن اولان جمیع ناس او زرنه عدول
 دفع اتمک واجب اولور حتی مره زوجی اذ نسوز
 و عبد مولاسی اذ نسوز جهاد بنجون خارج اولور
 زیرا جهاد بوجالتد صلوة کبی فرض عین اولور
 جهاد لایزومنه دلالت ایدن آیات کریمه دند
 قاتلوا الذین لا یؤمنون بالله ولا بالیوم الآخر
 و دخی و جاهدو لب فی سبیل الله ولا ینخافون
 لومة لائم اینلری الکلمه الثامنة والاربعون
 لا یشیع الفاحشه فی قومهم الله تعالی
 بالبدر بر قوم اسندن فاحشه شایعه اولماز

الا الله تعالی حضرتی اول قومده بلائی عام اینلر
 یعنی هیچ بر احد اول بلا ند ضرر ندرن و اوله
 مختلف شرر ندرن خلاص اولماز بومعنا ید
 قریبدر ان الذین یحبون ان تشیع الفاحشه
 فی الذین امنوا لهم عذاب الیم فی الدنیا و الاخره
 اینلک مضمونی شاع یشیع شیعا و شیوعا
 ذاع و فشا مناسنه قاموسه الفاحشه
 الزنا و ما یشدد قبحه من الذنوب و کل ما
 تنی الله عنه دینلشدن ذکر اولنان معنا لای
 جمیع عینی بوجله مناسندر الکلمه التاسعة
 و الاربعون اطیعونی ما اطعت الله و رسوله
 فان عصیتم فلا طاعه لی علیکم بن الله
 تعالی ید و رسوله اطاعت ایتد و کمرشی
 بکا مطیع اولول اگر بن الله و رسوله
 عصیان اید رسم بنجون اول شیء دسری

او زوکن اطاعت واجب کلدن بوندن مضد
 میخیزد حضرت علی روایتند لا طاعة فی
 معصية الله انما الطاعة فی المعروف حدیثی که
 معصية اولان محله امامه انقیاد شرعی کلدن
 بلکه اطاعت شرعی اولیاسی اکانکار آمد وکی
 محله در و بر حدیث اخذده لا طاعة لمخلوق
 فی معصية الخالق دینلشدن بوندن معلوم اولان که
 خلیفه زمان شرعه مخالف بر امر شرع اتمک
 مراد ایدانسه مومنان لا زمند که خلیفه اقل
 فعلدن منع اید لرواکا اتباع امتیار فکیف که
 شرعه مخالف اولان فعلی مومنان خلیفه به سو
 اید و با اول فعلک وقوعنه سبب اولان
 الکلمة الحسنون من یطیع الله ورسوله فقد
 ومن یعصیها فقد غوی وضل منها لا
 بعیداً هر کسینه که الله تعالی به ورسولنده مطیع

اوله اول کسینه طریق مستقیم نمندکی اولون
 و هر کسینه که الله تعالی به ورسولنده غاصی
 اوله اول کسینه از غیور اولوب باطله واده
 دخول ایدن وضادل بعید ابله ضال اولون
 اگر بر کسینه من یطع الله ورسوله رشد
 ومن یعصیها فقد غوی دین خطیب حقندن
 حضرت پیغمردن صحیح مسلم حدیثی بر خاتم
 روایتند بیئس الخطیب انت قل ومن یعص الله
 ورسوله حدیثی یو کله ده و کله سابقه ده
 ومن یعصیها عبارتنک عدم صحتنه دلالت
 ایدر نو سوال ایدر سه جواب ویریلور که ضمیر
 تشدیک تسویه ایجاب اتمز بلکه رسول الله حضرت
 بیئس الخطیب انت دید کارینک وجهی رحیل
 خطیب خطبه سی خطبه و عطا ایدی خطبه
 وعظک شانی اطمینان محل اطمینان ایجاد ایدر

اما قاضي بوحدینک شرحنده رسول الله
 صلی الله تعالی علیه وسلم انکار لرینه سبب
 ضمیرده تشویه اقتضا ایدر شریکدر دیدو
 محل نظردر زیراسن ابی داود دابن مسعود
 علمنا رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
 خطبه وقال فی خطبه من یطع الله ورسوله
 فقد ربه ومن یعصهما فقد فلا یضرب الا نفسه
 حدیثی روایت اولمشدن بون وایندو
 صحت بودر که بیغیر حضرتیل خطبه لری
 خطبه تعلیمدر خطبه ایجاز الیقندر زیبا
 هر لفظ که قلیل اوله حفظه اقرب اولو انکیز
 که کبراء سلف کل مقام مقال دیمشودر
 حضرت صدیق کلای دخی ناسه تعلیم ایچون
 وارد اولمشدن حدیث شریفدر جواب کلام
 صدیقدر دخی جوابدر الحلیه الحادیة والخمسون

من یطع والی الامر بالمعروف والنهی عن المنکر
 انج وادی ما علیه من الحق هر کمنسند که منور
 امایدوب و منکدرن نهی ایدو والی یه اطاعت
 ایلید اول کمنسند مطالبند ظفر بولور واند اول
 حق ادا اتمش اولور بومعنا یه اشارتدر اطیعوا الله
 واطیعوا الرسول واولی الامر منکم ایتی فتحله
 نجاح وفتحله نج سینه ظفر رانج زیددیرلر
 صار دایم معنا سنه الکلمة الثانیة والخمسون
 ایاکم واتباع الهوی فقد افلح من عصم منه
 ومن الطمیع والنصب اتباعدن حذر انک
 زیرا تحقیق فلاحه داخل اولدی شول کمنسند
 هوادون وطعندن وغصبندن عصمت اولندو
 فتحله فلاح فوز و نجاتدر وخیرد بقادر
 انضمام قدایله قد افلح ترکیبند تفصیلی سور
 قد افلح المؤمنون ده در عصم منع معنا سنه

و فی معناسنه ده کلون کلمه الثالثه والخمسون
 اَيَاكُمْ وَ اَنْتُمْ فَمَا خَرَجْتُمْ مِنْ تَرَابٍ ثُمَّ اِلَيْهِ
 يَعُودُ يَا كَلَّةُ الدَّوْدَ وَ هُوَ لِيَوْمٍ حَقٍّ وَ غَدٍ يَسْتَفِ
 سَزَحْدَر اِيْلَك فخر دن زيرانه شي فخر يدر شول
 كمسنه نك كه ابتداء حالته ترا بدن خلو اولندي
 صكه ترابه عودت ايدر ايله كمسه كه اني قوتونه
 دود اكل ايدر و نه شي فخر يدر شول كمسنه
 نك كه بوكون حي يارن ميت اولور يعني بو حاله
 موصوفى اولان كمسنه ايجون اصله فخر جايز
 دكو لدر بو تقد رجه ما استفهام انكارى ايجون
 اولور نافله اولق داخى جايز دور هرقنسى اولور
 مال نفى فخره راجع در فخره فخر افتخار كى
 حصا لله تمدح در ضمتله دود دود نك جمعيه
 دود معروفر فخره غدا رته دير لر اصله
 غدا و ايدى بلا عوض و او حذف اولندي

بو معنايه اشارت در سور طه ده منها خلقناكم
 و فيها نفيدكم و منها نخرجكم تارة اخرى
 ايتي ذكر اولنان ايه كريمه ده ضمائر ثلاثه رهنه
 راجع در الكلمه الرابعه والخمسون اتقوا دعوت
 المظلوم قور قل ظلم اولنان كمسنه نك
 بد دعا شنيد اتقيت الشئ دير لر حذرت
 معناسنه فخره دعوت دعا معناسنه دن
 يكلمه نك مصداقى صحيح بخاريد حضرت انس
 ابن مالك رسول الله صلى الله عليه وسلم
 حضرت دن روايت ايتدركى حديث شريف
 اياكم و دعوت المظلوم وان كان كافرا حذرت
 وجهى بودر كه نفس مظلوم در ظلم ايجون
 تا شر قوى واردر تاثيرى قوى و ليحق
 نصرتى اشد دن واستجاب دعا عاده اعون
 اولور حضرت انس دن روايت اولنان حديث

قرآن عظیم و مادیات الحافض الا فی ضلال
 ایتنه مخالف در دیو سوال اولی و سه جواب و بر
 ایه کریمه اخرین در ناردن نجات انجمن کفر نك
 دعا لری حقنه در ناردن نجات لری عایه
 مقبول اولی مقدن دنیا د دعا لری عدم
 قبولی لازم کلمه الحامیه و الخمسون
اصبر و اِنَّ الْعَمَلَ كَلِمَةٌ بِاصْبِرْ سزا مور کن صبر
 ایلک زیرا عمل کلیسی صبر ایلک حاصل اولی
 مراد عجله در منع و امور ثانی تنبیه در
 بومقامه اکثر قائم مقام کل قلوب فان العمل
 کله دینلمشدر کبراء سلف الصبر مفتاح الفرج
 د یدکاری بوکه موافق در الحامیه السادسة
 و الخمسون **سَارِعُوا فِيهَا وَعَدَّكُمْ اللَّهُ وَرَسُولُهُ**
مِنْ رَحْمَتِهِ الله تعالی و رسولی الله رحمتند
 و جتند و وعد ایتد و کاری شیلک تحصیلند

مسارعه ایدول تاکه یزدانک رحمتنه و جتته
 یتشه سیر دیمکدن الحامیه الثامنة و الخمسون
لَيْسَ خَيْرَ بَعْدَ الْقَارِ خَيْرٍ وَلَا شَرَّ بَعْدَ الْجَنَّةِ
تَبَيَّنَ هر خیر که اند بعدند ناردن و خیر
 د کلدن و هر شر که اند بعدند خت و از در
 شر د کلدن یعنی سکا د تیاده یتش فنون
 لذات و صنوف راحت حقیقت خیر د کلدن
 زیرا اخرند انجمن حساب بلکه بعضند عقا
 واردن و هر صورت شرح یتش انواع بلا یا
 و اصناف زوایا حقیقت شر د کلدن زیرا
 مقابله سنده اخرند انما یوفی الصابر ورت
 اجرهم بغير حساب مقتضای اوزر صبر
 اید بجلک فی حد ثواب و اجر بلا حساب
 واردن بومعناى مصدق در قرآن عظیمک
 عسی ان تکرهوا شیئا و هو خیر لکم و عسی

ان تحبوا شيئا وهو شئ لكم اي في الكلمة الثانية
والخمسون **يَقْدِرُ الْكَفَرُ بَعْضُهُ بَعْضًا** سن
كفرى خراب ايله بعضنى بعض اخر سبيله كلام
استعان به مبنى دوزير اكفر باطل بنايه
تشبيه اول خوب مشبه بيه لازم اولان هدم
مشبه اثبات اولمشدن و يا ذكر خاص و اراده
عام طريقه كفر له مراد شردن يعنى شرير لول
بعضنى بعض اورينه حواله اتمك طريقه
ماده شت و شريرى قطع ايله ديمكدر
توكله نك معناسى قران عظيمه و لول لا دفع
الله الناس بعضهم ببعض لفسدت الارض
ايته موقوفون الكلمة التاسعة والخمسون
قدم النذر **يَدِيلُ** سنك او كنه نزيل لوى
تقدير ايله يعنى الكو بعض طائفة ايله قصد
محاربه و عزيمت خاصه ايدرسك لازمى كه مقدم

نيزر كوندرب قورقداس و نصيحت ايدوب
حجت اقامت ايدرسن اكر اتمرسه انذن حنكه
محاربه به يه شروع ايدرسن كتب فقه ديقير
اولشان مسئله بونكا موافقون اول مسئله بوزون
واذا دخل المسلمون دار الحرب محاصروا مدينة
او حصنا دعواهم الى الاسلام فان اجابوا كفوا
عن قتالهم فان امتنعوا دعوهم الى الدار الجزية
فان بدلوها فلهم مالم يسلوا وعليهم ما على المسلمين
وان لم يدلوها قاتلوهم كذا في النافع
الكلمة الستون **نَظَرُ مَاذَا تَقُولُ وَمَتَى تَقُولُ**
نه شى سويلرسن و نه وقتنه سويلرسن
نظر ايله ماد سوزى ايو سويله و وقتنه سويله
زيرا اكر نيك سويلرسك كلامكى ضايع ايدرسن
بهر حال يو ايكسى مظنة افات و موضع
خافاندرن كبراء سلفك سبلاء على الانسان

من عدم حفظ اللسان قولي بوجه ندمعناست
 موافقون الكلمة الحادي والستون **لَا تَغَيِّرُوا**
عَلَيْ دِينِ سَمِعْتُمْ فِيهَا أَذَانًا حَتَّى تَعْلَمَ مَا هِيَ عَلَيْهِ
 غارت ايله شول داري که اول داره صوت
 اذان اشد رسن حتی سن بلنجه شول عمل باطلی
 واعتقاد فاسدی که اول دارل اهلی انک
 اوزرینه در اغار علی الفور غار و اغار
 دیر لر دفع علیهم الخیل معناسته مرادینما
 ما للربنی ونفسا ربی تلف اقلدن الكلمة الثانية
 والستون **إِيَّاكَ وَقَتْلَ مَنْ صَلَّى** سن حذر
 ايله نماز قلن کمسنه نل قتلندن یعنی شول
 کمسنه که قبله اسلامه متوجه اولوب نماز
 قبله قتلنه سبب صریح و موجب صریح اولما بجه
 انی قتل ایلک شرعی دکلدر الكلمة الثالثة
 والستون **ذَهَبَ جَمَاعَةُ التَّيْرِبِ وَصَلَاتُ الْحَرْبِ**

طریق شرعی حامی و حافظ اولنلر و شرع اوزرین
 حربه مبارز اولنلر کندی مراد اهل زماندن
 شکایتدن ضمه حمار حامی نل جمعیل حامی مانع
 و حافظ معناسته در کسترله سرب نسا و طرف
 معناسته در معانی مذکور نل جمله سی بوجلدن
 مراد اولنلر جایزدن کسترله صلوات ضمه نل
 جمعیلر و صلوات معناسته در مراد و اصلین
 و مجاهدین در بوجه معناسته موافقون
 لیسیدل ذهب الذین یعاش فی کفائهم قولي
 معناسته کندی شونلر که انلر کف حمایتلرن
 عیش اولنوردی مراد نظام عالمدن شکایتدن
 حاشیه کشافند ذکر اولند و غی اوزر و اولرله
 قاعده ثابت اولوب طبقات شعرا و حج طبقه در
 طبقه اولی جاهلین در که بعثت رسولدن
 اول زمان جاهلین کلشنلر در امری القیس

وزهیرکی و طبقه ثانیه مخضر مؤید یعنی
 شونلرد که زمان جاهلیت و زمان
 اسلامه بتشتملردن حسان و لیبکی
 و طبقه ثالثه اهل اسلامدن متقدموند
 فرزدق و جریرکی بونلرل قولر یله بهر حال
 قاعده ثابت اولور و شعر یله اشتهار اولور
 بونلردن صکره طبقه رابعه دن که محدثون
 طبقه سیدن بختری و ابوتمام و ابوالطیب
 کی بونلرل شعار یله اشتهار اولمز ذکر
 اولنان لیبک طبقه ثانیه دندر الحکمه الرابعه
 والستون **اذا استشرت فاصدق الخبر تسدق**
المشور کجمن سر مشور طلب ایلر خبر کند
 صادق اول صادق اولوزسد مشور صحیح
 و کرجل اولوز و الا باطل و ضایع اولوز اذا
 شرطیه دن فاصدق الخبر جزادر تصدق المشور

32
 المست
 امردن فتح و اوله مشور طاشمقدن الحکمه الخا
 والستون **والله لو منعوني عقالا لجاهدتم**
الله حقیقون اگر ایل و غنمدن زکوة عای
 جماعت عرب و عجمدن هر کوم منع ایلر سده اول
 مانع اولنلری ایلر محاربه و مقاتله ایلر
 مراد ادای زکوتدن و اخذ زکوتدن دقت و
 اهتمامی بیاندن قاسوسده و العقال ککتاب
 زکوة عام من الابل و الغنم و منه قول
 ابی بکر الصدیق لو منعوني عقالا و دخی الجهاد
 بالکسر القتال مع العدو دینلشدن
 بویکله اگر زکوتن تک فرصتیه انکار ایدوب منع
 ایدنلر حقتنه وارد اولدیه فی الحقیقه
 مقاتله یرمشتی اولوزلر کتب فقه ده دخی
 مسئله بویله دن اول مسئله بودن اذا انکر
 شیئا من الفریض و لم یرحمها مثل الضلوة

والصوم والزكوة والحج والفصل من الجنابة ومن
 الحيض والوضوء بعد الحدث يكفر فيقتل
 واكر فرضيته منكرا واليه كمسند حقه وان
 اولديسه كلام لا يزي في الزاني حين يزي
 وهو مؤمن ودخى من تول القلوة متعدا فقد
 كفر كى تشدين وتغليظه في اول الكلمة السام
 والستون **اذا بلغك من عدك مؤنة فائتها**
حتى توفيها فمن عد وكرن سخا بر كتمى لازم
 حالت بلوغ انسه كه اول حالتله عدو كه
 ظفر بولق جايز اوله سن اول حالتى كتم اليه
 حتى اول حالتى عدو كه يتشددون سن يعنى
 اول حالت سبيله عدو كه ظفر بولا سن
 زيرا الكركتم انوسل عدو اول حالتد
 خبر دارا ولوب اول حالتد دفع تدار كنه مشغول
 اولون سن دخى ظفرون محروم اولون سرح

33 كتب لغات العروة الستة وكل ممكن للستر
 دينلشدر بومحله مراد معنای ثانیدر
 الكلمة السابعة والستون **الامام قدوة يعمل**
بعمله في نفسه والى وخليفه اولان كمسند
 مقتدا در كا اقتدا اولوب انك نفسند على
 ايله عمل اولون يعنى امام اولن كمسند عدل
 وصلاخ اوزن اولن لا زمند زيرار عيت
 هر فعله اكثا اقتدا ايدوب اول نه اشارسه
 انى اشارلر بومعنايه موافق در كبر و اسلاف
 الناس على بن ملوكهم كسر له امام ما اتم
 به در جمعى لفظ واحد ايله امام ودخى ائمه كلون
 مثلثة قدوة مقتدى معناسند در الكلمة
 الثامنة والستون **اسم في عسكرك ياتك**
الاخبار عسكرك عقلاسى وعلماسى ايله
 مكالمه ايدوب مثل حكايان سويلش اكر بول

اید و سل احوال عالم در هر خبر کلون یعنی اندر سکا
 احوال عالمه متعلق هر خبری کتوب سنی مقامات
 مما لکه خیر اید ز لرا ارایه خطا بدین مراد هر نو
 استعلام و استخبار اتمل ارایه لا بد و ولا زمند
 ز پرا جمیع امور ممالک اندر تحت تصرفند در
 دیکردن کسر هنر ایله افعال و زنده اشمار
 مثل و حکایات اتملدر اسیر یوننه صیغه ان
 حاضر در فتحه لشکر شول سریه ذکر که بعض
 بعضا و ز رینه منضم اولوب کثرت در عددی
 بلکن یا نل محل جز مد جواب امر در انواع خبر
 مراد اولد و چون صیغه جمع ایله تانل الاخبار
 دینلدی الکلمة التاسعة والستون **لَا تَلْمِزْ**
فِي عَقُوبَةٍ فَإِنَّ أَوْنَآهَا وَجِيعٌ وَلَا تُسْرِعْ إِلَيْهَا
وَأَنْتَ تَكْتَفِي بِدُونِهَا سن عقوبته البته
 داخل اوله یعنی عقوبتی زیاده اتمه زیر عقوبتند

ادناسی مریض اذ بحیدر فکیف زیاده سی
 و عقوبته سرعت اتمه زیر جایزد که سن
 عقوبتسر کتفا اید سن یعنی سرعت اتمل ایله
 فراغت اید سن لا تلجن و لوجدن امر نمی حاضر در
 ضمتین ایله و لوج دخول معنا سنده در البته
 دخول اتمه دیمد عقوبتند زیاده اتمه دیمکدن
 کنایه در ادنی دنایتدن صیغه تفضیلدر
 د نودن دکلدن قاموسه الوجع محرکة المرض
 دینلشدن و انت تکفی و او تعلیل ایچوند
 اذ معنا سنده حالیه اولق دخی جایزدن ابوا
 لبقا و مکی و او اذ معنا سنده اولغه ذاهب
 اولشلردن تفضیل کلام مغنی البییدر در
 مراد عقوبته سرعتدن منعدر و عفو ترغیب
 در نتکم قران عظیمه مومنیند مدحی صدر
 و کاظمین العیظ و العاویز عن الناس دینلشدن

الكلمة السبعون **أَصْدُقِ الْقَادِرَ إِذَا قَتَلَ فِيهِ**
فَجَبِي النَّاسِ سن عدو يد ملا في اولدغه
 وقتد لقاده ثابت محكم اول قور قومه ذير اكو
 قور قورسل ناس قور قوب منهن مر اولور لر مراد
 امراني جنكث ثبات وقران ترغيدر و خوف
 خوشيتدن منعدن و اكر عار من اولور سده
 ممكن اولد قجه دفع لا بدايد و كني بياندر
 كله اصدق فتحله صدقون ماخوذ در جل
 صدق اللقادر ينلور فجن لقاده ثابت و محكم
 اولسد كسر له صدقون ماخوذ اولمقد
 جاي زدر شده معناسنه و يا بطريق الاستعار
 كذب به مقابل صدق معناسنه فلان صدق
 القتال دينلور فجن قتاله ثابت اولسد كسر له
 لقادر لشمقدر ضيله جبي قور قور اولمقد
 كرم با بندن جبي بجبي منو جيان دكر خاف

معناسنه

35 معناسنه الكلمة الحادية والسبعون **اِسْتَعِيْزْ**
بِاللّٰهِ يَكْفِيْكَ وَاصْدُقْهُ يَصْدُقْكَ الله تعالى من
 يردم طلب ايله اكر يردم طلب يارسل سند
 جميع ممانكه كفايت ايلر بومضد اتي اليسر الله
 بكاف عنه ايتيدر والله تعالى حضرتي
 كوجكله تاكه اول سكا ايتدو كى وعد يرينه
 انواع اخسان ايله اصدق كله سي صدقون
 امر حاضر در • الكلمة الثانية والسبعون
اِسْتَدِيْمِ الْاَمْرَ سن امنده دواس طلب
 ايله يعنى هر كس نه كه حوادث زمان و نكبات
 جهان دن امين اوله اول كسديه لا بدر كه
 دايما حاله شكر ايلوب محال خوف خطر دن
 حذر ايله زير امن بر اولر نعمتدر مراد امنه
 منافي شيله امنى ابطال اتميوب دائم امن اولر
 الحق طلب ايله ديمكدر الكلمة الثالثة والسبعون

اَحْسَنُ صُحْبَةٍ مِنْ صُحْبِكَ وَلِيَكُنْ نَوَافِلُكَ
فِي الْحَقِّ سَوَاءً سند ايله مصاحبت ايليه نك خجتي
كوچك ايله و دخي سند ايله مصاحبت ايلينارل
جميعي قتكده حقه و حرمتد برابر اولسونلر
يعني قوي اولوب صاحب سند اولنلر قوي
اولد و غيچون ناختي ير غرت و اكرام ايدوب
وضيف اولوب صاحب سند اولينلر ذلت
واهانت اتمه احسان اسادتل ضد يدر حسنه
سيئه نك ضد ايلد و غي كبي كله احسن بونده
صيغه امر حاضر در ضمله صحت مصاحبت
معناسنه در شمع باندن صَحْبَةُ صحابة
و صحبة دير لر عاش معناسنه ليكوثوا صيغه
امر غايبك جمع مذكريد احسن اوزرينه
معطوفدر سواء ليكوثوا كله سند خبري
اولق اوزرينه منصوبدر سوتيدن مراد

هر كسيه قدر نجه رعايت ايله حد دت
زياده كسند ير رعايت اتمه ديمكدر الكلمة
الرابعة والتسعون **اعْمَلْ كَأَنَّكَ تَرَى وَعْدَ**
نَفْسِكَ فِي الْمَوْتِ عبادت ايله معبود كي كوزر
كبي و نفسي موتي بلو كندن صاي جمله اولي
صحيحين در حضرت عمر رضي الله تعالى عنه
ر و ايتنده ذكر اولنان مرتبه احسانه اشارتدر
اجماليسي بر در كه حضرت جبرائيل پيغمبر
حضرتنه احساندن سوال ايلد كه پيغمبر
حضرت دحي تعبد الله كانك تراه فان لم تكن
تراه فانه يراك دديدي و جمله ثانيه مرقا
قبل ان تموتوا حديثك مضمونه اشارتدر
فتح و تشديد له عدا خطا در يعني صايمقل
ضم عينك عدا بونلردن صيغه امر حاضر در
مذكي بوندن و جوه ثلثه جاي زدر موتي ميتد

جمعیدر مراد عملان اخلاص ایدوب واجب
 کور رکی عبادت ایدول و دنیا د بیلایلیرل
 ایدرمل بهر حال آخری موت اولدقدن صکر
 کندوزین میت بیلوب کبه و عجبدر و ظلمدر
 و اخلاق ذمیمه دن احتراز ایله دیمکدر
 الکله الخامسة والتبعون **او قل ناس بالذین**
 احسان و عطا سبيله ناسل کند و یه میل
 طلب ایله بویله اید بچک ناس سکا حوزة مؤلف
 و دائره مطابقتده اولوب جمله سکا دوست
 اولورلر حضرت شاه اولیانل کر الله تعالی و جید
 بالتریس تعبد الحق کله شرفیلری بومعنایه قریب
 استمل استمالیدن صیغه امر حاضر در بالذین
 با سببیه در مضاف مقدر در تقدیر کلوم
 با عطاء الدنیا دیمکدر الکله السادسة والتبعون
سيعلم الذين ظلموا اي منقلب ينقلبون

37 **سيعلم الذين ظلموا اي منقلب ينقلبون**
 اولدکدن صکر نه محله انقلایدن قنق
 منقلب و اصل اولورلر و قنق ریاوزیر
 رد اولورلر جمله اولوسون الشعر اخر
 اقتباس در که و سيعلم الذين ظلموا اي منقلب
 ينقلبون و بویله که یه ده الذين ظلموا
 اطلاق تعیمدن وای منقلب ينقلبون
 ده ایهام و تمهیلدن ظالمدر تمهید تشدید
 واردر حضرت صدیق خلافتی حضرت
 عمر وصیت ایتدوکی خیند دیمشدر
 تفصیل بودر که وقتا که ابوبکر حضرت جناد
 یاساند یسه حضرت عثمان دن کتابت عهد
 یعنی وصیت نامه یازمق طلب ایتدی
 حضرت عثمان دخی یازدیله اول یازیل
 بودن هذا ما عهدت فحافه الى المؤمنين

في الحال التي يومس فيها الكافران استخلفت عليكم
 عمر بن الخطاب فان عدل فذاك ظني فيه
 وان لم يعدل سيعلم الذين ظلموا اني منتقل
 ينقلبون وعلى اي رتب يردون الكلمة السابعة
 والسبعون **لَا تَعْسَلُوا إِلَهَكُمْ مِنْ دِمَائِهِمْ**
فَإِنَّهَا لَيْسَتْ بِدَمٍ هرقني التله اولون
 ظلما قتل اولنا كسارى قانلري اجلدت
 يعني قان بولشد عجمون غسل ايلك زيرا او
 قانلردن دكلار يعني دوان دكلار بلكه
 دملري يوم قيامته شهد تارينه شاهد
 وعلامته اولون عدم غسله وتعميم الله شهيد
 احد دليلدن زيرا كتب فقه دكر اولنان
 دعويته دليلدن لانه في معنى شهيد احد
 دينلشدن تفصيلي بودن كه احد شهيد
 اولنلر جمله سي غسل اولنماشدر وجملة

سيف وسلاح ايله قتل اولنماشدر بلكه
 بونلردن بعضنك راسنه حجر احباب
 اتمكله وبعض اخر عصايله قتل اولنماشدر
 تفصيل مسئله زخير دودن وذخري لقوله
 عليه السلام **تَمْلِكُهُمْ يَكُونُ مِنْهُمْ وَدِمَائِهِمْ**
وَلَا تَعْسَلُوهُمْ فَإِنَّهُمْ مَلَأُوا مِنْ جِرْمِهِمْ يخرج
 في سبيل الله الا ويحيى يوم القيمة ووجه
 تشعب دما اللون لون الدم والريح ريح
 المشك دينلشدن زملوهم دثروهم معناه
 اور تك ديمكدر ضمتين ايله ملوهم كماله
 جمعيدن فتخله وسكون لامله كلم جرحه
 ديولر اوصاف وفتنه اوداج ودجل
 جمعيدن فتحي ايله ودج بويون طريدن
 تشعب تشيل وتنفيح معناسنه دن
 الكلمة الثامنة والسبعون **اعْرِضْ لَهُ مِنَ الْجَهَنَّمَ**

عَلَيْكَ مِثْلَ الَّذِي كُنْتَ تَحِبُّ أَنْ يَعْرِفَهُ لَكَ
 لَوْ حَرَجَ وَإِلَيْكَ يَا عَلِيَّكَ بَاب رعايشه ناس
 ایچون سند اوزریکه لازما اولان هر حق
 بیل شو بیلین که اول ناس سنو کیچون اولان
 حتی سور سن اکرا اول ناس سند اوزریکه
 والی اولدوغی حاله خارج اولسه مراد متا
 ناسه عالم اولوب باب رعایت هر کسه
 حقنی کما ینبغی ادا ایله تا که اول دخی
 برنسنیه قادر اولیجی کما ینبغی سند حقل
 ادا ایلیه دیمکدر نوکام مطابقدر کبرای
 سلف کما تدین ندان قوللری معناسی
 خیرا و شرا بنجه جزا ایدر سن دخی ایله خرا
 اولنور سن دیمکدر الکلمة التاسعة و السبعون
 اِنَّمَا اَنْتُمْ مِمَّا اَخْلَقْتُ لِلَّهِ مِنْ عَمَلِكُمْ فَرَجَكُمْ
 اَعَدْتُمْ مِنْ نَفْسِكُمْ اَخَذْتُمْ مِنْ سِرِّ بِلُولِ تَحْقِيقِ

اعمال

اعمال کوزدن الله تعالی ایچون اخلاص
 ایتد ککون شئیله رتکوزن اطاعت ایتد کز
 اخرتره سعادت نصیبی اخذ ایتد و کز
 یعنی اعمال صالحه به اشتغال ایدوب عبادت
 برورد کار ملازمت ایتد و ککن ایله هیچ
 کمسیه منت ایلمد زیرا سنی هر حاله
 تربیت ایلین خالق کز و واجب اولان
 اطاعتی دنیا ده ایتد و کز و اخرتره مقابله
 اعمال کز درجات عالیله احراز ایتد و کز
 کتب عربیتد مبتدا اسم موصول اولوب
 صله سی فعل اولدوغی صورتدن خبر نه فاله
 دخوله جائز اولدوغنده بناء فائله فرجه
 اطعم دینلشدن موضعین ده تقدیر
 مفعول اهتمام و اختصاص ایچوندر
 اخلاص لله دیر لر تر الزیا معناسنه فتحله و تشد

یدله

خط نصیب معناسته در **الکلمة الثمانون**
إِنَّ اللَّهَ لَيْسَ لَهُ شَرِيكٌ وَلَيْسَ بَيْنَهُ وَبَيْنَ الْخَلْقِ
يُعْطِيهِ بِهِ خَيْرًا وَيَصْرِفُ عَنْهُ شَرًّا إِلَّا بِطَاعَتِهِ
فَاتَّبِعْ أَمْرَهُ تحقیق الله تعالى همچون شریک
 یو قدر و الله تعالى ایله هیچ برآوردینده
 قرابت یو قدر که اند سببیه اول کسند
 خیر اعطایده و اندن شری دفع ایده الا
 اکا اعطاء خیر و اندن دفع شر الله تعالى
 اطاعت ایدوب و مرند اتباع اتمکله اولون
 فتحتمین ایله نسب و کسریله نسبت قرابت
 معناسته در یعطیه در ضمیر بارز احد
 راجع در ید دخی ضمیر نسبه راجع در
الکلمة الحادية والثمانون **الْأَمْسَ سَمِعَ فَلْيَقُلْ**
وَمِنْ شَهْدٍ فَلْيَسْأَلْكُمْ اکا اول شود کسه که
 بر سوزی اشید اول کسند اول سوزی

سو یسوع و شول کسه که بر شیئه حاضر
 اوله اگر طلب اولور سه اول کسند اول
 شیئه شهادت ایله سن جمله اولی در
 مراد بطریق المفهوم قوله متعلق افترا
 نه در و جمله ثانیه در مراد شهادت
 ن و در و خطله شهادت در تمید
 هت ند فتحله و تخفیفله کله الالبش
 وجه او ذرینه مستعمل در اول تنبیه
 همچون در جملینه داخل اولور یعنی جمله
 اسمیه و فعلیه ید داخل اولور و ثانیاً
 تویح و انکار همچون در و ثالثاً تمی همچون در
 و رابعاً استفهام همچون در و خامساً
 عرض و تخصیص همچون در بوحله مراد
 معنای اول در تفصل معنی الییب در کتب
 و لا یحوز الشهادة الا عن عیان مسئله

بوکله ده ذکر اولنان جمله ثانیه یه موافقت
الکله الثانية والثمانون **تَعَالَى شَهِادَتُهَا**
دکورد شاهد دکولول قیروغیدر کواکت
وزننه تعالیٰ تعلیل جمعیدر فتحله تعلیل
دکورد شهادت شاهد معناسنه در مفعول
مضافدر فتحین ایله ذنب قویتر قدر جمعی
اذناب کلور اما زال معجزه ذل فتنی نونل
سکونیه ذنب کناهدر جمعی ذنوب کلور
بوکله ضروبامثالدر ذر شاهد کشی ذل
کند و یه متعلق ان لان کمسنر اولدوغی
ن مانده مستعملدر مثلاً بر قضیه دعوی
ایدن کمسنه ذل شاهی کند و خدی و اشائی
اولسه خصماً ایچون مقال و طاعتین ایچون
بحال ولوب رد شهادت مخلذنه تعالیٰ شهادتها
ذنبها دیر شکم لسان فرسند رد شهادت مخلذنه

ضروب

ضروبامثالدر روبا واکوجه باشد جرد
الکله الثالثة والثمانون **أَوْصِيكَ بِتَقْوَى اللَّهِ**
مَانَهُ يَرَاكَ وَلَا تَرَاهُ وَيُرْعَاكَ وَلَا تَرْعَاهُ بن
الله تعالیٰ ذل عقابندن حذر اتمکله سکا و صیت
ایدن رزیر الله تعالیٰ سنی کوردن سن انی کوردن
واول سنی حفظ ایدن سن انی حفظ اتمز سن
جمله اولی ذل مصداقی لاتدر که الا بصر و هو
اللطيف الخبير اينيدرا وصاء دیر لر عهد الیه
معناسنه اوصیل دیمک بن سکا اصمرا لم دیمک
تقوی اصلک تقیا ایدی اسمله صفت بینی
فرق ایچون و او قلب اولمشدر قران
عظیمده هواهل التقوی واهل المغفرة هواهل
ان یتقی عقایله تفسیر اولمشدر یرعاک
یحفظک معناسنه در فلان فلانی رعایت
اتمدی دیمک عرضنی وحقنی حفظ ایدن یرینه کنودی

دیمکدر بودند سلطانہ داعی بر لر رعیتی
 حفظ و خراست آیتد و کچون الکلمة الرابعة
 والثمانون **مَنْ كَانَ يَعْبُدُ مُحَمَّدًا فَإِنَّ مُحَمَّدًا وَمَا**
وَمَنْ كَانَ يَعْبُدُ اللَّهَ فَإِنَّهُ يَحْيَى مَوْتٌ شول کمسنه
 که محمد عبادت ایدر تحقیق محمد ولدی و شول
 کمسنه که الله تعالی عبادت ایدر تحقیق الله تعالی
 حیو ابدیه ایلله محمد را صلوات اکاموت طاری اولز
 حضرت صدیق رضی الله تعالی عنه بوحکم رسول الله
 صلی الله علیه وسلم حضرت دارفادون بقایه جل
 آیتد کلری زمانه بیرون مشار تفصیل بود که حضرت
 صدیق رضی الله عنه بنتی عایشه یمنه کلوب ما حال
 رسول الله صلی الله علیه وسلم د بجل حضرت عایشه
 رضی الله تعالی عنها غشی علیه منذ ساعة دیک مغایر
 بر ساعت بروی پهرشرا و مشار دیمکدر بویله د بجل
 حضرت صدیق یمنه داخل اولوب رسول الله صلی الله

412
 علیه وسلم حضرتک وجه شیرین کردن مبارک
 بوده لون کشف آیتدی دخی فنی مبارک غنی
 یمنه ویدی مبارک صد غنی اوز رینه یعنی
 مبارک غنیری ایلله اذ نلری یمنه وضع آیتد
 صکر و انبیاء و اصفیاء و اخلیاء دیروب
 محکم بجا آیتدی دخی سور زمرده انلمیت
 وانهم میتون ثم انکم يوم القيمة عند ربکم
 تختصمون آیتنی و سور الانبیاء و ما جعلنا
 لبشر من قبل الخلد فان مت فم الخلدوت
 کل نفس ذائقة الموت آیتنی اذن صکر مبارک
 و جهلری برده ایلله اوز تدی دخی طشر چند
 خطاب اید و بیاتها الناس من کان یعبد محمدا
 فان محمدا مات ومن کان یعبد الله فانه حی لا یموت
 تکرار انلمیت آیت شیرین یقادرده کی آیت
 شیرین ایتی حضرت عمر رضی الله تعالی عنه

ابتدی یا ابکر بویات شریف الله تعالیٰ کما بیند و
 نعم و ان در د یار اندن صکر حضرت عمر هذا ابو بکر
 صاحب رسول الله صلی الله علیه وسلم فی الغار
 وثانی اشین دیوب اول حضرت عمر بیعت ابتدی
 اندن صکر سابر ناس بیعت ابتدی بوفصل
 دلائل ده بیعتی روایت اتمشدن اما کتب
 سیرت شرح منظومه د نام سالمه روایتند
 حضرت صدیق رضی الله عنه منبر جیقوب
 اثنا و خطبه اما بعد فمن کان منکم یعبد محمدا
 فان محمدا قد مات ومن کان منکم یعبد الله
 فان الله حی لا یموت قال الله تعالیٰ وما تجد
 الا رسول قد خلت من قبله الرسل فان مات
 او قتل انقلبتم علی اعقابکم ومن ینقلب علی عقبیه
 فلن یرض الله شیئا و سبخی الله الشاکرین
 دیدی کتب تواریخ و سلسله نبویه ده بویع

لائی

43
 لائی بکر یوم وفات المصطفیٰ صلوات الله علیه
 وسلامه فی سفینه بنی ساعته بنصر النبی
 صلی الله علیه وسلم حیة قدمه للصلوة و حیة
 قال قیلونی لیست بحیة قالوا والله لا نقبلک
 ولا نستقبلک رضیک رسول الله صلی الله علیه
 وسلم لدیننا افلا ترضیک لدیننا نادینلدی
 کسیرله قلته دیورلر اسقطه معناسنه بوقلم
 قیلونی دیمک بنی خلافتدن اسقاط ایدوک
 بجا خلافتی ابرام اتمک دیمکدر جامع الاضواء
 پیغمبر حضرتدل دارفنادن رحلتی بیانده ولد
 رسول الله صلی الله علیه وسلم یوم الاثنين
 و بعث یوم الاثنين و خرج من مکة یوم الاثنين
 سنة احدى عشرة من الهجرة دینلدی و دخی
 شرح منظومه ده قبض رسول الله صلی الله
 علیه وسلم و اصحابه فی هذه الوقت مائة الف

واریعه و عشرون الفادیندی اللمة الخامسة
والثمانون **إِنَّمَا يُحِبُّ حَفَنَةً مِنْ حَفَنَاتِ اللَّهِ**
تحقیق بزجمله من کثرت عدد و توفیر مدد ایلله مندا
عرضاته الله تعالى نل عظمت و کبریا سته نسبت
د کلوز الا الله حفاتندون بر حفته مقدار یوز
بس هیچ کمستیه لایق د کولدن که کثرت خیل و حشم
و زیاده اموال و درم ایلله تعظم و تفاخر ایلله
شکوة و رنجند حفته ملاء کف در یعنی
آوج طلوسید ما الله تعالى کفدن و ملاء کفدن
منزهد و حفته من حفات الله دیمک جمله ممکن
ذات واجبه نسبت قلیل و حقیر و بلکه
منزله عدمه دیمکدر بوقدر براوزن عباد
حقنه قلندن و حقانندن مجازدن اللمة
السادسة والثمانون **من ظلم منهم احد فقد**
حفر الله مسلمیندن شول کمسته که براحد

44 ظلم ایلله تحقیق اول کمسته الله تعالى ایلله اول
عمدی نقص اتمش اولوز و بر اقران عظیم
فلا تظلموا احدا و یتمشدر اخفرد دیرلر
نقص عهد معناسته بومعنا ی مقرر در صحیح
ابن عمر و ابی بنده المسلم من سلم المسلمون
من لسانه وین حدیثی و دخی صحیحین ده
ابن عمر و روایت اخری ده المؤمن لا یظلم
ولا یسئل حدیثی لایسئل افعال یا بندن
نفی استقبال الذر همن سلب ایچوند معنایی
مسلمدن سلمی ازاله اتمزدیمکدر سیند فحی
و کسرله سلم صلح معناسته در اللمة السابعة
والثمانون **وَلَمْ يَمَسَّ مِنْ أَمْرِ النَّاسِ فَلَمْ يَعْطِهِمْ**
كِتَابَ اللَّهِ فَعَلَيْهِ سَكَنُ اللَّهِ شول کمسته که
ناس امرندن بر شیئه و الی اوله دخی ناسه
کتاب الله حکمی اعطا اتمیه یعنی کتاب الله حکمه

عمل اتمسه ناسه ظلم اید الله تعالی حضرت
 لعنتی اول والی اوزرینه اولسون مراد ارایه
 عدل و انصاف ایلله امور و ظالم اولنلرینه دعا
 علیه در بومعنا مؤید در قران عظیمه
 ان الله يامر بالعدل والاحسان وابتداء ذی
 القزنی وینهی عن الفحشاء والمنکر والبغی عظم
 لعلمک تذکرون ایتی کتاب الله در مضاف
 مقدر در حکمی کتاب الله دیمکدن فتح باد و
 ها ایلله بهلت لعنت مغاسنه در علیه الله
 الله دینور الکلمة الثامنة والثمانون **من صلاته**
صَلَوَاتُ الصَّبْرِ نَهْوٌ فِي حَقِّهِ شول کمسته
 صدق و اجتهاد وصحت و اعتقاد ایلله صلوات
 صبحی ادا ایلله اول کمسته وقوع افات
 وحدوث محافاتن الله تعالی بند حفره سنند
 یعنی حفظنده و امانتند در ضمه حفره جقون

محل حفظ اولد و عیجون بطریق الحجاز حفظ مراد
 اولنشدن بومعنا به قریبدر صحیح مسلم
 حضرت عثمان رضی الله عنه روایتند من صلی
 العشاء فی جماعة فكانما قام نصف الليل ومن
 صلی الصبح فكانما صلی الليل كله حدیثی
 الکلمة التاسعة والثمانون **انا اخالفه بعد**
 بن رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرت
 صکره خالفه یم یعنی کثیر الخلافه و یا اذراکر
 قاصر بواکلمه حضرت صدیقه سن رسول الله
 صلی الله علیه وسلم حضرت بن صکره خلیفه
 زمانسن دیو مدح ایتد کلری وقت
 بیور مشارد حضرت صدیق بویله دینجل
 احاد امته لایق بلکه واجب بودر که کند
 حرکات و سکنا تارینه و حسن اقوال افعال لایز
 مغرور اولیوب خلق مدح ایتد کلری زمانه

هضم نفس اید و باطهار عجز ایلیر بوجه نیک مضمون
 مصد قدر الله تعالی نیک فلا تزکوا انفسکم هو
 اعلم بمراقبتي قول رجل خالفه دیر لکثیر الخلاف
 معنایه زاید قصور معنایه ده کلون
 الکلمة التسعون **اِنَّمَا اَنَا رَجُلٌ كَاَحَدِكُمْ اَخِي**
وَاصِيبٌ وَاعْجَلٌ وَانِيبٌ تحقیق بن دکلم
 الا سبیل بر یکنون کی بر جلم خطا و اصابت
 وعجله و انابت ایدرم بوجه نیک در مراد نفی
 تزکیه در فحله و قصره خطایا کلکدن
 صواب صدیدر فتحینله عجل عجله سرعت
 معنایه در اعجل بونده صیغه مستقبلدر
 ناب اناب کی تاب معنایه در مراد عجله
 توبه در بومعایه قریبدر صحیح در ده ابوسعود
 روایتند انما انا بشر اسنی کما تنسون فاذا نسیت
 فذكروني حدیثی الکلمة الحادية والتسعون

لَا اَشْتَمُ سَيِّئًا سَلَّمَ اللَّهُ بن قننه قونمم شول
 فلی که الله تعالی انی قنندن جقردی حضرت
 صدیقندن بوجه خالذ بن ولید حقننه وارد
 اولشدن تفصیل بود که رعایا در بر جماعت
 خالذ بن ولید پیغمبر حضرت سیفا الله تسمیه
 اتمشدن دیوشکایت ایندی یلرا اول مقابله ده
 حضرت صدیقندن بوجه جوابدن مراد خالذ بن
 ولیدی الله تعالی سلا یتدی یعنی قلبدن
 قنندن جقردی هر قلج که انی الله تعالی
 قنندن اخراج ایندی بن ازل تلجی قننه قونمم
 یعنی سبزل سوزدن ایلده بن انی عزل اتمم دیمکدن
 الکلمة الثانية والتسعون **كُلُّ امْرِئٍ خَيْرٌ فِي اَهْلِهِ**
وَالْمَرْءُ اَدْنَىٰ مِنْ شِرْكٍ بَعْلَاهُ هر کسسته قوم
 قبیلله سی راستند صیاحه داخل اولون
 موت کاشرا لغندن اقربا اولدوغی حاله

مراد موت انسانه زیاده قریبی میاند و صحت نفسند
 نعمت عظمی اولوب هران صحت شکر لازم اید و کنه
 تنبیه در فحله مرء والف و صله امری انساندر
 و یا خاصه رجل معناسنه در ادنی دنودت
 صیغه تفضیلدرا قرب دیمکدر کشرال نعل قایند
 فحله نعل قدی ارضندن و قایت و حفظ ایدن
 نسنه در بشمغه و مشهور نعلینه و طوار
 ایا غنه او رد قاری یضی مون شاملدن
 اما بوحله مراد مشهور اولاندن شعر اسلفند
 ذوالرّمه ند و الموت ادنی من الورد قوی
 بومعنایه مناسبدن فعیل و زنند و رید شاه
 طردن و بومعنا ی مقرر در صحیح بخاریه ابن
 مسعود وایتند الجنة اقرب الی احدکم من
 شرال نعله و النار مثله ذلک حدیثی الکلمه الثانی
 والتسعون **سَلُوا اللَّهَ الْعَفْوَ وَالْعَافِيَةَ** وَتَعَانُوا

الله تعالی دن سیر عفو و دخی عافیه و دخی
 معافات استک سالو سال یسارون صیغه
 امر حاضر التوجع مذکور اصلک اسلو ایدی اعلی
 کتب صرفه مبین در فحله عفو خلقت
 مستحق اولدوغی عقوبتی ترکدر کافیه و زنند
 عافیه عید دن الله تعالی ند بلائی دفعیدر
 عفاه الله من المکر و معافاة و عافیه دیرلر
 وهب له العافیه من العلل و البلا معناسنه
 مکافاة و زنند معافاة الله تعالی برکشنه
 ناسدن امین و ناسی اندن امین اتمکدر
 الکلمه الرابعه والتسعون **الصَّبْرُ نِصْفُ الْإِيمَانِ**
 صبر اتمد ایماندر مراد کمال ایماندر بلایه صبر نفس
 او زربنه زیاده ثقیل و شدید اولدوغی
 نصف ایمان منزله سته تنزیل اولوب الصبر
 نصف الايمان دینلمشدن بیغیر حضرتک فرایض

نصف علم دید که یکی کلمه الخامسة
والتشعرون **الْبَقِيَّةُ الْإِيمَانُ** **كَانَ** یدین ایمان
کلیسدر مراد الله تعالى ند وحدانیتنه و رتق
من عند الله اید و کنه و سایر اعتقاد یا نه متعلق
اولا نه یقینا علم کلی ایماندر دیمکدر یقین
از الله شد و شیء علم و شیء تحقیقدر کلمه
السادسة و **التشعرون** **إِنْ فَوْقَ بِالْمُسْلِمِينَ فِي**
مَسِيرِهِمْ وَمَا يُرْمِي سن مسلمان رفیق ایل
کنند کلرند و کلید کلرند مراد جمیع حاله رفیق
اوزره اؤک دیمکدر کسرله رفیق لطف معناسند
یومشقلدر حسن خلق ایله امرور فتحله مسیر
ذها بندن مسیر کی فتحین ایله و مدله مال
رجوع معناسند ذوال الیه اوله و ما لا یدر لر
رجع الیه معناسند کلمه السابعة والتشعرون
تَحْسَنَ نَفْسَكُمْ وَ سِيرَتَكُمْ وَ طَمَعَكُمْ وَ انْزِلَ اللَّهُ

مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَ الَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ سز کو بک
ایک نیتو کنه و سریر کنه و طمع کو ز یعنی نیت
و سز کو ز سرعه موافق و اکل شریر کو ز حلاوت
اید و ذوال الله تعالى شول کمسنلر ایله در که
عقابندن خوف اید و ب سرتی و علامیه سنی
شرع شریفه موافق و مطابق ایله لر و دخی
شول کمسنلر ایله در که انرا اعمال لری و عقاید
کو بک ایله لر تشدید ایله و تخفیفله نیت
و قصد معناسند در فتحله سریر سر معناسند
فتحله طعمه مایشته می مند معناسند طعامه و شرابه
شاملدر مفتی الثقلین کلمه مع متبوعه داخل اولر
دید و کی حضرت صدیق مود النخل اخرند
مقتبس فَإِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَ الَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ
قولیه منقوصند مراد هر کسسته نک که نیت باک
و مذهبی باک و اکل شرفی بال اول اول کمسنلر

الله تعالى كوزر وهر حاله الله تعالى اكمله او كونه
 حفظ و حراست ايدن ديمكدن الكلمة الثامنة
 والتسعون **مَا غَنِمْتَ مِنْ غَنِيمَةٍ فَاذْكُرْهَا عِنْدَ**
 اكرس مال غنيمته يتشورسل اول غنيمتي سن
 عته قل يعني جهاد ايجون يرقلنوب جهاده
 صرف ايله تاكه كلمه الله عليا اولوب دينه قوت
 ونصرت حاصل اوله علم بايندن غنم غنما دبر
 قجر مال كفاردن بر شنيه ينشسه فعيله دن
 غنيمه غازيلر كفاردن الد قاري مال دن
 جمع غنايم كلور ضمله وتشديد له غنه حواش
 دهر ايجوندن مالدن وسلاحدن يرقلنوب
 حاضر ايتد كلري تسنه دن بوكله ده حقت
 صد يقل فاجعلها عته ديد و كندن مراد كفار له
 قتال ايجون الت حربه وسائر مهمات جهاده
 صرف ايله ديمكدن الكلمة التاسعة والتسعون

الْقَوْمَ لَا يَدْخُلُ عَوَسُطًا نَحْمُ وَلَنْ نَخْرُجَ حَوَامِنَ مَلِكِكُمْ
بَغَيْرِ قِتَالٍ قوم سلطانلر بني ترل ايلسونلر وقتا
 البته ملكندن خارج اولسونلر مراد امامه اتبا
 زياده اهتمامدن ودخى قتل نفسدن غيري
 شي سبيله طاعتدن خر وجه شرعه اذن
 اولدو غيني بياندر بو معنائى مقرر در صحيح
 مسلم ام الحصين ر وايتند رسول الله
 حضرتدن **اسْمَعُوا وَاَطِيعُوا وَاَنْ اسْتَعْمَلَ عَلَيْكُمْ**
عَبْدٌ جَنَشِيٌّ كَانَ رَاسُهُ زَبِيْبَةً رسول الله صلى
 الله عليه وسلم حضرت بو حديثي حجة الوداع
 بيور ديلر مراد حقارتده مبالغه در يعني الكبر
 كه صغير الجثه اولوب راسي صغيره زبيبه كبي
 اولور سه ده اطاعت لازم ديمكدن فعيله
 وزندن زبيبه قودي اوزم دانه سيدر ويو
 كله مضمون منقول اولان احاديث مشهوره

صلوا خلف كل بر وفاجر حدیثی ولن تخرجوا
 نفی بمعنی التهنیدن ضمتله ملك قدرت وتصرف
 معناسنه در الكلمة المائة التامة **استغفر**
بالله وكفى به مغيثا وتوكل على الله وكفى به
وكيلا الله تعالیدن یردم استه زیرا
 الله تعالی سکا معین اولدوغنی حاله کفایت
 ایدر والله تعالی یه توکل ایله زیرا اول سکا وکیل
 اولدوغنی حاله کفایت ایدر قرآن عظیمه
وَأَسْتَغِيثُوا بِاللَّهِ وَأَصْبِرُوا ایتی جمله اولی
وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ
 ایتی جمله ثانیه یی
 محققدر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي جَلَّ ذَاتُهُ وَكَمَلَ صِفَاتُهُ وَانْفَجَّتْ
 عَلَى رَسُولِهِ مُحَمَّدٍ الْمُنَزَّلِ عَلَيْهِ آيَاتُهُ وَعَلَى آلِهِ وَاصْحَابِهِ
 الَّذِينَ نَهَمَّ حَمَاءُ الشَّرْعِ وَهَدَّاهُمْ بِوُشْرَحِ أَوْلِيَانِهِ
 كَلِمَاتِ حُفْرَتِ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَمْرِ بْنِ الْخَطَّابِ رَضِيَ اللَّهُ
 عَنْهُ يَوْمَ كَلَّمَهُ سَيِّدُكُمْ هَرَبْرِي جَوَامِعَ الْكَلَامِ مُنْذَرًا
 جَامِعَ الْأَصُولِ مِنْ مَنَاقِبِ عَمْرٍو ذَكَرَ أَوْلَادَهُ وَغَى
 أَوْزَرَ حَضْرَتِ عَمْرِو رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَبُو حَفْصِ عَمْرِو
 الْخَطَّابِ بْنِ نَفِيلِ بْنِ عَبْدِ الْعَزِيِّ بْنِ رِبَاحِ بْنِ
 فَرْطِ بْنِ رِزَاحِ بْنِ عَدِيِّ بْنِ كَعْبِ بْنِ لُؤَيٍّ
 جَدِّ أَعْلَاسِيِّ رَسُولِ حَضْرَتِهِ كَعْبِ بْنِ لُؤَيٍّ مَلَا
 أَوْلَشْدَرِ وَالِدِ سَيِّدَتِهِ بِنْتِ هَاشِمِ بْنِ الْمُغِيرَةِ
 بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرِو بْنِ مَخْرُومٍ وَاصْحَابُهُ

بنو تميم

بنو تميم التميمي سنده ده فرق رجل اوزر
 مرادون صكره اسلامه كلوب اسلاميله اهل
 سما شادا ولوب بربر لرينه مشتلا مشلردن
 واسلامه كله سيله اسلام ظهور ايدوب
 كفردن فرق فاحش ايله فرق اولدو و غيچون
 و باحقله باطلان بيني فرق ايتدو و كچون فاروق
 تسميه اولمشدر و رسول الله حضرت ايله
 جميع غزواته حاضر اولمشدر و مسلمين ايجون
 نارتخ و غزوات ايجون دفتر وضع ايدنك اوليد
 و قيام رمضان ايجون مسجد ناس جمع ايدوب
 قناديل و شعله مشهدي تزيين تنوير ايدنك
 اوليدن و حضرت ابى بكره دار فنادن و خلعت
 مقربا و ليجوع عهد نامه يزدروب خلافت ايجون
 حضرت عمر قيسين ايدوب ولى عهد قلمشدر
 بس شريفلى التمش اوج بنل اولوب اخر عمرندن

مغیره بن شعبه ند قولی ابولولون ذی الحجة ند
 اخرتہ چہار شنبہ کون طعن ایدوب روح
 شریفترین تسلیم ایدوب شہید اولشد
 و رسول الله صلی الله علیہ وسلم حضرتند
 بشیون اقو حدیث روایت اتمشد بعد
 الوفات نمازن صہب قیلوب حجر مبارکہ
 دہ جانب ابی بکر دہ دفن اولمشدر و حضرت
 ابی بکر راسی رسول الله صلی الله تعالی علیہ
 وسلم حضرتند کتف شریفترینہ محاذی و حضرت
 عمر راسی حضرت مبارک رجلترینہ محاذی
 واقع اولمشدر و حضرت عمر فضائل حقند
 بعض کتب معتبرہ رسول حضرتند لوکان
 بعدی بنی لکان عمر حدیثی روایت اولمشدر
 اگر سائل بوحیدیت شریفدن مفہم اولات
 حضرت عمر ابو بکر حضرتند افضل اولمقد

بکرم

با حصص
 قضیہ عکسدر بوسوال ایدرسد جواب
 ویریلور کہ مجموع فضائل مجموعہ مقابلدر
 یعنی صدیق اولان فضائل مجموعی فی
 الحقیقہ حضرت عمر اولان فضائل اکثردر
 تفصیل بود کہ حضرت عمر حقند رسول الله
 حضرتند بویله دید کلری نفسند حضرت
 عمر ابو بکر دن افضل اولد و غیمون دکلدر
 بلکه لوازم نبوت کہ انذار و تبلیغدر
 حضرت زیادہ موجود اولد و غیموندن
 الکلمۃ الاولی و تفقہوا قبل ان تسمو و
 سرتزوج اتمدین تعلیم ایدک یعنی علم
 او کردند زیرا بعد التزوج غم عیال
 و اندیشہ اطفال و تشویش احوال تعلیم
 مانع اولور و یا کبیر اولوب سید اولازد
 اول تعلیم ایدول زیرا بعد الکبر لوازم

اسیادت کثیرا و لمق ایله ضبط علوم عسیر
اولون تفقه تعلم معناسنه در تفقه
بوند صیغه امر حاضر جمع مذکرید
تسود فلان دیر لر تزوج معناسنه و دخی
تسود الرجل دیر لر صار سدا معناسنه فلا
اسود القوم دیر لر اجلهم معناسنه اولد و غنه
موافقدن بعض اکابر سلف کرتوی طالب
نصاب علوم ترل زن کردی در کتاب علوم
قولی الکلمة الثانية من ذهب حیا و مات قلبه
شول کمسه ند که اند حیا سی کید قلبی
اولون یعنی شرم اولوب او تماین کمسته
مراسم کرم و محاسن شیم اولماز اولما بحق
قلبی میتدن اولون فتحله و مدله حیا او تمودن
بو معنایه موافقدن بعض اکابر سلف مردنی
شرم مرده دل باشد از رسوم کرم کذر باشد

53 قولی الکلمة الثالثة ان العمل کثیر فانظر
کیف تخرج منه تحقیق سلطانہ متعارف عمل
کثیر در عمل سلطانہ دخولدن اول نه کیفیت
خارج اولور سن نظر ایله مراد عمالی سلطانہ
فار شوب حیانتدن منعدر و صوکنده
حساب و کتاب و خطاب و عقاب اولق
عاقبتی و خیم و خاتمه سی ذمیم اید و ک
بیاندر عملده الف و لام مضاف الیه دن
غوضدن تقدیر کلام ات عمل الشیطان
دیمکدر نظر بو محله تأمل معناسنه در
کلمه فی ایله مستعملدن تقدیر کلام فانظر
فیه دیمکدر الکلمة الرابعة لكل شیء
شرف و شرف المعروف تعجیله هر شیء چون
وارد رایلول اتمه ند شرفی تعجل اتمکدر
بو معنایه موافقدن کبراء سلف اخیر لا یؤخر

قولری و دخی بومعنايه موافقدن بعض اکابر
سلفهست هر چیز را از ان شرفی شرفی
نیست جز تعجیل قوی الکلمة الخامسة افلح
مَنْ حَفِظَ عَنِ الطَّمَعِ وَالْغَضَبِ وَهُوَ يَنْفُسِهِ
طمعدن و غضبدن و هوادن نفسی حفظ
ایلین کمسنه فلاحه و نجاته داخل اولور
دنیا ده و آخرتدن مطلوبنده ظفر بولدی
الکلمة السادسة لا ينبغي لمن بالتقوى و تز
بالورع ان يتواضع لصاحب الدنيا دنیوی
غرض ایچون اهل دنیا به تواضع اتمد لایق
اولز شول کمسنه یر که اول کمسنه تقوی
شروع ایلوب ورع ایلله مترین اوله
یعنی ورع تقوی اهل اوله فتوی و زنده
تقوی الله تعالیند عقابندن حذر اتمکند
فتحینله و زرع شبهه حرامدن ویرامنر افعالد

54 اختار اتمکدر الکلمة السابعة لا خیر فیما دون
الصديق من الحديث صدق قد غیری خبرده
اصلا خیر یوقدن فعیل و زنده حدیث خبر
مفناسنه در بومعنايه موافقدن بعض اکابر
سلفه هر سخن کاندرا ن نباشد صدق هیچ
خیر اندرا ن سخن نبود قوی الکلمة الثامنة
مَنْ كَذَبَ فُجْرًا وَمَنْ فُجِرَ هَلَكَ شول کمسنه که
کذب اید فاجر اولور و فجور ایلین کمسنه
هلاک اولور دخول و زنده فجور حقدن
عدول ایدوب مغاصیدن ابتعائدر فجر بوند
صیغه ما صیدر و جهی بود که جمیع ادیان
کذب حرامدر پس بویله اولیحق جمله سعادت
مبنی سی صدق و جمله شقاوتل مبنی سی کذب
اولور الکلمة التاسعة ينبغي للرجل ان يكون
في اهله كالقبي فاذا التمس ماعينه وجد رجلا

رجل انجمن لا يقدر که اهل و اتباعی ار اسندہ حی
 کبی او لا یعنی کو کلی اولیه اما فجس اول رجل
 قتله اولانی اهل و اتباعی التماس اسه لرا اول
 وقتہ انی رجل بولور لمراد مر احرى والیق
 بودر که الی التند اولن اولنیموب بلکه خوش
 خوی و تان و اوله و اند برشی التماس و طلب
 اسه لرا نمراد و مر ملک کو ستریم لری
 یرینه کتوب معاشره ایلید دیمکدر الکلمه
 العاشرة **رَحْمَةً أَشْتَمًا وَعَنْ قَرِيبٍ وَكَلَّمَ بَارًّا**
أُمُّ عَدُوٍّ خَاضِعٌ وَلَدٌ صَغِيرٌ كَانَهُ بَرٌّ كَجَلٍّ
 بخولو چکدر بن انی قوقار اما عن قریب
 کبیر اولدقدن صکره اکیدن خالی دکل یا اول
 بار و یا عدو حاضر اولوز یعنی اولاده کو کل
 و برمل اولوز زیر اصالح و ناضح اولوز مقرر دکل
 جایز دکه عاق اولوب عاصی اوله قران عظیمه

55 ان من اموالکم و اولادکم عدواکم فاحذروهم
 انبی بونی مؤید در عطشان و زنده ریحان
 طیب الراحة بتیدر فتحله و تشدید له شتم
 انفل حسیدن در بنی بایند در بار برکی کثیر
 البر معناسند صلوا خلف کل برده بر بن معناسند
 بن معنایه موافقدن بعض اکا بر سلفه بنجه ریحان
 بود از اول عهد باز ایشان شود باخر کار
 یا نراد و سستی بود مشفق تیاراد شنی بود مکار
 قولی الکلمه الحاد عشر **يَا مَعْشَرَ الْقُرَّاءِ اِنْ قَعُوا**
رُفُسَكُمْ يَرُدُّكُمْ خَشَوْعٌ عَلَى مَا فِي الْقُلُوبِ یا عباد
 اهل اولان یولک باشرو کن خرقدن رفع ایدک
 زیرا بو فعل قلبو کرد خشوع او ز رینه خشوع
 زیاده ایدر مراد عزلت او ز رینه اختلاطی
 ترجیحدر زیرا عزلت قلبه اولان خشوع
 زیاده اتمر بلکه خلقله حسن معامله و معاشره

اید بجل جوارحه دخی خشوع ظاهر و نور
 قلبه اولان خشوع اوز رینه خشوع زیاده
 اولور حضرت عمر ک رسول حضرت زمانه قریب
 اولو ایله ناسه احکام شرعیّه بتلیغته زیاده
 احتیاج اولوب ناسه اختلاط اتملا اول زمانه
 اولی ایدی انکچوندر خلفاء راشدین ناسه
 اختلاط اوز رینه کچدیله امانی زمانه
 عزلت اولور مقعد وزنده معشر جماعت
 ناسدن و رجال اهلنه دخی اطلاق اولور
 و انس و جن یلوکنه دخی دیلر بوجله مراد
 معنای اولد و ضمه و مدله قرع عبادت ایدگی
 دیمکدن متعبد معناسنه لسان فیه یار
 تفسیر اولغشده زاهد دیمکدن یزید الخشوع
 جواب مراد کلدن بلکه استیناف طریقیله سوال
 مقدردن جوابدن دخول و زنده خشوع سکون

56 تذلل و تواضعدر الکلمة الثانية عشر حرقه
 یعاش بها خیر من مسئلة الناس انکله عیش اولور
 صنعت ناسدن برشی سوال تمکده خیردن
 مراد ناسه احتیاج عرض تمکدن صنایعله معاش
 امری تدارک اولور دیمکدن انکچوندر که بعض
 عزیزلر نفقه لری کسب یددند انبیاده
 حضرت داود و حضرت سلیمان کبی اولیاده ینچدر
 مناقب اولیا بیان ایدن کسبه مسطوردن
 کسرله حرقه صناعتدن که آنکله ارتزاق
 اولور بومعنای مویددن کتاب شهابدن رسول
 حضرتدن من سأل الناس أموالهم تکرأ فانها
 هي حرة فليست بقل منه اولیستکثر حدیثی
 حرقه ده تنوین تقلیل و تحقیق انکچوندر
 فتحله و سکون یا یله عیش دیرکدن حیوة
 کبی عاش بعیش عیشا و معاشا و معیشته دیرلر

چنان حیاتی لازم اولور نفقه و کسوف خوالی
 نذارل آسه حرفه نکره در بعاش با جمله سیله
 توضیف اولوب مبتدا قلمشدر خبر خیرترین
 مسئله سوال معناسنه در کله عن مقدردن
 تقدیر کلام خبر من مسئله عن الناس دیمکدر
 ساله و عن کدا و بکدا دینلور الکلمة الثالثة عشر
ثَلَاثُ خِصَالٍ مَنْ كَمُنَ فِيهِ كَمٌ فَفَعَلَ الْإِيمَانُ
حُلُمٌ يَرَدُّ بِهَا جَهْلٌ جَاهِلٌ وَ زَعٌ يَجْعَلُهُ عَزًّا
و خَلْقٌ يَدَارِي بِهِ النَّاسُ شَوْ لَمْ يَسْنَهُ که
 حصال حسنه دن اوج خضلت اولیه انده کا
 ایمان نفع و یرمز بری شول حلد که انک سبیل
 سفیهل سفاهتی رداید و یری شول و
 که اول و زع انی حراملردن منع ایدر و یری
 شول حسن خلقدر که انکله ناسه مدارایلر
 ایلر یعنی رفق ایلر کسرله حلم سکون و وقار دن

57 و عجله اتمیوب ثانی اوزرینه اولمقدور ثانی
 فی الامریر تاخر معناسنه جهلدن مراد بطریق
 الحجاز سفاهتدر ملزومدن لازم ارادق اولوب
 طریقيله بو مرادی مقویدر بعض اکابرل السفاه
 جاهلون فان عقولهم ناقصة مرجوحة قوللری
 فتحین ایلد و عن شبهه حرامدن احترازدا
 تقوایله فرق بودر که تقوی مطلق معاصیه
 و لازم معاصی که عقوبتدر اندن حذر و
 احتراز اتمکدر مثله عجز معناسنه در تحج
 بوند صیغه مستقبلدن مناسله و زنده کا دم
 ماحر مرا الله دن برکسنه خصال ثلثه فی جامع
 اولیحق ایمان اکا نفع و یرمز دیمکدر
 زیر احلم اولما یحق هیچ کسه اکا اتباع اتمز
 اتباع اتمیجل ایمانک اثری عیزه تجاوز اتمز
 یس مدی ایمانی اکا تام ایلد نفع و یرمزش اولماز

حصلت اولی به مناسبیدن کتاب شریعت
 رسول حضرتتندن العلم خلیل المومن والحلم
 وزین والعقل دلیلہ حدیثی وحضنتہ
 ثانیہ به مناسبیدن مآول الذین الورع حدیثی
 وحضنت ثالثہ مناسبیدن من سعادت المرء
 حسن الخلق حدیثی الکلمۃ الرابعۃ عشر
اَنَا تَوَجَّهَ اَحَدُكُمْ فِي لَوْجَةٍ فَلَمْ يَخْرُجْ لَيْلًا
 فجان سرزدن بریکوز مراد انجمن برکسده به توجه
 اندن خیر کور مسده اول کسند به توهمی
 ترل استون مراد عمل احتیاج برکته مراجعت
 مقصود حاصل اولما بحق ترل جانزد کلدن
 بلکه مراد توجه ایله عرض احتیاج ایدوب مقصود
 عدم حصولن فهم ایند کدن صکره ترل اتمک
 لازمدر دیمکدر زیرا بومرتبه دن صکره ترل
 انیمجل ابتدال اولور حال بودر که دنیا

مصدر

58 مصلحتیجون ابتدال شرع مذمومدر بلکه
 حراندن الکلمۃ الخامسة عشر **عَلَيْكُمْ بِالْاَبْكَارِ**
فَاَمَّا اَشَدُّ حُبًّا وَاَفْلَحًا حَبًّا اَبْكَارُ تَزْوِجِ اَتَمِّ
 نفسکوز لازم قبول زیر ابکار زوجینه
 محبت یونندن اشد و غده یونندن اقلدر
 بومعناى مؤیددر کتاب شریعت رسول الله
 حضرتتندن علیکم بالابکار فانهم اعذب
 افواها وانتق ارحاما وارعی بسیرا حدیثی
 بکره زیاد شرف اولدو غچونددر جناند
 زوج هرکوز زوجہ سنه قربان اتسه
 بکر بولور هر بریسی اتوزا وجر یاشند
 اولد قلمی حاله تفصیل سور واقعه
 انا انشانا هن انشاء فجلنا هن ابکار
 ایتینک تفسیرنددر و دخی بکره شرف
 زیاد شرف اولدو غچونددر که حضرت عایشه

رسول الله حضرت مدح ایدوب صحیحین ده
ابن ابی مالک روایتند فضل عایشه علی الله
کفضل التزید علی سایر الطعام و میشاردون
شرح حدیث وجه فضیلت حسن معاشرت
وز وجهه زیاده بخت و خلوت و منظر و جی
قرنحه در دیدار و پیغمبر حضرت عایشه در
غیری بکر تزوج اتمامشاردن ابرار بکر
جمعیدن کسرله بکر عذر دادن یعنی اگر کور مد
قز در کسرله و یا تشدید له حب منباسبه در
الحكمة السادسة عشر من غرر نفسه للهمة
فَلَا يَكُ مِنْ مَنْ اسَاءَ بِهِ الظَّنُّ شَوْيَ كَسَنَهُ كَه
نفسنی تمت ایچون عرض ایلر یعنی موضع نهمه
ایقاع ایلر اول کسسه البتة کند و ید سوء
ظن ایدن کسسه ید لوم اتمسون زیرا نفسنی
موضع نهمه ایقاع ایلر کسسه ید سوء ظن

ایدوب تمت اتم لازمدر بوبله اولیحق
آن بعض الظن اتم تختند داخل اولیوب
سوء ظن ایدوب لوم ایدک کسسه اتم مرتب
اولماز بومعناي مؤیددر اتقوا من مواضع
التم حدیثی الكلمة السابعة عشر **لَا تَبْقِضُوا**
إِلَى عِبَادَةِ اللَّهِ تعالینک عباد فی الله تعالینک
طاعتنه بغض ایتدر مل براد نمازده اما ی
تطویلدن منعدر و دخی منبرده و اعظا اولنکر
اطنابدن منع ایدوب ایجازه حت و ترغیندر
اولا مراد اولانی مؤیددر صحیح بخاری ده
رسول حضرتندن ابوهریره روایتند
إِذَا صَلَّى أَحَدُكُمْ لِلنَّاسِ فَلْيَخَفْ فَإِنَّ فِيهِمْ
فَات فِيهِم الضَّعِيفُ وَالسَّقِيمُ وَالْكَبِيرُ حَدِيثِي
و ثانیامراد اولانی مؤیددر صحیح مسلم حضرت
عمار روایتند أَنَّهُ طَوَّلَ صَلَاةَ الرَّجُلِ وَقَصَرَ

خَطْبَتِهِ مَثْنَةً مِّنْ فَقْهِهِ فَأَطِيلُوا الصَّلَاةَ
وَاقْصُرُوا الْحَطْبَةَ حَدِيثِي فَتَحَ مِيمَ كَسْرُ هَمْزِهِ وَتَتْ
نُزْلَهُ مَثْنَةً عَلَامَتِ مَعْنَا سَنَدِهِ دُرُ كَسْرُ لَهْ فَتَدْ
عَلِمَ مَعْنَا سَنَدِهِ دُرُ كَسْرُ سَوَالِ اُولُنُوبِ حَدِيثِ اَقْلَ
اِطَالَةُ صَلَوتِهِ اِمْرُورِ بَيْنِ الْحَدِيثَيْنِ تَدَانِعُ وَارْدُ
دِينَاوَرِهِ جَوَابُ وَيَرْيَلُونَ كِهْ حَدِيثِ ثَانِيْدِهِ
تَطْوِيلِدُنْ مَا دَخَطْبَتِهِ نَسَبَتْ تَطْوِيلِدَارِ
يُوحْسِدُهُ نَاسَهُ مَشَقَّتِ وَيَرْيَطْوِيلِدُ كَلْدَارِ
تَبَغِيضِ وَتَجْبِيلِ ضَدَى اُولَدِ وَغَى كِي مُضَانِدِ
تَقْدِيرِ كَلَامِ لَا تَبَغِضُوا عِبَادَ اللَّهِ اِلَى عِبَادَةِ اللَّهِ
الْكَلِمَةُ الثَّامِنَةُ عَشَرَ الْعَبْدُ اِذَا تَوَاضَعَ لِلَّهِ رَفَعَ
اللَّهُ حَكْمَتَهُ فَجَنَّ اللَّهُ تَعَالَى رَضَا سَجُونِ بِنْدِ
خَلْقِهِ تَوَاضَعَ اَتْسَهُ اَوَّلُ قَوْلِ قَدَرِ نِي
وَمَنْزَلَهُ سَنَى اللَّهُ تَعَالَى رَفَعَ اَيْدِي فِتْحَاتِلَا حَكْمَتِ
اِنْسَانِدِ شَانِي وَقَدَرِي وَمَنْزَلَتِي مَعْنَا سَنَدِهِ

بُومَعْنَايِ مَوِيدِدُنْ كِتَابِ شَهَادَةِ رَسُولِ اللَّهِ
حَضَرْتِدُنْ مِّنْ تَوَاضَعَ رَفَعَهُ اللَّهُ وَمِنْ تَكْبَرِ
وَضَعَهُ اللَّهُ حَدِيثِي الْكَلِمَةُ الثَّاسِعَةُ عَشَرَ الْعَبْدُ
اِذَا تَعَظَّمَ وَعَدَّ اَطْوَارَهُ تَعَظَّمَ اللَّهُ اِلَى الْأَرْضِ
فَجَنَّ عَبْدُ تَعَظَّمَ وَتَكْبَرُ اَيْدِي وَبِاطْوَارِ بِنْدِ عَدَا شَهْ
اللَّهُ تَعَالَى اِنِّي اَرْضُهُ اِنْدُورُورِ يُعْنَى مَقَامِ عَزَّزْدُنْ
مَقَامِ مَذَلَّتِهِ اِنْدُورِ بَ قَدَرِ نِي لَجْنِ اَيْنَارِ
تَفْعَلُ وَزَنْدِ تَعَظَّمَ تَكْبَرِ مَعْنَا سَنَدِهِ اَقْوَالِ
وَزَنْدِ اَطْوَارِ طَوْدِلِ جَمْعِيْدِ فِتْحَاتِلَا طَوْرِ
مَقْدَارِ مَعْنَا سَنَدِهِ دُرُ نَهْمُضُهُ دِيرْلَرِ اَنْزَلَهُ مَعْنَا
بُومَعْنَايِهِ مَوَافَقْدِ بَعْضِ اَكَابِرِ اَمْرُجِدِ جُونِ
دَوْلَتِي بَدُسْتِ اَرْدِ بِاَخْلَاقِ تَكْبَرِ اَغَا زَدِ
بَارَكِي خَدَا اَزْوَ دَوْلَتِ بِنِي زَجَاهَشْتِ بِجَاهِ اِنْدَارِ
قَوْلِي الْكَلِمَةُ الْعَشْرُونَ اَيَّاكُمْ وَتُؤْمِنُ الْعَدْلُ قَاتِلَا
مِنْهُ مَحْفَقَةُ حَذَرِ اِيلَالِ وَقْتِ غَدَادِ نُوْمِدُنْ

زیرا اول وقت و قمر اعز قو خوشی کرد
 و جماعت قطع اید مجیدر صلوة و زنت
 غدا صلوة فجر ایل طالع شمس بنده اولان
 وقتدر فتحین بخرمده و غیره نتر در یعنی
 بدر احد در احوال تنی و تر لر چی اول شی
 بر کشته و بخر احدات انسه منجه بوندت
 صیغه فاعلدر ضممتین ایل جعفر فحلک
 ضرابدن انقطاع ایدر اجفار جماعت قطع
 اتمکدر محقر بوندن صیغه فاعلدر
 الکلمة الحادية والعشرون **کذب کبر و نخل**
تمیم قبيلة بکر کذب و قبيلة تمیم
 نخل مغر و فلردن بوالسیدن اجتناب
 ایدول زیرا هر کسند که قبيلة بکر رو غنی
 و قبيلة تمیم نخلی کند و به عادت ایل اول
 کسند خان بچند بد نام اولقد غایت و ناکس

اولقد

و ناکس اولقد نهایت بلوغ ایدر بومغنی مؤید
 کتاب شهاب افه الحديث الكذب و دخی خضلتان
 لا تجتمعان فی مؤس النخل و سوء الخلق حدیثی ضمله
 نخل کرمک ضد ایدر بواکله بین العرب ضرر امثال
 غایت کذاب و نهایت نخل اولان کمنسار حقند
 مستعملدر زیرا بواکی قبيلة بین العرب ذکر اولان
 ایکی خضلت ذمیمه ایله موصوفلر الکلمة الثانية والعشرون
لا جمل احب الى الله من جمل امام عادل و رفقة
ولا جمل ابغض الى الله امام جائر و خرقه الله تعا
 حضرتنه عدل ایدتی سلطان حلمدر و رفقتدر
 زیاده سوکلو حلم و رفق یوقدر و جور ایدتی
 سلطان جهلدر و خرقدر زیاده منعوض جهل
 و خرق یوقدر زیرا سلطان جمله ناسه مرجع اولند
 اگر خلی و اگر جهلی تاثیر تالمه تاثر ایدر امام مراد
 سلطاندر کسرله رفق عنقل ضد ایدر فتحله جور

ظلمه و طریق مستقیم جیتون باطله میل اتمکله
جایز بوند صعه فاعلدر ضمه و ضمتینه خرف
رفقل صندیدر بومعنايه مناسبدن کتاب
شهادت رسول حضرتندن مکان الرقی فی شیء
قط الآزانه و مکان الخرق فی شیء قط الاشأ
حدیثی الکلمة الثالثة والعشرون ما ولی
احد الاحام علی قرابتہ و قری فی غیبتہ هیچ
بر احد و الی اولدی الاذی قرابتی و خصمی
اور زینہ دُنب رعایتلرندن مجد اولدی
و ذاته نقصان و یررشی تتبع ایدق اذن
برهیز و احتراز ایدردی مراد اقربا مستحق اولی
باب رعایتدن و تربیتدن غیر اوزربنه تقدیر
اولمق لا زمدرد بمکدر قران عظیمه یسئلونک
ماذا ینفقون قل ما انفقتم من خیر فالوالدین
والاقریبین ابی بومعناي مؤیددر رحام حرمک

صیغه ما صیدر فتحله حومد و در معناسته
قری جمع و تتبع معناسته در فتحله غیبت ذاته
و برر الکلمة الرابعة والعشرون و اذا رايتم
القاري تحب القاري تحب الاغنياء فهو صاحب
الدنيا فجن نزع ابد و زاهد اولان کمسنه
اغنيایه محبت ایدر و اغنيایله مختلف اولون
کون سکون حکم ایلک که اول کمسنه صاحب
د نیادر بومعناي مؤیددر کتاب شهادت
رسول حضرتندن المرء مع من احب حدیثی
همز ایله قاری ناسل و متعبد معناسته
الکلمة الخامسة والعشرون اذا رايتم
تلك السلاطين من غير ضرورة فهو لصي فجن سر
صلحادن برین سلطانہ ملازمت ایدر کون سکون
اول کمسنه سلطانہ قرین و اعوانی ایله همشیر
و لیحق اول کمسنه عابد و صادق اولان

بلکه صورت او غریبی و لور لور ساروق
 معنا سسته در بومعنایه قریب در شهاب
 الاخبار در رسول حضرتت من اقرب من
 ابواب السلطان افتخار حدیثی الکلمة السادة
 والعشرون لا تکرهوا فیتا تکره علی الرجل
 القبیح فانهم من محبتین ما یحبون رجل قبیح
 فیتا تکرهوا اگر اتمک زیرا اندر سز سود کلک
 سوز لر یعنی قز لری کوزی خلقا و خلق قبیح
 اولان کمسنیه تزویج اتمک زیرا اندر اول
 داخلی و جهله احسنه مائل در زشت و لجن
 بیکارند موافقت و مطابقت و لما یو فساد
 یقشد و در فتخانه فیتات فتان جمعید
 فتحله فیتات شایه معنا سسته در الکلمة السادة
 والعشرون فلما ادبر شیء فاقبل فلیل اولی
 شول شیئی که اذ بار ابتدا و کنه صکره اقبال

اید ایلله اولیجی مومنون لایق بود رک
 کند و یک اعطا اولنان نفی اگر چه قلب
 ایسه در غنیمت بیایوب واجب شکر ایلله
 فاکه اول نفی شکر ایلک سبیل ازاله باعث
 اولیوب باقیه اوله بلکه بعد الشکر و لیس
 لا زید تکره مو حینجه داخلی زیاده اوله
 بو کله دن مراد شکر ترغیب در بومعنایه اشارت
 کتاب شهاب رسول حضرتت الطاعم الشاکر
 که مثل اجر الصائم الصابر حدیثی الکلمة
 الثامنة والعشرون رحم الله امری اهدی
 الینا مساوینا الله تعالی رحمت یلستوشول
 کمسه به بزوم غنیمتی بزینت شد و بزینت غنیمت
 واقف ایلله فاکه تحویل افعال تبدیل اخلا ایلله
 خلق ارا سنده بسندیده اولان کسر له اهدی
 عطیه کو ندر مکرر معالی و زنده مساوی

عیبر ویرا ما زلفار الکلمة التاسعة والعشرون
اللهم اضلح بيني وبين نساءنا وعاديتنا
 يا الله منکوحه لرومن بينه صلاح و دوستی
 ایفاع ایله ناکه حق زوجیه خلل کلیه و جاز
 لرومن بیند مخالفت و دشمنی ایفاع ایله ناکه
 بری برینه دشمن اولوب بینلرند موافقت اولما
 ایله هر بریسی مولی لرینه خدمتی زیاده تقرب
 ایچون بری برینه نسبت ایدوب زیاده اید
 مولی لرینی راضی اید لرومنی مولی ضرر
 رامین اوله اما احرار داحتمال ضرر مفقود
 پس اول اجلدت بینلرند موافقت مقبول
 اضلح افعال بایندن اما حاضر در عادمفا
 بایندن امر حاضر در اصلند یا یله عاد عایدی
 یا ساقط عاد دینلشد با ما امله ند جمعید
 فتجمله امله جاریه در الکلمة الثلاثون اغفل

الناس

الناس أعذرهم للناس ناسك زیاده عاقل
 ناس ایچون زیاده عذر ایدند و یا زیاده
 عذری قبول ایدند یعنی ناسک کند و حقند
 قصورن معذورن و قربانن انتقام
 قصدا تمیدر بومعنايه مناسبند قرأت
 عظیمه و الكاظمين الغيظ و الكاظمين غر الناس
 ایقی و دخی کتاب شهاب رسول حضرتند
 من کظم غیظا و هو یقدر علی انفاذه ملاه
 تعالی منا و امنانا الکلمة الحادية والثلاثون
لا تؤخر عمل يومك الى غدك بوکون لازم
 اولان عمل خیری یارن ایدم دین تاخیراته
 مراد اقامه خیرات و اضافة حسنات و تعجیل
 اتمکه امرن و تاخیرندن نهیدن زیرا جایزدر
 حصوله مانع و غای ظاهر اوله بومعنايه مناسبند
 بین الناس معروف و کتبہ مستطور اولان

الله

عجلوا بالصلاة قبل الموت وعجلوا بالتوبة
 قبل الموت حديثي ودخی کتاب شہادت توبہ
 الی بارئکم قبل ان تموتوا وبادروا بالاعمال
 الزکیة قبل ان تشغلوا الکلمة الثانية والثلاثون
 مع لم يعرف الشر یقع فیه شری بلین کسسته
 واقع اولور مراد انسانه لازم بود که شر له
 خیری فرقایدوب کند و به نافع و مضاری
 بله تاکه دام زیان و بند نقصانه و دشمنیه
 بوجه مناسبه بعض سلف کبر اتک هر که
 او بد و نیک نشناسد بیم باشد که در بدی
 افتد فلی الکلمة الثالثة والثلاثون
 اَبَتِ الدَّانِیْرُ اِلَّا اَنْ تَبْرَزَ اَعْنَاقُهَا دنانیر
 ابا اتمدی الا اعنای ظاهر ظاهر اولقدرت
 ابا اتمدی مراد بخلدن و کتمدن نهی در
 زیارت بنهان اولمز هره حبله ایدر سل البتة

کذره

کند و بی کوسر را یله و لیحی واجب اولان
 صدقانی کتم اتمیوب محله صرف اید
 ابت کرهت معناسند در دنانیر دینادل
 جمیع در کسر دینان ذهبن مضروب اولان
 دیر لر بروز ظهور معناسند در تیز
 بوندن صیغه مستقبل در اعناق عنقل
 جمیع در عنق بویندن بروز اعناق له مراد
 بطریق الاستعار کمال ظهور در الکلمة
 الرابعة والثلاثون اِسْتَقْوِ اشْرَ مَرِّ یَبْغِضُ
 قُلُوبُکُمْ قور قل شول کمنلرل شریکه
 که قلوب کونظانله بعض اتمشد مراد هر کس
 ایلله محالسه اتمل اولماز بلکه دوست
 بلد و کل کمنه ند مجلسنه وار ب انکله
 محالسه و مخالطه ایدوب دوشمن بلد و کل
 کمنه ند مجلسندن و اختلاطند احتراز

اینکه لازم در تاله شترندن امین و له سن میگرد
 الکلمة الخامسة والثلاثون أَشَقَى الْوَلَاةِ
 مَنْ شَقِيَتْ لَهُ رَعِيَّتُهُ وَالْحَاوِلُنَاكَ زِيَادَةُ
 شَقِيْسِي رَعِيَّتِي أَنْكَ سَبِيلُهُ شَقِيٌّ وَأَوْلَادُهُ
 مَادٌّ وَالْبَنُوكُ يَرَامُزِي شَوْلٌ وَالْيَدَارُكَ أَنْكَ
 يَبْهَوْدَةُ الْفَعَالُ وَنَاسْتَوْدُ أَشْغَالِي رَعِيَّتِي مَصَالِحُ
 دَبْنِيهِ يَهْ يَتَشْمِيوْبُ خَشْرَانِ أَوْزَرُ أَوْلُوْبُ
 بَدْنَحْتُ أَوْلَا لَرْدِ يَمَكْدَرُ شَقَاوَتِ بَدْنَحْتَلْ
 وَبِرَامِزْ لَقْدَرِ أَشَقِي بُونْدَن صِيغَةُ تَفْضِيلِ
 شَقِيَتْ صِيغَةُ مَا صِنْدَرُ الْكَلِمَةُ السَّادِسَةُ
 وَالثَّلَاثُونَ إِذَا أَذَنْتَ فَتَرْسَلْ وَإِذَا أَقَمْتَ
 فَاجْذَلْ حَجْنَ أَذَانَ أَقِيهِ سَوِّ مَدَايِدُوبُ
 أَهْسَتْهُ أَيْلَهُ وَحَجْنَ أَقَامْتَ بَدْنَسْنِ مَدَايِدُوبُ
 سَرْعَةُ أَيْلَهُ أَذَنْتَهُ تَأْذِيْنًا دِيرْ لِرَا عِلَاوِي جَوْقُ
 اِيْتَدِي مَعْنَا سَنَدَ بُونْدَن مَدْ صَوْتُهُ دَلَتْ وَذَرْ

66 فترسل رفقايت ديمكدر جذله ديرلر
 اسرعه معناسنه اجذل بوندن صيغه امر
 حاضر در در دنجي بايدند در موضعين در امر
 ندب ايجوند در كتب فقه ده خاصه هدايه
 وينرسل في الاذان ونجذر في الاقامة
 لقوله عليه السلام ليلاول اذا اذنت فترسل
 واذا اقامت فاحذر وهذا بيان الاستحباب
 دينامشدر اذا واقامت صلوته خمس
 وجمعه ايجون سنند در اذانك واقامت
 صفتي سمان تعليم ايجوند نازل اولان
 ملكك تعليمدر تعليميند ترسل وحدث
 نقل ولنامشدر اكابناء در كه ترسل
 وحدث مستحيدر حتى اليستند بله ترسل
 ويا حذر ويا احدهما در ترسل واخره حذر
 اتسه جائز ويرا مقصود اعلايندر هر حال

اعلام حاصل اولور حائل فتنی دالک سکونیه
 حدیث معناسنه در **الکلمة السابعة والثلاثون**
اَمَّا اِنْ لَا يَتَّقَا مِنَ الْكُذْبِ كَثْرَةُ الْمَوَاعِيدِ شَيْئًا
الْاَعْيَادِ اکی امر کذبیدن منفلا و لمز لر بری
 جوق وعده اتمک و بری زیاد. عذراتک
 مراد کثرت و عهده و عذراتک مبالغه
 منعدهن زیرا بوایکسی خلف و غیره واقع مبالغه
 اتمکله مظنه کذبیدن الکلمة الثامنة والثلاثون
مَنْ زَوَى الْقَرَابَاتِ يَتَزَاوَرُوا وَلَا يَتَجَاوَرُوا
 قرابت صاحبزاده زیارتله امرایله تالکله بری
 برین زیارت ایدله لراما تجاوز اولمیه لر یوم معنائی
 مؤید در کتاب شهابک رسول حضرتین
 زرغبنا تزد و تحب حدیثی معناسی هفته ده
 برکت زیارت ایله بویله ایدتجمل جتی زیاد.
 ایدرسن دیمکدر کسرله و تشدیدله غیب سقاییله

مستعمل

مستعمل اولسه برکون طو متوب برکون طو تمقدور
 اما زیارت مستعمل اولمچي هفته ده برکت زیارت
 مراد اولنور حدیث شریفین داخی مراد بودر کد بویله
 مناسب کبرای سلف کثرت المشاهدة قلة الخیرمة
 ضمیمه مرام یاریدن صیغه امر حاضر در اعلاوی
 کتب صرفه مبین در فتنه قریات قرابت
 جمعیدون قرابت نسبت یقین لقدون تفاعل
 و زینت ترا و بری برین زیارت اتمکدن
 یتراوروا بوندن صیغه مستقبل در جواب
 امر اولمق اوزن مجزومدن تجاوز برینه جار
 اولمقدون یعنی بری برینل یاستن جوق
 اکلمکدن لا تجاوزوا بوندن صیغه نفی
 استقبال در جواب امر اولمق اوزن مجزومدن
الکلمة التاسعة والثلاثون اَسْفُوا الرِّزْقَ
مِنْ خَبَايَا الْأَرْضِ داخل ارضدن رزق طلب

ایدل مراد سایر صنایع در زراعتی ترچیدر
 و زراعتی که امر در زیره زراعت ابوالبشر حضرت
 ادم علیه السلام صنعتیدر خبا باخینک جمعیه
 خفی و زینت خبی کز لو مستور نسبیہ دیرلر
 مراد تخمدر بو معنای محققدر کتاب شریف
 رسول حضرتیدر التمسوا الرزق فی خبا یا الارض
 حدیثی الحکمۃ الایمونی **ایاکم و لغن الارض**
 حذر ایلک رصنه لعنت اتمکدر زیرارض
 طاعت حق و ارزاق خلق ایچون تعیین اولمش
 موضعدر و انسانل اصلی و اخر مرجعیدر
 بو کله دن مراد ارض ذات برکات و انہات
 موجودات اولدو غیور انسانل ارضه شتدن
 و تحقیردن منفرد بویله قران عظیمدر ان
 الارض یورثها من یشاء دینلمشدر ایلک و ایچون
 ارضه زیاده شرق و عزت مقرب در قضا

لعن جائزد کلدن الحکمۃ الحادیة و الارضون
 علیک یا اخوان الصدق **نقش فی کنا فیم فانهم**
زینت فی الرخاء و عنت فی البلاء صادق مصطفی
 کند و که لازم ایلک تاکه اندول حررتن عیش
 ایدن سن زیر اول اخوان صدق سعة عیش
 زمانند زینتدر و زمان بلاء برادرستی
 نوابی در حفظن معاونت ایدر مراد
 صحیح و صادق دوستی کثرت ترغیبدر زیر
 صیغه جملة اخوان الصدق دینلمشدر علیک ایها
 افعالند الزم معناسنه در کسرله و ضمله
 اخوان اخل جمعیدر فتحله اخ نسبدر فرداشدر
 معناسنه دخی کلور بو محلد مراد بو معنی در
 نقش تحیی معناسنه در کثاف کثافت جمعیدر
 فتحین ایلک کف حرز معناسنه در فتحله و مدله
 رخاسعة عیش و حسن حالدر ضمله و تشدید

عن حوادث مناسنه حوادث دهر انجوت
يرا قلوب اعداد اولنان شي در الكلمة الثانية
والا زيعون **عليك بالقصد وان قتال القصد**
صدق كذوكه لا زير قبل الكرجه صدق سني
قتل ايد رسد مراد خطاب عام طريقتله فركه
شرعه متعلق امره صدق ملا زمت ايله امفر
الكرجه اول صدق قتله سبب اولوز سه ده
زير اكذب جميع اديان حرامدن اما في الجملة
سقوطي متحمل اولوب ملجئ ايله رخصت
اولنان امور ندر كن عزيمت ايله عمل
كذب دن حذر اتسه ده قتل اولنسه شهيد
اولوز انجوت وان قتلك الصدق ديتلندر
تفصيل كت اصول در الكلمة الثالثة والاربعون
لو كنت قاجرا ما اخترت على العطر ان فاتني
ريحه لم يقني ريحه اگر بن تاخر اولسم متاع

عطر ايد روم عطر او زينه اخري اختيار اتمزديم
زير ابو عطر ريح بنى فوت ايد سه ريح طيبى
فوت اتمز يعنى عطر بيعند ريح طريقتله فائده
اولنسه بارى دماغ ريحه طيبه ايله معطر
اولد و غي عين فائده در تا جريبع و شرايدن
كمنسه در كسر له عطر طيبدر جمع عطور كلور
يا بعند عطار ديتلور كسر له و كسرتيله ريح
متاع و بيع اولند و غي زمانه سرمايه دن
زياده النان شيلك اسيد ر كسر ريح معروفدر
عاقلا اولان كمنسه يه ريح فوت ايلك مناسن
اولماد و غي جلدن فاتنى ريحه لو يقني ريحه
دينلشدن كتب فقه ده اذا فاتته الصلوة كي در
الكلمة الرابعة والاربعون **اقل من الذين يمشون**
دني قليل قل تاكله مختار اولد و غل خالده
ويا انديشه دن اذا دا اولد و غل خالده غيشين

مدیون منزله عبد قلوب قیود دیندن عاری
اولی سببیه حره تشبیه اولوب نقش حراد شد
اقله دیرار جعله قلیلا معنایسته اقل بوند
صیقه امر حاضر در فتحه و سکون یا یله دین موحده
ذمت ثابت اولان شی در بو تقدیر او زور
قرضه شامل اولان و کاه اولور که مطلقا از
ثابت اولان شیه اطلاق اولوب قرضه دشامل
اولور بو محله مراد بو معنی در نقش جواب
امر اولی او زور مخروم در ضمه حر خلاف
عبد در مختار معنایسته ده کلید بو کلمه یه
مطابق قدر شهاب الاخبار ده رسول الله صلی الله
علیه وسلم حضرتدن اقل من الدین نقش حر حدیثی
و بو کلمه یه مناسبتن کلمه الخامسة والاربعون
اقل من الذنوب بما یؤتی علیک الموت کناه
بالاول ناکه مؤن موت سنک او زور که اسأ او

سکرات موتدن امین اوله سن بو کلمه یه مظهر
شهاب الاخبار ده رسول حضرتدن اقل من الذنوب
یمن علیک الموت یمن اصله یمن ایدی
جواب امر اولی او زور و او ساقط یمن دین شد
کلمه السادسة والاربعون **انظر فی ایضاب**
تضع ولدک فان العرق دساس ولد قننی
اصلی وضع ایدرسن نظر ایلله زیر اطر کند
چکچدر مراد نطفه یی هر محله حرث وضع اتمک
اولماز زیر اولد والد طریقه تابعدر والد
افعاله و اعماله و خلقه نجه ایه ولد
دخی انجیلین اولور بش کشینک خاتونی
اصل زاده کون در کاکور تدارل ایدوب
بو باب محکم دقت اتم لازمدر تاکه ولد
نجیب اولد بکدر نظر کلمه فی ایلله مستعمل ای
تامل و تفکر معنایسته اولور کسرله نضاب

اصل معنای سینه در مراد زوجه در کسر له عرق
 طم در سادس جکی میگذرد کلمه السابعة
 والاربعون ایتما والظلم **أَحَدُ ظُلْمَةٍ فَرَفَتْ إِلَى**
فَلَمْ أُغَيِّرْهَا فَإِنَّا ظَلَمْتُ هر قتی والی که تراحد
 ظلامه ایله ظلم ایندی دخا اول ظلامه بخارفع
 اولندی یعنی بن اول ظلمه واقف اولدم دخا
 تغییر ایدوب دفع اتمدم تخفین بن اول ظلمی
 مرتکب واول انمی محقق اولمش اولودمر وال
 قاضی کی در یا ساقط اولمشدر صاحب تصرف
 دیگدر ثلامه وزندنه ظلامه رخل تظلم
 ایتدوکی یعنی ظلم عذاب ایدوب اظهار ایتدوکی
 شی در حضرت عمر بوکله زمان خلافت لرنه
 بیورمشلردر مراد سلاطین واما بر ظلمه واقف
 اولوب تغییر قادر ایکن اول ظلمی تغییر بودیم
 اتمسه لرد تحقیق اول ظلم ایدن کمسنه نه قلن

اتمه مرتکب اولدیه دفعینه قادر ایکن بیلوب
 دفع اتمین انکله اتمه برابر در دیگدر وظلم
 عند الله عز وجل زیاده منکر اولدو عینون
 در که صحیحین ده شهاب الاخبار ده پیغمبر
 حضرت تدن الظلم ظلمات یوم القیمة دیور
 روایت اولمشدر وسون هود ده واما کار نک
 لِيَمْلِكَ الْقَرَىٰ يَظْلِمُ وَأَهْلُهُمْ أَصْلَحُونَ ایتد
 تفسیر نه قاضی بیضاوی والملك بقی
 مع الکفر ولا یبقی مع الظلم دیمشدر معنای
 سلطنت کفر ایله باقی اولور ظلمه باقی
 اولزد میگذرد کلمه الثامنة والاربعون
مَنْ يَنْصِفِ النَّاسَ مِنْ نَفْسِهِ يُعْطِ الظُّفْرَ مِنْ أَمْرِ
 ناسیه کندو نفسندن یعنی طوعا عدل ایلین
 کمسنه ده جمیع امور نه ظفر اعطا اولور
 یعنی مطالبند ظفر بولوب جمیع مراد اتمه

يتشور من نفسه ديمك عدل اند مقصداست
 طبعی اولوب غیردن آراء و جبرله اولیه دیمکد
 باب ناینده نصفه بنصفه دیر لر عدله بقده
 معناسنه فحینه ظفر غلبه معناسنه الکلمه
 التاسعة والاربعون **الظم ففرو الیاس عنی**
 طمع عین فقر در و یاس عین غنا در فقر احتیاج
 معناسنه در فقر سواد الوجه فی الدارین حد
 فقر احتیاج معناسنه اولدوغی کبی جمله اولی
 مؤید در من طمع ذل حدیثی و جمله ثانیه مؤید
 شهاب الاخبار ده الیغنی الیاس فمافی یدی الناس
 و مجموع جملینه مناسبت در امام شافعی ند
أَلَا يَا نَفْسَ إِن تَرْضَى بِمَوْتٍ فَأَنْتِ عَزِيزَةٌ أَبَدًا غَنِيَّةٌ
دَعِيَ عَنْكَ الْمُطَامِعُ وَالْأَمَانِي فَكُلَّ آمِنَةٍ جَلَّتْ مِنْتَهُ
 بؤکله دن مراد ناسی طمع کن منع و طمعی
 زمند و خلقدن امید کنی خالقده متوجه

۶۸ اولوب مرادی اندن طلب آتمک حث و ترغیب
 فتحین ایلله طمع حرص معناسنه در فرح
 بانبندن طمع فیه طمعا و طماعیه دیر لر حرص
 علیه معناسنه فتحله و همزه ایلله یاس رجاند
 ضد یدر و قطع املدر الکلمه الخمسون
فِي الْقُرْلَةِ رَحْلَةٌ عَنْ خَلِيطِ الشَّوْءِ ناسدن عزت
 اید و بایر لقمه برامز شریکدن رخت و مفارقت
 وارد در و بؤکله ده عزت اختلاط اوزرینه
 ترجیح اولمشدر زیرا کلام اهل حکم اولیو
 قرن ثانیه و بعدنده اولان فرو زاهلنه
 نظر در ضمتله عزت اغترال معناسنه ایرلقد
 کسرله رحلت ارتحال معناسنه مفارقت
 خلیط شریک معناسنه ضمتله و فتحله سوء مکرون
 ویرا فرستنه در بو معنایه مناسبت در شراب
 الاخبار ده رسول خضر تیزدن الوجه خیر من الجلیس

السوء والجلس الضال خير من الوحدة حديتي
وبوكة مناسبتك راى يزيد بسطامى قدس سر
راحتي يا اخوتي في وحدتي وبلائي كله من فقري
كلما عاشرت قوم امدة نقصوا عهدي وخرجه
ما اعزالي عنهم من ملل بل وجدت الغنى في غري
الكلمة الحادية والخمسون لا تظن بكلمة خرجت
من مسلم شراً وانت تجد لها في الخير مخلا
البتة مسكون خارج اوان كلمة شرطت
اتمه اقل كلمة خير او زرينه خل اتمكه صالح
بولد وغل حاله من مسلم ده مضاف مقدور
تقدير كلام من فم مسلم ديمكدن وانت تجد
جمله سى لا تظن فاعلندن خالدر ميلم وليند
فتحي ثانيه نك كسر يكه عمل حمل معناسنه
مصدر ميمي در مرجع كبي جمع محامل كلور في
في على معناسنه بو معنائه موافقون كبراء سلفك

٧٣ حل المؤمن على الصلاح قولارى الكلمة الثانية والخمسون
المروق الظاهر في الشيايب لطاهرة مرقوة ظاهر
شيايب طاهرة در مراد ظهور مروت ووقودتو
اصلى بالاولان كمسنه لردا اولور ديمكدن
بو تقدير اوزر شيايب طاهر مشبه به ذكر
اولنوب مشبه ارادت اولنق طريقه استعادة
قلنوب ظاهري وباطني بالاولان كمسندن
عبارت اولنور خمتيند مروت اد ميلك
وانشايتد كرم بايند مروت ديرلر
فجن زامرقت اولسه الكلمة الثالثة والخمسون
لو اطيع الاذان مع الخلافة لا ذنت الكوفيد
خلافتله مقيد ايكن اذان او قعنه طاقتم اولسه
اذان او قدم مراد بلا كبر مصالح دينيه نك جميعين
اتمام ووجوده كمسنه اقدام ايدرم ككرام خلا
غايتده صعب ونيانده مشكل مردن حتى اذان

او فقدان سهل و اسان کار او لمز اكا قادر د کلم
 دیمکدر و بعض امور ک فو تندن اعتذار در
 الکلمة الرابعة والخمسون **الَّذِينَ مَقَّتُمُ الْكُفَّارَ**
 بوج کر بملر علا متیدر کس میله میسم داغدر
 دین بطریق الاستعانة داغه تشبیه اولونوب
 میسم تشبیه اولتمشدن کسرله کرام کر عمل جمعیله
 یعنی البته صاحب کرم اولان کسینه کثرة
 اعطا ایلله دیندن خالی ولما زدن انک کریم اولسن
 علامت قویه در مراد سخای مدح و سخایه
 ترغیبدر الکلمة الخامسة والخمسون **مَنْ يَمُنْ بِالْعَفْوِ**
فِيمَنْ هُوَ بَيْنَ ظَهْرَيْنِهِ يَأْتِيهِ الْعَافِيَةُ مِنْ فَوْقِهِ
 شول کسینه الی التند اولنار عفو له معامله
 ایلله فوقند اكا عافیت کلور یعنی نل اوزرینه
 سمان رحمت نازل اولور بین ظهرهم وظهره
 والمهرهم دینلور بین وسطهم معافسته بولخله

74 مراد طرفندون متعلقا ندر که اند تحت خاستند
 اولور لر عافیت الله تعالی نل عیددن مکرومی
 دفع اتمسیدن الکلمة السادسة والخمسون **صَنَعَ أَمْرًا**
أَخِيكَ عَلَى أَحْسَنِهِ خِيْنِكَ مَا يَغْلِبُكَ مِنْهُ قَرْنًا شَكْلًا
 امرنی احسن امر اوزرینه وضع ایلله یعنی سندن
 برامک حصول التماسه ممکن اولدجه اتمامه
 قصد ایلله زیر اتملدر که اول قرین شکرت
 غالب اولور شی کلوب سنی مغلوب ایلله یعنی
 سندن اكا محتاج اولوب مراجعت ایلرسن
 اولدخی سندن امرکی رعایت ایلر بولکل خلقله
 حسن معامله وحسن زندگانیه تشبیه در
 حتی تعلیل ایچوندر اسلام حتی تدخل الجنة کی
 الکلمة السابعة والخمسون **مَنْ كَتَمَ سِرَّكَ كَانَتْ**
الْخِيَارُ بَيْنَكَ شَوْل كَمْسَنه سَرَن كَتَم ایدر اختیار
 اند التند در دیرسه قطعا کسیه کشف اتمز

و دیل رسه دوستنه کشف ایدر مراد دشمنند
بهر حال کتم ایدر لازمدر زیرا کتم اتمزه مطاوبه
ظفر بولماز اما دوستنه کشفه مخیردر دیمکدر
اما اولی بود که فی زماننا اکاد کشف اتمیه
زیرا حقیقتده دوست بلکنکه مجال یوقدر سن
دوست ظن ایندوکل صورت دوستدر حقیقتدر
بلکه سکا دشمندر و بکه مناسبدر کبر اسفل
علامه الجاهلست خصال الغضب فی غیر شیئ
والکلام فی غیر تنفع والعطیة فی غیر موضعها
وافشاء السر والتفة بکل احد ولا یفر صدیقه
من عدو دید کبری الکلمة الثامنة والخمسون
احذر صدیقك الا لامیة ولا امیر الامیر خشی الله
صدیقکدر حذر ایله یعنی اگا کشف سرائمه الا
سترکه امین اولانه کشف ایله حال بکه سرائمه
د کلدرا الله تعالی دن خاشی اولان کهنده امیندر

والله تعالی دن خاشی د کلدرا لا علما خاشیدر
زیرا سور فاطمه الله تعالی بطریق الحصر
انما یخشی الله من عباد العلماء دیمشع رایله و یخشی
امانت علما یه فخصی و مراد علما دن غیریه کشف
سرائمه زیرا علما الله تعالی دن قور قسکا ضرر
مرتب اولان یرده سالک اولمز بلکه سنک سترکی
وعرضکی سندن زیاده ضقار دیمکدر
احذر علم بابندن امر حاضر ذرا ختراز ایت دیمکدر
صدیق حبیب معناسنه دن بو محله مناسب
ابن سینانک اذا المرء لم یحفظ ثلاثا فبعه
ولو بکف من رماه وفاء للتصديق وبذل مال
و کتمان السر اتر فی القواد قولی الکلمة التاسعة
والخمسون **خذ الاخوان علی التقوی** سرتقوی
اوز دینه اخوان طویل یعنی وستلراخذ
اخذایدول زیاده وستل افضل تقوی و سیدر

دنیا دوستی کلد ر اکابر سلف اخوان الصلاح اعوان
 الفلاح و اخوان العشره اعوان العسر ديد کاري
 بوجه مناسب در ضمه خذ اخذ ياخذون امر حاضر در
 اعلاي کتب صرفه نميند ر اخوان اخلا جمعيد ر فخره
 اخ قرند اشدر تقوي و ر اتمشدين اما بعض ثقاتند
 نقل اولند غي و زرع تقوي درت قسم و زرينه
 که ذکر اول نور هو الخوف من الجليل والعل بالتزويل
 والقناعة بالقليل والتأهب للرهيل الكلمة
 الستون **لَا تَهَـؤُنُوا بِالْخَلْفِ بِاللّٰهِ فَمَهِيْنَكُمْ اللّٰهُ تَعَالٰی**
 الله تعالى به اندا بچمکی تهاون اتمک يعني قانکوز
 قولای و حقير عذا تمک زيرا اگر تهاون ايد ز سکون
 الله تعالى دخی سرف اهانت ايلز مراد يلاون بر
 و هر نيه اولور سه اندا بچمکدن نهي و منعدي
 و بوني عادت ايدن کمسنه تي دنيا د و اخرت
 حق تعالى حور و حقير ايدوب و اول کمسنه

انواع

انواع اهانتکه مهان اولد غنه تنبيه در هون الشی
 و تهاون دير لرا هانه معناسنه الكلمة الحادية
 والستون **كَفَىٰ بِكَ عَيْنًا اَنْ يَّبْدُو لَكَ مِنْ اَخِيكَ مَا يَخْفٰ**
عَلَيْكَ مِنْ نَفْسِكَ سند نفسک عيوندن سند و زرينه
 خفي اولان عيب قرند اشکدن سکا ظاهر اولق
 سکا عيب اولمقد کفايت ايدر يعني بوندن
 بيوک عيب اولما زکند و عيبکه ناظر اوليوب
 کند که اولان عيب مثل غيرة کورسل اکا
 ناظر اولوب عيب عدايد سن بومعنايه مناسب
 شهاب الاجارده رسول حضرتندن طولي لمن شغله
 عيبه عن عيوب الناس حديثي و حضرت لقمان
 اَذُنُ الْكَرِيمِ عَنِ الْفَخْشَاءِ صَمًا وَعَيْنُهُ عَنِ الْعُيُوبِ عَمًا
 الكلمة الثانية والستون **لَا تَسْأَلْ عَمَّا لَمْ يَكُنْ**
فَاِنَّ فِيْهَا قَدْ كَانَ شَغْلًا عَمَّا لَمْ يَكُنْ وجود کليمن
 شين دن سوال ايله زير تحقيق وجود کلند و حق

کليمن دن

شغل وارد و بعضی سکا لازم و لا بد اولان بود که
کند که بالفعل موجود اولان حال که مشغول
اولوب الله تعالى به شکر ایلید سن **الکلمة الثانیة**
والستون ما الخضر فاذا ذهب للعقل من الطمع
خمر صافی اولدوغی حاله عقلی ازاله طمع ازاله
ایند و کندن زیاده بومعنايه مناسبند بعض
کبر اند سبب الهوان الطمع و سبب الشنا السخاء
قولی هوان خورق و حقیر لوقد **الکلمة الرابعة**
والستون من كثرة ضحكك قل هيبتك شول كمسنتك
کثیر الضحک اوله اول کمسنته ند هیبتی و حرمی
قلیل اولور مراد کثرت منعدر بونی مؤید
الله تعالی بند فلیضحکوا قلیلا و لیسکوا کثیرا
قولی ضحکله قهقهه و تبسم بیتند فرق کتب فقه
میتند **الکلمة الخامسة والستون استثنی**
فی آیه الذین یخشون الله فان الله یقوون ما خشی الله

من عباد العلماء امر کن مشورت ایلله الله
تعالی سورة الفاطر انما تخشی الله من عباده
العلماء بوندن معلوم اولدی که و شاولی هم
فی الامر یتمدن دخی مراد علما اوله بومعنايه
مناسبند و شهاب الاخبارده استشر و اذوی
العقول ترشدوا و لا تعصوهم فتدروا
حدیثی ذوی العقول دن مراد ذوی العلوم دن
الکلمة السادسة والستون من اکثر من شیء
عرف به هر کمسنه اعمال خیر دن و شر دن
واقوال صادق و کاذبه دن اکثارا یلسه
یعنی چوقا شلسه و چوق سو یلسه خالق
مایینه انکله معروف اولور بش امدی
اهل عرض و اهل وقار اولان مؤمن کمسنیه
لایق بودر که بین الناس ایلوک ایلله معروف
اوله محال شر و تمندن تبری و اختراز

اوزره اوله الكلمة السابعة والستون **كُلَّ عَمَلٍ**
كَرِهَتْ مِنْ أَجْلِ الْمَوْتِ فَأَتْرَكَهُ ثُمَّ لَا يَضُرُّ الْمَوْتَ
 هه عمل كه اندا جلندن موتي كويه كور رس
 اول على ترك ايله اندن صكره سكاموت ضرر
 ايلز مراد انساني عمل شقاوتدن منعدر ذيل
 عمل شقاوت ايله موت ينسه مناسبت يوقدر
 بهر حال شقي اولان موتدن بچر اما عمل شقاوت
 ترك ايدوب عمل صالحه اشتغال يلرسه سكرات
 موت اكاساندر الكلمة الثامنة والستون
إِنَّ الْمَوْتَ فَضَحَ الدُّنْيَا فَمَا تَرَكَ لِذِي لَبٍ فَرِحًا
 تحقيق موت دنياي رسواي ايندي ايله اوليجي موت
 عاقل انجون فرح ترل اتمدي يعني موت لذايد
 دينويه اعدام وافنا اتمكه كانه دنياي فضاحت ايندي
 بالآخر بنی ادمه مرجع اوليق مقرر اوليجي لایق
 بودر كه اولاد ادم دنيا ده بر لحظه خمره و تر ساعت

فی غم اولیلر منع یابندن فضعه دیور کشف مساوی
 معناسنه ضتمله وتشه يدلله لب عقلدن جمعی البنا
 الكلمة التاسعة والستون **مَنْ كَثُرَ مَرَّاحُهُ كَثُرَ سَقَطُهُ**
 شول كمسنه كه اندلغو ولطيفه سی جوق وله خطا
 وزلتي وفسادی جوق اولوز كسرله مزاح دعا بر
 یعنی لغو ولطيفه اقلكدن فتحين ايله سقط خطا
 وهر نسنه دل بر مزیدر بومعنايه مناسبتدن
 شهاب الاخبار ده رسول حضرتندن من كثر كلامه
 كثر سقطه ومن كثر سقطه كثر ذنوبه ومن كثر
 ذنوبه كان النار اولى به حديثي الكلمة السبعون
إِلَى اللَّهِ أَشْكُوا ضَعْفَ الْأَمِينِ وَخِيَانَةَ الْقَوِي
 امين اولان كمسنه دل ضعفتدن وقوي اولان
 كمسنه دل خيانتدن الله تعالى يه شكایت ايلرم
 ذرا امين ضعيف اوليجي بيت الماله ضعف كلور
 عامل وعاشر نض اولنان امين تحصيل مالدن

تقصیر ایدر وقوی اولان عامل و عاشرخیا
اید بجلینه تقصیر ایدر بهر حال بیت الماله
ضعف کلوب احوال مسالین منتظم اولدوغی
اجلدن جناب عزتده شکایت لازم کلوب
الی الله اشکوار دینلشدن و بومعنایه مناسبتدن
شهاب الاخبارده رسول حضرتیدن اول
ما تفقدون من دینکم الامانة حدیثی
الکلمة الحادية والتبعون **ان الانسان لایزال**
على نصف شبعه تحقیق انسان نصف شبعی
اوزرینه هلاک اولماز یعنی تمام طویله
نصفی ایله قناعت ایلین کمسنه هلاک اولماز
مراد قلت اکل مدح و تمام شبعی قدر عیب
وزندن شبع جوعدن حدیدن درنجی بایند
حد شبع امتلاء بطرد کلدر بلکه عدم اشهاددن
بومعناهی مویددن برهان الدینل رسول حضرتیدن

روایت ایتدوکی حدیث که ثلثة یبغظهم الله
من غیر جرم الاکول و البخیل و التکبر حدیثدن
ودخی بوکامنا سبتدن جالینوسل الزمان نفع
کله و السمک ضرر کله فقلیل السمک خیر من کثیر الزمان
قوی کتب فقهده ذکر اولندوغی اوزن اکل و
شرب اوج قسمدر فرضدر مباحدر حرامدر
زرا نفسدن هلاکی دفع اید و باداد فرایضه
قدت کلجد مقداری اکل و شرب فرضدن
منا دن اولورسه مقابله سند اجر و ثواب
ویریدن و قدر کفایه دن زیاده اولورسه
شبعه و ریم وارنجده مباحدر مقابله سند اجر
اولماز و شبع و ریدن زیاده حرامدر و نوالدن
والاکل فوق الشبع لاجل دینلشدن الکلمة
الثانية والتبعون **من قل ورع قل حیاء**
شول کمسنه ند که ورعی قلیل اوله حیاسی قلیل

بومعنايه مناسبتدر شهاب الاخبارده رسول
حضرتند من لم يكن له ورع يصده عن معصية
الله تعالى لم يعبد الله بشئ من عمله حديثي الكلمة
الثالثة والتسعون **لَنْ تَخُورَ قُوَى مَا دَامَ صَاحِبُهَا**
يَنْزِعُ وَيَنْزِلُ البته قوی ضعیف و لما زمانه
اول قوائد صاحبی یای چکروات و زرنند
او تور را وله یعنی جهاد حقند اعذار ضعیف
انلوده موجودا ولیوب اصحا و اقویا حکمی انلوده
جاری اولور فتحین ایله خور ضعیف در خور
فلان بخور دیر لر قوی ضعیف اولسه فلانله
و فتح و اوله قوی معروفند فتحله نزع
چککدر بو محله مراد یای چککدر ینزع
بوندن صیغه مستقبلدن فتحله نزو شبکی
صحر اقدر بو محله مراد فرس او زربنه بنوب
بنوب و تور اقدر ینزو بنون صیغه مستقبلدن

حضرت فاروقدن بو کله جهاده مساهله ایدنلر
حقند وارد اولشدن الكلمة الرابعة والتسعون
مِنْ خَطِّ الرَّجُلِ نِفَارُ أَيْمِهِ وَمَوْضِعُ حَقِّهِ رجل
قزی زوج کریمه کتسی و رجل زمتندن تا
اولان حقله موضعی که دایندن کریم اولوب
مدیونه تقاضا اتمیوب وسعت و یرمسی
رجل نختنددر فتحله و تشدیدله خط دوت
و طالع معنا سنه در کسرتن نله نفار ذها
معنا سنه در نفر و الله بر نفرون نفار دیر
ذهبوا معنا سنه کیس و زنده اتم زوجی
اولیان انشی در بکر و ثبته شاملدن
من خط الرجل مقدم خبردن نفار مؤخر
مبتدادر و موضع حقه ایمه معطوفدن
ایمه ده و حقه ده ضمیر من رجله داجعدر
یعنی عالمه کی مشکلم واردن بری

قزی اولوب ناخله دوشوب دایم کلوب شکایت
 اتمک وبری مدیون اولدوغی کمنه کریم
 اولیوب بی وقت تضییق اتمک بویکی عذابدن
 بری و خلاص اولق فی الواقع حظ وافر و نجات
 کاندلر الکلمة الخامسة والتسعون **اقروا الآراء**
فإنها تدل على محاسن الأخلاق محاسن اخلاقه
 متعلق اولان شعرلری مدح رسول و مدح خلفا
 و وزرا و مدح علما کبی او قل زیرات تحقیق اشعار
 محاسن اخلاق او زرینه دلالت ایدر کلمه
 اقر و اقرا یقرون امر حاضر جمع مذکر بیدر
 اشعار شعرل جمعیدر کسره شعر علم معناسنه
 لیت شعرل بوندندر و اشعر الامیر لر اعلمه
 معناسنه در و قصد اولیلله و زنی قصد
 اولنان کلام موزون نه داخی دیر لر قاموس
 و الشعر غلب علی منظور القول شرقه بالوزن

والقافیه وان کان کل علم شعرا ینلشد
 بو محله مراد بومعنادن محاسن غیر قیاس
 او زرینه حسنل جمعیدر ضمه و ضمینه
 خلق بحیه و طبیعت و مروت و دین در
 بو کلمه در مراد قرات شعر او زرینه ترغید
 اگر مسوون الشعر اخرندن و الشعراء بتبعهم
 الغا و وون ایتنه بو کلام مخالفدر زیر
 غا و وون ضالون معناسنه در دوسوئال
 اولنون سه جواب ویریلوز که الا الذین
 امنوا و عملوا الصالحات و اذکروا الله کثیرا
 الا یم بوندن استثناء اولنشدن قاضی
 بیضاوی بوا یتل تفسرون استثناء
 لشعر المؤمنین الصالحین الذین ذکر الله
 و یکون اکثر اشعار هم فی التوحید و الثناء
 علی الله و الحث علی طاعته و لرو قالوا هجوا

اراد و ابر الانصار من هجاء كعبه الله بن رواحه
وحسان بن ثابت والكعبان ديمشدر ابر رواحه
والشعراء يتبعهم الفاوون ايتي نازل اوليحي
بونل او زرينه وفات اتمكدن زياد خوف
اتمدم خوف ايد بجل شعر اسلام استثنا اولنوب
الا الذين امنوا وعملوا الصالحات ايتي نازل
اولدي ديور و ايت ايدر كعباندن مراد
كعبان مال كعبين زهيرد ر بوندن معلوم
اولدي كه شعره مذموم اولان حسنايه
متعلق هوای نفس او زره دينلي شعره
زير اكثر مقدماتي حيالات باطله دن واكثر
كلماقي نسبين و غزلده و ابتهارد و تمزيق
اعراضه و افتحان باطله و مدحه مستحق
اوليانك مدحند در اما پيغمبر خستند
مطلقا شعر ممنوعدن زير اسون يسزده

82 ^{بنغي} و ما علمنا الشعر و ماله دينلشدن امام خزازي
بوايتك تفسيرند پيغامبر حضرتنه شعر لايق
اولاد غنيد و جحي بودر كه شعر مرعات
لفظ ايجون معنائك تغييرني داعي اولور ^{بدر}
بونل بريله لفظ معنايه تا بقدر زير اللفظ قاي
اصل مقصود معنايه و شعره و زنه قصد
اعتبار اولد و غنجوندن كه معنايه قصد النفس
ده لفظ موزون نامتفق اولسه اول لفظه
شعر و لافظنه شاعر دينلز بوقبيلدند
رسول حضرتنل يوم حنين ده انا النبي
لا كذب انا ابن عبدالمطلب قولي و دخي
بوقبيلدند رسول حضرتنل مبارك
بر مقلرينه حجر اصابت ايدوب فاز جقدر غي
زمانه هلا نك الا اصبع دميت وفي
سبيل الله ما لقيت قول كشافند و عز الجليل

كان الشرح الى رسول الله من كثير من الكلام
 ولكن كان لا يتأق له دين لشدة الكلمة السادسة
 والسبعون **تَعْلَمُوا النَّسَبَ قَرِيبَ رَحْمٍ وَصِلَانِ**
النَّسَبِ انصافه متعلق على تعلم ايدول زيرا
 جوق رحم وارد ركه اكا عرفان نسب له صله
 اول نور يعني بعد بطنه نسب غير اولوب
 تعلمه محتاج اولون تعلمند افعال اتيوب
 ضبط نسبه اشتغال ايلك تاكه اقارب
 جانبندن فرق اولنوب معاد اتندن وموالا
 خطا اولنميه ومنالكه ده ومنل وجه ده
 حقله باطل بيني فرق اولنه مضاف مقدر
 تقدير كلام تعلموا علم النسب يمكدركله
 رب تكثير ايجوندركلمه السابعة والسبعون
تَعْلَمُوا الْخَيْرَ مَا يَدُلُّ عَلَى سَبِيلِكُمْ فِي الْبَرِّ لَا تَزِلُّ
عَلَيْهِ علم بخير مدرك برده وشرح سبيل كنون

دالات

83

دالات ايدر شي مقدرى تعلم ايلك بوند
 اوزرينه على زياده ايلك مراد علم بخير كثر
 اشتغال دن منعدر قرا عظيمة وقل رب
 زدني علما ده علمد ذات الله وصفات الله
 متعلق علمد علوم نافعه اكي قسمد بري
 عقايد وبري اعماله متعلقد بواكيسندك
 خارج اولانه اشتغال تضيق اوقات قيلند
 مضاف مقدردو تقدير كلام تعلموا من علم
 ديمكدركمستينله بخير مخلص جمعدر فتحله
 نجم كوكدرك صغيره وكبير شاملدر الكلمة
 الثامنة والسبعون **الْاِنَّ اللَّهَ خَلَقَ وَجْهًا**
يَرْفَعُونَ حَاجَةَ الضَّعِيفِ فَالْكِرْمُ مَوْهَمٌ اَكَا
 تحقيق الله تعالى كرايه ضعيف حاجتن رفع ايدو
 وجوه يرتدي سس اوله اوليحق سزاوول وجوه
 اكرام ايدول يعني تمام كن اتمامه واسطه

اولناره اعزاز و اکرام ایدول زیرا انرا سرزول
امور کوزده مجعدر الاحرف تنبیه در ضمتین
ایله وجوه و جهل جمیع در مراد زواتدر و بقی
وجه ربکده و جهدن مراد ذوات اولدوغی
کی حاجه احتیاج معناسنه در رفع و ضعل
ضعف قوینک ضدیدر بومعنایه مناسبتدن که
شهاب الاخبارده رسول حضرتتدن اذا تا
کریم قوم فاکرموه حدیثی الکلمه التاسعة
والسبعون **اکثرهم من العقاب یا کم لا تدرون**
بیم ترزقون اولادون اکتار ایدول یعنی
جوق اولماسنه سعی ایدول زیرا تحقیق
سر بلر سر قنغی ولد سبیلله رزق اعطا اولور
یعنی بهر حال حق بتارک و تعالی عینا لکون
برکاتیلله رزق کوزی زیاده ایله اما سبب
اولان معلوم اولدوغی اخلدن اکتار له امر اولور

بومعنایه مناسبتدر شهاب الاخبارده رسول
حضرتتدن دعوا الله یرزق الله بعضهم من بعض
حدیثی الکلمه الثمانون **لو ان الشکر والصبر**
بعیران ما بالیت ایتما رکبت اگر تحقیق شکر له
صبر ایکی هر قنقسنه بفرسده یعنی هر قنغی سبیلله
موصوف اولور و غصه لغز ایدم مراد حصلتی
مدح و خصلتین یعنی تسویه در زیرا ایکی
قرآن عظیمه مواضع شتی مدح طریقله
ذکرا و لنوب مقابله سنه ثوابلر و اجرلر
وعدا اولمشدر اگر چه که بغض کتیده فقیر
صابر ایله غنی شاکر قنقسی افضلدر یو
بحث اولنوب طرفیندن اذله و حج اقامت
اولمشدر بعیر انسان کی ذکره و انشی به
شاملدر مبالاه قایمق و غصه لغزدر
بالیت بوندن صیغه ماضیدر مانا فیه در

الكلمة الحادية والثمانون **لَا يَدْخُلَنَّ رَجُلٌ عَلَى امْرَأَةٍ**
وَأَنْ قِيلَ حَمُوهَا أَلَا حَمُوهَا الْمَوْتُ البتة رجل
امراة او زرينه داخل و لباسون اگر چه اول
و جل امراة و موسيدن دينلو رسه ده آگاه اولو
اول ح امراة نك موسي مودر حاء نهله نك نقي
ميمك ضميمه هنر ايله ده جايز در حومرايه
مضاف اولو رسه زوجينك باباسيدر
و زوجي قبلندن اولان اقر باسيدر انشي
اولانه خماث دينلور رجله مضاف اولو رسه
امراة سنك باباسيدر و ياقرندا شيدر و يا
عقيسدن و يا ماد مرءه او زرينه بلا اذن
اقر باسندن كمسنه داخل و لباسون زيرا انك
قريبى مودن موت غيرى شيء انك او زرينه
بلا اذن داخل و لماز تفصيل سورن النور
وقل للمونات يفضض من انصارهن

و تحفظن فروجهن ولا يبدن زينتهن ابتد
تفسيرند در الكلمة الثانية والثمانون **أَخِيفُوا**
أَهْوَامَ قَبْلَ أَنْ تُخَيِّقَكُمْ هوامى قور قودل اول
سزى قور قتمزدن اول مراد استعاف طريقه
خصمك كيدنى لن دوزب ترتيب اتد بى
دفع ايله تاكه ناكهها ن سكا ضرر يتشد رمية
اخيفوا اخاف تخيف دن صيغة امر حاضر
جمع مذكريد راصله اخوفوا ايدى اعلالى
كتب صرفه ميپندن فتحينله و تشد يديله
هوام هامة نك جميد فخله هامة حشرات ارضد
الكلمة الثالثة والثمانون **لَا يَنْفَعُ تَكْلَمٌ بِحَقِّ**
لَا نَفَازَ لَهُ نفوذى و ليس حقله تكلم نفع وير
فتحينله نفاذ نفوذ معناسته در مراد شول سوزى
شول موضعده سويلك كركدن كه انك تأثيرى
اوليا جفن بلج سكوت اولى در ديمكدر

بومعنايه اشارت در صحيح مسلم ابی سعید روايتند
من رای منكم منكر اقليته بيه فان لم يستطع
فليسانه فان لم يستطع فبقلبه وذلك اضعف
الايمان حديثي الكلمة الرابعة والثمانون
اِيَّاكَ وَمَوَاحِشَ الْاَحْمَقِ فَإِنَّهُ وَمَا ارَادَ أَنْ يَنْفَعَكَ
أَخْرَكَ زياده حذر ايله احمق دوست اتخاذ ايدون
قرنداشلشمقدن زيراجوق اولوزكه احمق
دقايق زياتي وغوامض زياده ونقصاني يلز
بليجك سكانفع اراده ايدر ايكن ضرر ايدون
بومعنايه مناسبدر كبراء سلفك عن المروءات
وَابْصُرْ قَرِينَهُ فَإِنَّ الْقَرِينَ بِالْمُقَارِنِ يَقْتَدِي
اِذَا كَانَ اَحْمَقَ فَجَانِبُهُ سُرْعَةٌ وَاِذَا كَانَ ذَاخِرًا
فَقَارِنُهُ تَمْتَدِي قولي الكلمة الخامسة والثمانون
حَسَنُ الْخَلْقِ خَيْرٌ قَرِينًا كوچك خلق صاحبينه
مقارن اولان او صاف خير لوسيدون بوجه

مناسبدر شهاب الاخبارده رسول حضرتند
أَوَّلُ مَا يَوْضَعُ فِي الْمِيزَانِ الْخَلْقُ الْحَسَنُ حَدِيثِي
وَذَخِيرَانِ أَحْسَنَ الْحَسَنِ الْخَلْقُ الْحَسَنُ حَدِيثِي
الكلمة السادسة والثمانون **الْاِحْتِمَادُ خَيْرٌ**
بِضَلَّةٍ جد وسعي ايلك سرمايه نذخير لوسيدون
بومعنايه مناسبدر كبراء سلفك مژطب شيئا
وَجَدَّ وَجَدَ وَمَنْ قَرَعَ بَابًا وَكَلَّمَ رَجُلًا
السابعة والثمانون **الادب خير ميراث**
ادب موروث اولان اشيا نك خير لوسيدون
زيرامال سريع الزوال در ادب بوند خلاوند
اما اربط اطلاق اولمن بطريق المجاز دون
فتحئينله ادب حسن تناولدر كسرله ميراث
مورثدن وارثه متقل اولان مالدر بومعنايه
مناسبدر شهاب الاخبارده رسول حضرتند
اكرموا اولادكم واحسنوا ادابهم حديثي

الكلمة الثامنة والثمانون **صَاحِبُ الْحَاجَةِ أَبْلَهُ**
لَا يَرَى الرُّشْدَ إِلَّا فِي قَضَائِهَا حاجت صاحب ابلا
 امورند و رشد او ذريند اولماز مراد صاحب
 حاجت ايله مشورتدن منعدر زيرا صاحب كند
 حاجته مشغول اولوب غير حاجتي تدبيره
 قاصر اولون ابلا مع وفور ضمله رشد كند و
 ومانند خبر كجديري بلكدر الكلمة التاسعة
 والثمانون **مَا رَفَقَ أَحَدٌ بِأَحَدٍ إِلَّا رَفِقَ**
بِهِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ بر احد دنيا بر احد ايله رفقا
 الا اول رفق سبيله اخرتن اول كسند به رفق
 اول نور كسرله رفق عنقل ضد يدن يشقلاق
 و ملايمت معنا سنده بومعنايه مناسبدر
 شهاب الاخبارده رسول حضرتندن من اعطى
 حَظَّهُ مِنَ الرَّفَقِ فَقَدْ اعْطِيَ حَظَّهُ مِنْ خَيْرِ الدُّنْيَا
 حديثي الكلمة التسعون **مَرَجَعَةُ النَّوْجِ خَيْرٌ**

مِنْ التَّمَادِي فِي الْبَاطِلِ افعالته واقوالته
 بطلون او زور اولدو غين سيلوب حقه رجوع
 اتمل خير لودر باطله تماديدن يعنى باطله
 او زامقدن مراد فعلته و قولنده حقه رجوع
 اتمل تهور سخل اولوب خفتدر ديسور رجوع
 اتميوب باطله ميل اتميه بلكه كونده يوز كره
 باطلدن حقه رجوع ممكن اولور سه رجوع
 ايله ديمكدن بومحله مراجعت احد طرفيندن
 رجوعدر وصيغه تفصيل زياده مطلقه يد
 محمد الكلمة الحادية والتسعون **يُشْرَأُ الْأُمُورُ**
مُحَمَّدَ ثَانِيًا امول يرامزي محدث اولنريدن
 محدثات محدثه جمعيدر محدثه شرعه ثابت
 اولان او زرينه اخذات اولنان قضيه دن
 مراد انساني بدعتدن نهى و بدعتي زمدن بوق
 مناسبدر شهاب الاخبارده رسول حضرتندن

من احدث في امرنا هذا فهو رد حديثي الكلمة
 الثانية والتسعون **احذروكم عاقبة الفراغ فانه**
اتجمع الابواب المكروه من الشكر مما تلحقه
 ومضراتك دفعته مباشرة اتيوب فراغ اوزر
 اوله نك عاقبتك من سري تحذير وتخويف
 ايدرم زير تحقيق بو فراغ ابواب مكروه زياده
 جامع در سر خوشلاق جامع اولدوغندن مراد
 امور دينويه واخرويه ده تدارك اوزر اولون
 اهتمامه حث وترغيب در وفراغ واهمالدن
 منع در عاقبت هرسنه اخري وصوكيد رفتله
 وخمله سكر سر خوشلاق در محمول ضد يدن
 الكلمة الثالثة والتسعون **من يئس من شيء**
استغنى عنه هر كس كه امور دينويه در
 برئاس ايليه اول كسسه اول شيعه مستغنى
 اولون بو معنايه مناسندن كراء سلفك النياس

احدى

85
 احدى الراحتين قولى ياس رجاءك استغنا
 ضد يدن الكلمة الرابعة والتسعون **ان كان**
الشغل مجتهدا فالفراغ مفسدا اگر شغل مجتهد
 اولور مه يعنى شغلده مشقت اولور سه
 اندن فراغت اتمك مفسد در يعنى اند فساد
 وارد در مراد ديني و يادنيوى اولان امور
 تخصيلند اگر چه مشقت وزحمت وارد در
 اختيار اتمك كمل زير شغلدن فراغت اولون سه
 فساد مؤدى اولور ديني اولور سه شقاوت
 يتشد و در دينوى اولور سه غير محتاج اولون
 سوال يا حرامه ارتكاب لازم كلون ديمكدر
 الكلمة الخامسة والتسعون **من مزاج استحق**
 هر كس كه مزاج ايليه اول كسسه مزاج
 سبيله استخفاف اولور بو معنايه مناسندن
 كراء سلفك من كثر مزاجه ذهيبته ديوكي

جنت
 حنا

دید و کی کسر له مزاج مر و راتشدن الكلمة
 السادسة والتسعون **اعزكم الله بالاسلام**
فمنما تطلبوا العز بعيم يذكركم الله الله تعالى سزى
 اسلام ايله عززايتدى هر نه وقت كه سز عز
 اسلام غيريله طلبا يليه سز الله تعالى
 سزى ذليل ايلر بومعنايه مناسيدن شهاب
 الانجيله رسول حضرتندن طوبى لمن هدى
 للاسلام حديثي وكبر اسلاف الشرف في الاسلام
 قولى كلمه سما اى وقت معناسته طرف زماندن
 وان معناسته ده كلور تفصيل معنى البديهة
 الكلمة السابعة والتسعون **اذ اتناحي القوم**
في دينهم دون العامة فمنهم في تأسيس العتلاوكة
 قوم چان دينلرند تناحي اتسار يعنى قواعد
 ديني بينلرند اسرار ايدوب عوامه بيان اتسار
 اول قوم اصل ضلالتى بنا و يا قواعده ضلالتى رفع

اتمش اولوزلر تاسيس قومه طرف اولدوغى ضلالت
 مبالغة مفيددر تناحي القوم د برلر تشارل
 معناسته بيان قوم مراد اتشدن تشديد له
 عامه خاصه نك ضد يد و مضاف اولدوغى
 شيل اصلنى بنا و يا قواعدى رفعدر منة
 بومحله هر برينه حمل قابلدن الكلمة الثامنة
 والتسعون **من ملك عينه من قايمة بيت**
قبل ان يؤذنه اذ فقه فسق هر كمنه كه
 بيت نظر اذن اولمادى عينى قائمه بيته نظر
 ايله طولدور يعنى بيته بلا اذن نظر ايله
 تحقيق اول كمنه فسق اتمش اولوز قائمه بيت
 بيتك دير كيدر مراد قبل الاذن ناخى مل
 بيته نظر حرامدر و ناظر اولان كمنه فسق
 اولوز ديمكدن بومضاي مؤيددر كتب فتاوى
 رسول حضرتندن من اطالع دار قوم بغير ذنهم

فقروا فلا دية ولا قصاص حديثي امام شافعي
بوحديث شريفه تمتل ايدوب فقاعين
هدرون دیراما ائمه حنفیه بوحديث شريفه
مراد ناظره دفعی ممکن اولیه الا فقاء عینله
مکن اوله دیمکدن دیرافتعال باینده اطلاع
یو قرو دن اشغه نظر تمکدرا طلع یو بایدن
صیغه ما ضیدر منع بایندن فقاء عینه دیر
چن کوزنی جقارسه الکلمه التاسعة و
النسعون **احفظ من النعمة لاحتفاظك من**
المعصية فوالله لها اخوفها عندي عليك
ان تستد رجلك وتحذرك نعمتدن احتران
ایله معصیتدن احتران ایتد وکل کی زیرا
الله تعالی حقیجون نعمة بنم قائم زیاده
قور قولیدر معصیتدن زیراجایزد وکه
سند او زور که اشتر راج ایلیوب یعنی

سني درجه درجه حقدن بعید ایکن
وسکا خدعه ایدوب سني الدایه احتفظ
افتعال بایندن امر حاضر دن احتراز دیمکدن
مراد کثرت نعمته مغرور اولوب معاصی به
میلدن منعدن بومعناي مؤیددن قرأت
عظیمه و غیرتم الحیوة الدنيا فالیوم
بنسبهم کما نسوا لقاء يومهم هذا ایتی وبقی
مناسبتدن شهاب الاخبارده رسول حضرتدن
ان اعطاك هذا المال فتنة وامساكه فتنة
حدثی و دخی خیر ما کنی حدیثی الکلمه
المائة التامة **اقتصاد في سنة خير من اجتهاد**
في بدعة سنتله عملده افراط تمیل خورید بدعتله
اجتهاد ایدوب زیاده سعی یملکدن اگر لسان بدعت
حسنه دید کلری اولیوه اقتضا اطرا ند ضدیدن
سینک نمیلده نوند تشدید سنت طریقه سلوک فی الدیندن

91

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 الحمد لله الذي خلق الانسان علمه البيان
 والصلوة على رسوله محمد سيد بني عدنان
 وعلى آله وصحبه الداعين الى سبيل الرحمن
اما بعد بوشرح اولنا كلمات نور افشان
 حضرت امير المؤمنين عثمان بن عفانك يوز كلمه
 سيد ركه هزري جوامع الكلمه دندرو بوند
 مناقبي كتب معتبره ذكر اولند وغي وزن امير المؤمنين
 ذوالنورين ابو عبد الله عثمان بن عفان الى العاقبين
 اميه بن عبد شمس بن عبد مناف بن قصي الاموي
 القرشي سيد رجه علاسي رسول حضرت عبيد منيا
 ملاقي اولمشدر مقدم حضرت رسولك بنتي رقيه تزوج
 امشدر اول وفات ايند كدن صكر بنتي اتم كشتني

زوج

92

زوج امشدر انجون ذوالنورين دينلشدر اول
 وفات ايند كدن صكره رسول حضرت لو كانت
 عندي ثالثة لزوجتكم هادي مشر والاه سي اروي
 بنت كزيرت ربيعة بن جيب بن عبد شمس رقيه
 اسلامه كلن نسا دندرو حضرت عثمان رسول
 حضرت دارارقمه داخل اولمازون اول اسلامه
 كلن اصحابك قدما سندنندرو ذات هجرتيندرو جميع
 غزواته رسول حضرتيله بيله حاضر اولمشدر
 الابدرو غزاسنه حاضر اولماذي زير حضرت رقيه
 اول زمانه مريضه ولدو غي مانع اولوب رسول
 حضرت اند انجون غنايم بدره ستم تعيين
 امشدر واند حقتد رسول حضرت انك
 اجر جليل ممن شهد بدر و سهمك بيور مشر
 وحد يتيه ده بيعة الرضوانه دخي حاضر اولماذي
 زير رسول صلى الله عليه وسلم حضرت عثمان

اهل مكة ايله صلح بخون مكيه اير سال انمشد
 بيعت زمانده بولنماد غي جلدن رسول حضرت
 يدينند بريني يداخراري اوز زينه وضع ايدن
 انجون بيعت ايدوب ^{هنده} لعثمان ديمشردن
 و حضرت عثمانك جسم شريفلري ابيض اللون و قيق
 البشر و حسن الوجه و اكي منكبى بايني بعيد و مبارك
 باشند شعركثير و مبارك لحيه لري عظيمه ايدى
 اكثر زمانده لري حنا ايله تظهير ايدردى
 و حضرت عمر وفات ايدنجل خلافت التي كمسنه
 بينده شوري باقى قالدى اول التي كمسنه حضرت
 عثمان و على و عبد الرحمن بن عوف و طلحه و زبير
 و سعد بن ابى وقاصدن بولنماد خلافتي انجلردن
 عبد الرحمن بن عوفه تفويض ايدوب بويابده راي
 سنكدر ديجل اول دخي حضرت عثمانى اختيار
 ايدوب صحابه كرام محضره بلا تردد هجرتك

يكوفى

يكى در دخي سنه سنه محرم ايند اول كوفى بيعت
 ايدوب صحابه كرامك سايرى دخي انكا اتباع ايدوب
 ام خلافت حضرت عثمانه تفويض اولندي مده
 خلافتي اون اكي ينل اولمشدن و هجرتك اتون
 بشنخي سنه سنه مبارك ذى الحجه نك اون سكرنجي
 كوفى كه جمعه كوفى ايدى اهل مضره اسودنجي
 قتل ايدوب شهيد اولمشدن مده عمرى سنكسى
 اكي پيل و بعضار قتنده سنكسن سكرنيل اولوب
 بعضار قتنده طفسان يلدن نمازن حكيم بن
 خراف و بعضار قتنده زبير بن عوام و بعضار قتنده
 خبير بن مطعم قياوب يقيعده ليلاه سبنده دفن
 اولمشدن رسول حضرتندن صلى الله تعالى
 عليه وسلم بوز فرق التي حديث و ايت انمشد
 كند و دن روى حديث اولان عبد الله بن زبير
 و انس بن مالك و زيد بن خالد جهني و مرثد بن

الكلمة الاولى **تَا** **قَوْلُ اللَّهِ تَزُحُوا اللَّهَ تَعَالَى إِلَيْهِ**
 تجارت ايدوك تاكه زح ايد سز يعني الله تعالى اراد
 امثال ايدول ونواهي سندن اجتناب اتمكه عطا
 صدقات وفيض حسنة يتشوب فايد جاوداني
 ومنفعت دوجراني احراز ايد سز بوكله في مويك
 قران عظيم ان الله اشترى من المؤمنين انفسهم
 واموالهم بآن لهم الجنة اي كسر له تجارت باز نكرد
 بوحله كلام استعاره يه مني در تاجر و امفاعله
 باندن جمع حاضرل مذكريد در تزحوا علم باندن
 جواب امر اولق اوزر مجزومدر كسر له زح اصي
 وفائده در الكلمة الثانية **يَغْتَمُ وَقْتُ سُورِك**
 سنك سرورل وقتدر حسود مغتم اولور بس
 ايله اولحق لايق بودر كه اوقات حزنه اظهار
 سرور ايد سز تاكه حسود مغتم اوله اغتمام
 و غمكين اولقدن يغتم بوندر صيغه مستقبل

94 غم فرجندندي سرور حرنه خنديدن تقابل
 رعايت معناسنه اولغا مشدر اكر سوال اولون
 بوكله سورة القصد لا تفرح ان الله لا يحب
 الفرحين ايته مخالفدر دينلور سه جواب
 ويريلور كه لا تفرح لا تبطل ايله تفسير اولمشدن
 فتحينله بطرشته فرجدر برو جهله كه محبت
 الله مانع اوله و يا جواب ويريلور كه اظهار فرج
 حقيقه فرج غيريدن نهي اولنان حقيقه
 فرجدر الكلمة الثالثة **لَا يَرَانِي اللَّهُ مُصْلِحًا**
أَحَبُّ إِلَيَّ يَرَانِي مُفْسِدًا تحقيق الله تعالى
 حضرتي بني مصلح يعني صلاحه منصف كوزمك
 بكاز ياده سوكليدر بني مفسد كوزمكن مراد
 اصلحه ترغيبدر و افساددر ترهيددر
 ودخي مؤمن اولانه لايق بودر كه خير الناس
 من ينفع الناس حديثيله عمل ايدوب غارت عاله

واصلاح امور بنی آدمه اشتغال ایلله دیمکدن
مصلح مفسدل ضدیدن احب صیغه تفضیلدن
زیاده مطلقه یه محمولدن برانی ده من مقدر
تقدیر کلام من برانی دیمکدن الكلمة الرابعة
مَحَافِظَةُ الْحُدُودِ وَالْوَفَاءُ بِالْعَهْدِ وَالرِّضَا
بِالْمَوْجُودِ وَالصَّبْرُ عَلَى الْمَفْقُودِ شرعی اولان حد
حفظ اتمک والله تعالى ایلله و مؤمنرا ایلله اولان
عهدلر، وفای اتمک و موجودا اولان نعمته و نعمته
راضی اولق و مالدن و جاهدن فوت اولانه
صبر اتمک هر مومنه لازم مدن حفظ الحدود و ثلثین
محافظه الحدود دینلر و کلمه فیندن حفظ ممکن
اولد و عیندن زیر احد و شرعی رعایت
ایدوب حفظ اید بجل امور شرعیه ایلله عملدن
انی مکارهه و قوعدن حفظ ایدن حدود
حدک جمعی عهد عهدک جمعی مفقود معدک معنایه

الكلمة

95 الكلمة الخامسة **إِنِّي أَحْسِبُ بِنَظَرِي كَمَا أَحْسَبُ**
بِحِفْظِي تحقیق بن قران عظیمه نظم ایلله ثواب
طلب ایلرم حفظ ایلله ثواب طلب ایتد و کرمی
ذیراذ و التوبین قران عظیمی بالتمام و جوهله
حفظ ایدوب از برلشردی و مصحفه دائم نظر
ایدوب تک و تمدن حالی اولما زدی حتی یوم
جمعه تلاوت ایدر کن شهید اولد قاری زمان
تلاوت قاری سورة البقرة و فسیکفیکم الله
ایتنه کلمشاردی مراد حالتک تسویه سنه
مناسبدن و قران عظیمه نظره و حفظنه حث
ترغیبدن احتساب طلب ثواب کلمه السادسة
مَا رَأَيْتُ مَنَظَرَ إِلَّا وَالْقَبْرِ أَقْضَعُ مِنْهُ بن هیچ
بر محل نظر کور مدم الا قبر کور کرم محل نظر دن
افضعدن یعنی زیاده قور قور مومعدن مراد
مومنه لازمدر که ممکن اولد بجه طاعته و عبادته

اشتغال ایلیه تا که هول قبرن و وحشتندن خلا
اولوب بعد الموت راحت و انسه یتشه مانافیه
منظر اسم مکاندر افضع فضا عتدن صیغه تفضیل
الکلمة السابعة **الْقَبْرِ اَوَّلُ مَنْزِلٍ مِنْ مَنَازِلِ الْآخِرَةِ**
وَآخِرُ مَنْزِلٍ مِنْ مَنَازِلِ الدُّنْيَا فَمَنْ شَدَّ عَلَيْهِ
فَمَا بَعْدَ أَشَدَّ وَهُوَ عَلَيْهِ فَمَا بَعْدَ أَهْوَنَ عَلَيْهِ
قبر آخرت منزل لرندن اول منزلدر و دنیا منزل لرندن
آخر منزلدر هر کسینه که اندا و زرنیه قبرده
تشدید اولنه قبرن صکره هول شد اولور
و هر کسینه که قبرده اندا و زرنیه امرسان اوله
قبرن صکره اندا و زرنیه امرهون اولور پس
هر مؤمنه لازمدر که کناهارنیه یشیمان اولوب
توبه و استغفار مشغول تا که توبه و استغفار
شداید قبرن خلاص اولوب مابعدن باشند
کل حال اسان اوله زیر قبره حال مشکل و لحن

مابعدن

مابعدی دخی بر امر اولور و العیاذ بالله منه
ومن امثاله تشدید شده یعنی محنت و یرمکدر
شده بوند صیغه ماضیدر شد صیغه تفضیلدر
عونه الله دیر لرسته له و حقه معنایه الکلمه
الثامنة **خَصْلَتَانِ جَيِّدَتَانِ لَيْسَ مَعَهُمَا ثَالِثٌ**
حَسَنُ الْأَدَبِ وَتَجَنُّبُ الرَّيْبِ دنیا دایکی خصلت
جید وارد اول ایکی خصلته ثالثه یوقدر
یعنی اند دایره سندن بر خصلت جید دخی
یوقدر بری حسن ادب و بری محل تممدر
اجتناب در مراد مؤمنه لازمدر که دایما بویکی
خصلت ایله متصف اوله تا که دیندر و دنیا
منعور و آخری محمود اوله دینکلر کیس
و دندن جید دخی نل ضدیدر جمع جیار
کلور تخنیب اجتناب معنایه در فتح
تممدر کشرله ریه کی خصلت اولی مناسب

کبر سلفدن حمید الذینک من لیسن بکیه ناصحو
 یضلل من حاله عده اذ به حادث الیالی من لم
 یؤذبه والداه وخصلت ثانیه مؤبدر اتقوا
 من مواضع التهم حدیثی **الکلمة التاسعة انانیة**
کابی العاق ان عاش عقه وان ات فجعه
 بن ولادن الی العاق کبی یم الرحی اولورسه
 والدنه عقوق ایدر واکرمیت اولور والدنه
 غم و غصه ویرر مراد اولادن شکایتدن زیار
 هر حال ولد حیانتده وماننده والدنه مشقت
 ویرمکن خالی اولماز فخله عیش حیانتدن عقوق
 برک ضدیدن عقی والدنه عقوقا فرعاق دینلور
 والدنه ایلوک اتمدی معناسنه منع بایندن
 فجعه اوجع معناسنه **الکلمة العاشرة انتم الی امام**
فقال اخرج منکم الی امام قوال سز کثیر الفعل
 اولان امامه زیاده محتاج سز کثیر القول اولان امام

احتیا

احتیا جگوزدن یعنی سلطانده کثرت کلام معتبر
 د کلدر بلکه عدل اوزرینه کثرت تصرف معتبر
 ایلد اولجی رعایه اتفع امام کثیر التصرف اولمقد
 فقال و قوال کذاب کبی صیغه مبالغه در اخرج
 صیغه تفضیلدن منکده مضاف مقیددن
 تقدیر کلام من احتیا حکم دیمکنر **الکلمة الحادی**
ان لكل شیء افة وكل نعمة عاهة وان افة
هذا الذین وعاهة هذه النعمة غیابون طغابون
یروکم ما تحبون ویرسون ما تکرهون طغابون
النعمان یستغوبون اولنا عقی تحقیق هر شیء ايجوز افت
 و هر نعمت ايجوز عاهت وارد در تحقیق بود پند
 افتی و بونعمت عاهتی زیاده عیب بین و زیاده
 طعن ایدن کمسنه لرذر که افعال در و اقوال در
 سود گنوی سز کوسرتب اظهار ایدر در و ضعیف
 کربیه کور د گنوی سز کوز لیوب کتم ایدر لر

اما غیبت کوزد. سویلر لر بر نلرایکی یوزلوا اولوب
 دنادت و رزالتايله متصن کمنسه لر در که
 خیر و شراول سویلین کمنسه یه اتباع اتمکده اولد
 ناعقه اتباع ایلین دو قوشی کی در عاهت
 اوت مقناسته در تشدیدله عیابون و طقانون
 عیدین و طغندون صیغه مبالغه در سخاب
 وزندن طعام ناسل دینسی و زیل اولانیدر
 فتحینله نعام دو قوشی در اسم جنسدر ناعق
 صحبه ایدتیجی دیمکدر بومغای مؤید در شراب
 الاخبارده رسول حضرتندن لایکونوا غیابی
 و لامداحین و لاطقانی و لامتما و تین حدیثی
 و دخی تجدون من شر الناس ذالوجهین الذی
 یاتی هولا بوجه و هولا بوجه حدیثی
 الکلمة الثانية عشر **ما عن الله مذهب الیه**
 الله تعالیدن غیری مرجع و یا اندن غیره مرجع

یوقدر الا الله تعالی به دن یعنی مومند لاقدر
 هر زمان توبه و انابت ایدوب الله تعالی به رجوع
 ایلیه زیرا اندن غیری مرجع یوقدر و الله تعالی
 عفو طبعیله زیرا اندن عفو مجرملر زیاده نافع
 و اندرحمتی عذابی زیاده دافعدن بومغای
 مؤیددر قرآن عظیمه و الی الله ترجع الامور
 ایتی و دخی صحیحین ده براس عارب رواشند
 رسول حضرتندن لایمجا و لامنجا منب الایله
 حدیثی الکلمة الثالثة عشر **ان مؤابا الدنيا حث**
رحم الله بها نیای دمی ایدوبه زیرا الله تعالی
 دنیای دمی ایتدی یعنی سزد نیایه رغبت
 ایدوب التفات اتمل زیرا الله تعالی رغبت ایدوب
 التفات اتمدی ارمواری یری دن امر حاضرین
 اعلا کی کتب صرفه مبیندن دنیا اخرتد تفسیردر
 حیث تعلیل اچوندن بطریق الاستعوار ظرف مکان

اولقه جايزه مراد مؤمنه لازم بود زكه نعم
دنيانك فوتندن بحضور اولوب مضطرب
اوليه وكوكلني زخارف دنياه و ترميه بكي
ميلي جانب اخرته و اخرته مفيد اولان شيه
اوله ديمكدر بومعناي مؤيد در صبح بخار
ابوهرين روايتند رسول حضرتندن گوكان
لي مثل احد ذهب السرى ان لا يمن على ثلث
ليال وعندي منه شئ الا شئ ارضه لدي
ارضه احفظه معناسنه در لدين لاددي
تقديرنه در زياقضاء دين صدفه و هبه
اوزينه مقدمه الكلمة الرابعة عشر **الله**
تعالى خلق الخلق بالحق فلا تقل الا الحق
تحقيق الله تعالى خلقي يعني مخلوق حقه براتدي
بس خلقنا انسان حق اوزن اوليجي سكا لازم
سويليه سن الاحق له سويليه سن بومعناي

حقوق

محققون قران عظيمه سورة المجده
وما خلقنا السموات والارض وما بينهما
الا بالحق ابني فحله وتشديد له حقا بطلك
هتديدن الكلمة الخامسة عشر بادروا **اجالكم**
بخير ما تقدرون عليه اجلر يكون اوزن
اعمال خير له مسارع ايدو له خير قادن
اولدو غكون مقداري يعني عمر و كز اخر
اولدين بر و خير مشغور اولدو زيرا
اجل تمام اولوب وفات ايتدو كذن مسكر
اعمال خير منقطع اولوب بادروا اسار عوا
معناسنه در بدن بدن تسميه اولندو غي
طالوعده مسارعه بنجوزدر اجال اجلل جميعلا
اجل موده موده اولان وقت غايشيدن
بومعناي مؤيد در شهاب الاخبار در رسول
حضرتندن بادروا بالاعمال الزكية قبل

ان تشغلو احدي شي ودخي صحيح مشكلا بالي زين
روايتنه رسول حضرتندن اذامات قطع
عمله الامن ثلثة الامن صدقة جارية وعلم
ينتفع به او ولد صالح يدعواله حديثي شراح
حديث ذكر اذ كاري عوزن يدعواله قيد دكلار
بلكه ولد والدنه دعا الحوق تحريضدن زيرا
بهر حال ولد صالح عمل صالح ايتد وجهه والذبح
اجر حاصل اولون كرك والذبحون دعا اتسون
وكرك اتسون بوند خارجيه مثالي بر كمنه
بر شجر غرس اتسه هر كمنه اند شجر نذر
اكل ايليه غرس ايدن ايجون ثواب حاصل
اولون كرك اكل دعا اتسون وكرك اتسون
اتم دخي بو حكمة اب كيدر اما ولد دل سته
سندن والدينه وزلاخي اولماز ولد ذكره
وانتي به شاملدر الكلمة السادسة عشر **الا ان الدنيا**

ان الدنيا

طوبى على الغرور فلا تغرنكم الحيوة الدنيا
ولا يغرنكم بالله الغرور اكاه اولك تحقيق
دنيا غرور ووزرينه يعنى خدعه ووزرينه
دور ديلوب بنا اولمشدر بس ايله او لبحق
دنيا سزي مغرور اتسون ودخي الله تعالى
حقنه غرور سزي مغرور اتسون غره
غرور دير لر حده معناسنه صبور وز
غرور دنياد ويا شيطانذا اما بوجله
دنيا به مقابل ذكر اولندو غنل معلودر
مراد معنای اخردن بومعناي محققدن سورة
الفاطر يا ايها الناس ان وعد الله حق
فلا تغرنكم الحيوة الدنيا ولا يغرنكم بالله الغرور
ايتم معناسنه يوم قيامتن حشر وصور
حقدر انه خلف بوقدر ايله او لبحق دنيا ايله
تمتع سزي آخرت طلبندن غافل ايدن الداسون

وسری شیطان مغفرت رجاسیله معصیتند
 اصرار له الدامسون زیرا بوامنیه اگرچه نفسند
 ممکن ایسه لکن بو تو کعله دُنب مجرد دفع طبیقه
 اعتماد ایدوب سم تناول تمک کبیدر الکلمه
 السابعة عشر **اَعْتَمِدُوا عَلَى يَمِينِ مَضَى وَجَدُوا**
فِي الْخَيْرِ بخش کسند لرایله اغیار ایدوک یعنی
 حالون تدبر وتفکر اتمکله متعظا ولول
 دخی خیر انسابند جدوسعی ایدوق ناکه
 سعادت ایدیه بتشوب شقاوت سرمدیه
 نجات بوله سز بومعنايه مناسبدر کبر سلف
 الْحَدُّ يَدِي فِي كُلِّ امْرٍ شَاعٍ وَلِلْحَدِّ يَفْتَحُ كُلَّ بَابٍ
 متعلق قوی الکلمه الثامنة عشر **لَا تَغْفُلُوا**
مِنْ اللَّهِ فَإِنَّهُ لَا يَنْفُلُ مِنْكُمْ الله تعالی ن
 غافل اولک یعنی اگر سزا الله تعالی نکل ثواب عقاب
 غافل اولور سه گزان له سزول افعال کوزدن

غافل درید

غافل د کولدر ایلد اولیحق خیر او شرا اعمال کوزده
 جزایلر الکلمه التاسعة عشر **خَذُوا بِالْحَقِّ**
وَأَعْطُوا حَقَّهُ اخذ ایدول وحقله اعطا ایدول
 یعنی ویرمکن والمقدح حتی الذن قومل مراد
 هر شیه حتی اوزر اولول ناکه دیناده ملوم
 ومذموم واحزته معاتب ومعاقب اولیه
 دیمکدر الکلمه العشرة **وَنَبْلُغُ السَّبِيلَ الرَّحْمَنِي** لود
 سبیل حددن متجاوز اولوب د بلس و یاده
 اسد صید انجون حفر اولنان حفر لرب بلوغ
 سال یسبیل سبیلدن مضمر دن ماء کثیر
 سائل معنا سته دخی کلون یو محلد مراد بو
 معنی در ضمله زنی زبیه نل جمعیدر ضمله
 زبیه دپیه یا حفر مخصوصه دن یو کله
 ضرر و بمثال دن حضرت عثمانه اسناد
 کند ولر تلفظ اتدی کچوندر مراد کار عظیم

وفتی شروع در حدیث تجاوز و اول شدن دیو
 احوال عالمی شکایت در کلمه الحادیة العشر
جاووز الحرام الطبییین قول طلیعی تجاوز
 ابتدای فرس ایچون طبییین مره ایچون تدیین
 منزله سنه در بوکله ده ضرر و ب امثال دند
 سعی کثیر و امر مشتد و عسیر و شرمناهی
 اولدی د بجل محلله مستعملدر بوکله کسر
 سعی مراد اولند و غنه مثال بالفعل مفتی
 حضرت لرینک و لو انت تسعی اثرها الف حجة
 و قد جاووز الطبییین منک خرام قولیدر
 کلمه الثانية والعشرون **بلغ امور الناس**
فرق قدر ناسل امور و بیدار فته
 و ظلم قدر ندن و حد ندن زیاده به بلوغ
 ابتدای بوکله ده احوال عالمی شکایتدر
 حضرت ذی النورین زمانده احوال عالمی

بوکله

بوکله شکایت اولنجی بیل ییله قریب زمان
 بحدی صکره احوال عالمی شکایت وصف و
 بیانه قابل اولماز کلمه الثالثة والعشرون
طمع فی مریکان یعجز عن نفسه هر نفسندن
 عاجز اولان کمنده یعنی هر نفسی اضلحه قاد
 اولیمیان کمنده لر بنم خرمتی ضنکه طمع و حرص
 ابتدای مراد بن تنها قالدم و عاجز اولدم
 بر وجهله که هر نفسی اضلحه عاجز بنم
 خرمتی هتد و مبحثی سفل تقد طمع ابتدای
 بس ایله اولنجی تمام و قیتدر که بکام مغاوت
 ایدوب حقه میل اید سن دیمکدر طمع فیه
 دینلور حرص علیه معنایسته کلمه الرابع
 والعشرون **هم الدنيا ظلمة وهم الآخرة نور**
فی القلب دنیا حزنی قلبه ظلمتدر و آخرت
 حزنی قلبه نور در اول نور له نجات یولنی

بولنی کورب مطلوبه که درجات جنت و مشا
و مشاهدت رب الغتدر ظفر بولنور هم و غم
و حزن بحسب اللغه مراد فلردن اما بحسب
العرف فرق بود که حزن زمان ماضیه
فوت اولان انجوندن هم زمان مستقبله
فوق اولن احتمال انجوندن غم نوا یکسندن
اعمدن **الکلمه الخامسة والعشرون سماء**
مَجْمَعُ مَاطِرَةٍ وَنَحَارَةٍ زَاخِرَةٍ وَغَمْرَةٍ هَامَةٍ وَتَلَاةٍ
دَفَاعَةٍ رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم
خضر تلرینک سماء شریعتی امتی او زرینه
ماطره در حکم و معارف امطار ایدن و معنی
نحاری معارف یقینیه ایله متمکنه در
وانواری چشمه لری سیاله در انوار الهی
اقیدن و اعلی در معارف سیلنک محجرتی
قوتله اسفله رفیع اید بحیدر مراد بطریق

الاستعداد

103 الاستعداد محذول شریعتی جمیع افطار منتشر
وانواع جمیع عالمه مضینه و ذات پاکند مندرجه
اولان معارف و کمالات تعبیراً و لغویاً و
بقدر الامکان ذکر اولن ان عبارتانه تغییر
اولنوراتا تفصیل او زن بیانده عبارت و افیه
دکلدن و بملکدن ماطره دیمک لابن و تامل کی
ذات ماطره بملکدن یوم ماطره برلردن و ماطر
معناسنه داخرن ممتلکه معناسنه در عیون
عینک جمیع در عین چشمه و بینکار در همعت
عینه در لر اسالت الذم معناسنه در هما
بوندن صیغه مبالغه در کسرله تلاع تلعه
جمیع در تلعه اعلی در اسفله مسیل مادون
دفاعه دفعدن صیغه مبالغه در الکلمه
السادسة والعشرون **اِنَّ هُوَ لَا يَنْفِي**
دَعَا عَمْرٍ نَطَّاطَاتٍ لَّهُمْ نَطَّاطَاتٍ الدَّلَالَةِ وَتَلَاةٍ

الاستعداد

تحقیق بوجماعه مخصوصه بمقدار مخطی طائفه
 که طریق حقه طایفه را اندر انجمن باش
 اشغه اندم توغالر باشنی قویو به صار قندلر
 زمانه اشغه اندم کی کی وانلر فسادند
 مضطرب تحیری کی متحیر اولدم مراد خیرت
 عثمانک زمانی طائفه سند کند وقتله قصه
 ایلینار دن شکایتیدر فحشینه نفر رجالدت
 مادور عشق در و یا مطلق ناسددر بوجله
 هولاء عبارتیه تخصیص اولفشدن فتاح و
 زعاع ادنی والحق معناسنه دن فحشینه ایلله
 عثر عاثر جمعیدر عاثر طایفه و مخطی معناسنه
 طاطاراسه دیرلر حفصه معناسنه بوقدیر
 اوزر تطاطات باشم اشغه اندم دیمک اولور
 فحله دلات دلو صغیردر فحله دلو فغان تللات
 تحیر و حیرتدر عینه و شماله التفاتدر تللات

104 بوندن ماضیند متکم واحد بچون وضع اولنا
 صیغه سیدون الكلمة السابعة والعشرون
أَرَاهِمُ الْحَقَّ اخْوَانًا وَأَرَاهِمُنِي الْبَاطِلَ شَيْطَانًا
 بکا انلری حق اخوان کوسترینی انلر باطل شیطان
 کوستر بوجله دن مراد کله سابقه کی طائفه
 مخصوصه دن شکایتیدر کله اری مغایل
 ثلثه به تعدیه ایدن افعال دندر کستر له اخوان
 اخذ جمعیدر قنداش معناسنه شیطان معناسنه
 وانسدن و جن دن ودایه دن هر عانی
 و مترادف لانه دخی دیزلر بوجله مراد بوجله
 عبارة الحق والباطل فاعلیت اوزن مرفوعه
 الكلمة الثامنة والعشرون **أَجْرُكَ الْمَرْسُوتُ**
رَسَنَهُ رسنلنمش حیواند رسنی صال دیرم
 فحشینه ایلله رسن حبل معناسنه ایدر
 بوجله دن ضرب امثالندون ترک اندم نه دیرسه

اشاسون در بجل مقامه مستعمل در اجته
 رسنه دیر لر تر که یصنع ماشاء معناسنه
 بوجله مراد بن اعدام شریخی ال چکوب
 کند و حاله قوم تا که بنم حقمره دیلد کله
 جفای اید لر دیمکدر الكلمة التاسعة والعشرون
ابلفت الرائعة مسفاة بن او تلجی ناقه
 صواد ایصال ایدم بوجله ده کلام سابقه
 کی ضر و بامثال اندن مراد خصای مقصود
 اصلی و مطلوب کلی لرینه یثد حرم دیمکدر
 ابلاغ و ایصال معناسنه در ابلفت بوندن
 صیغه ما صیدن رقع رقا و رتو عادی لر
 وسعت اوز دینه اکل و شرب ایدم معناسنه
 فتحله و کسرله مسفاة سقایه کی موضع سقی در
 الكلمة الثلاثون **صامت صمته انقذ من صول**
غیر حق صامت وارد که اند صمتی کند و نک

غیر نک جمله سندن زیاده نافذ در مراد
 ریسر و لار کمنه اهل فتنه نک فتنه سنی
 دفع اتمکدر عاجز او لیحق سکوت اولی در
 زیر اکثر یا سکوت اتمکله فتنه دفع اولی در
 دیمکدر صامت کلمه سندن تنوین ایچوندن
 بومقام عجزه صمته ترعیب ایچون وارد
 اولشدن نصر یا بندن صمت صمتا و صموتا
 دینلور سکت معناسنه انقذ نفاذ در
 صیغه تفضیلدر فتحله صول جمله اتمکدر
 الكلمة الحادية والثلاثون **ساع اعطانی**
شاهد و **منعنی غایبه** جوق سعی ایدم
 وارد که شاهدن بکا عطا ایدن
 و غایبند بندن منع ایدن مراد بنی کور تحل
 حضور من بکا و انرا عطا صور بن ایدوب
 و یوزمه بخه و جوهله سعی کوشتر کلام بنم

مراد مجده سويلر اما غيبتهم بكا اعطا واحسان امتيوب
 بندن منع ايدر بلکه بنم هلاکم اشترديوينا زمانک
 ايکي بوزلوا اولوب ظاهر لري باطن لري موافق
 اولما د غندن شکايتدر بومعنايه مناسبتدر
 شهاب الاخبارده رسول حضرتندن لاينغي لذي
 الوجهين ان يکون امينا عند الله قول عبادت
 شاهد و غاييه نزع حافظ طريقيه منصوب
 ساع قاکي رتوين تکثير ايجوندن الكلمة الثانية
 والثلاثون **انا منكم بين السنين لاد وقلوب**
شداد و سيوف حداد بنم زمانم خلقتند
 حصومت ايدجي يعني ناسترا ومعقول کلمات
 ايدجي د لرو شدت اوزره اولجي قلبلر و ز
 کسکين قلع بينده يم بوکله دن دخی مراد
 حضرت ذي النورين قتلنه قصد ايلين
 ابناء زمانند شکايتدر السن لسانک جمعي لاد

الاد جمعي فخله ونشد يده الدحقه ميل
 اتمين خصم شد يدرن کسرله شداد شد يدر
 جمعي حداد حد يدر جمعي حد يد زباده حد تلو
 کسکين ديمکدن الكلمة الثالثة والثلاثون
الله حسبي وحسبهم يوم لا ينطقون ولا يؤذن
کم فيقتدون رب بکا وانلر الله تعالى کفايت
 ايد تجيد رسول يوم قيامت که انلر انطق
 اتملر عذر اتمکچون اول کون انلر اذن دخی
 اول نماز مراد بن اول دشمنلر کيندن عاجز
 اولدم هر کسنه که کيد دشمندن عاجز اوله
 اگالا زمدر که دشمنی الله تعالى به حواله
 ايد تاکه يوم قيامت الله تعالى انلر اعمالنه
 کما ينغي مکافات و افعاله مجازاة ايد ديمکدن
 بوکله ندر اخري سورة المرسلات ده هذا يوم
 لا ينطقون ولا يؤذن لهم فيعتدون

ایتندن اقتباس و نمشدن اگر سوال اولن
 بوجه نیک مضمونی **ثُمَّ اِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ عِنْدَ**
رَبِّكُمْ تَخْتَصِمُونَ ایتنه مخالفه در دیناوردن
 جواب و یریلور که عدم نطق در مراد ما ینفع
 ایلله عدم نطق در زبانا لا ینفع ایلله نطق
 لا نطق کبیدن و یا بعض موقوفه فرط حیرت
 و دهشتدن اصلا برشی ایلله نطق اتمزدیمکدر
 فتحله حسب کفایة معناسنه در **حَسْبُكَ**
 هم دیر لور کفایه در هم معناسنه الکلمة الرابعة
 و الثلثون **هَذِهِ يَدِي لِقَارٍ فَلْيَصْطَبِرْ** ش
 بنم یدیم عمار انجودن قصاص اتسون تفضیل
 کتب توازن بخند میند با صطبار اقتضای
 معناسنه در فلیصطبر و ن بوندن صیغه
 امر غاییدن مراد مقام صبر و رتبه هر کس
 خصمیتله مداراة ایدوب نفسی و یا اجزاء بدن

خضمند تسلیم اسلدر زیر جایز در که سن
 بویله اید تجل خصم عقوبتدن فراغت ایلین
 عفو ایلله دیمکدر الکلمة الخامسة و الثلثون
لَتَصْبِرَنَّ **اَوْ لَتُنَذِرَنَّ** البته سن صبر ایدرس
 و یا خود البته سن ندامت ایدرس سن سنک
 حالک بر ایکی در خالی دکلدر پس ایلله او یحی
 لایق بودر که هر خالده صبور و قور اوله
 سن تالکه موافق و ندامت و مخاف ملامتدن
 خلاص اولوب قور قلله سن لتصبرن لتذمن
 فعل مضارع غلدر لام تاکید انجودر نون
 دخی تاکید انجودر صبر و ندامت موافق
 مراد صبر مدح و صبر حب و ترغیدر و عجله
 منع و نهی در بوجه نیک معناسی مؤید در
 سورته الاحقاف فاصبر كما صبر اولو العزم
 من الرسل ولا تستعجل لهم ای و دخی شهاب

الاخبار ده رسول حضرت تدن الصبر مير خيود
 المومن حديثي الكلمة السادسة والثلاثون
أَمِنْتُ بِاللَّهِ مَخْلَصًا الله تعالى به ايمانده اخلاص
 ايد بچي اولد و غم حالده ايمان كتوردم ايمان
 رسول كتورده كي احكامك جميعه سني تصديقده
 اخلاص قلبى ماسوادن خالى و صافى اتمكده
 احلص الله دير لر ترك الريا معناسنه مخلص
 بوندن صيغه فاغلدار الكلمة السابعة والثلاثون
أَمِنْتُ بِاللَّهِ الَّذِي خَلَقَ فَسَوَّى ايمان شوق
 الله تعالى به كه انسانى خلق ايتدى و تسويه
 ايتدى يعنى خلقنده احكام و اتقان ايتدى
 تفصيل سورة الاعلى ده دن بوكله حضرت ذى
 النورين نل فصخا نمده كتابت اولمشدى بونلا
 معلوم اولديكه اهل حكم ايجون اتخاذا خاتم جابر
 اوله كتب فتاويرم ذكر اولنذر عنى اوزن اتخاذا

خاتم

خاتم فضنه دن اوله اما قدس متقال اوزرته
 زياده اوليه و دخي فصنى باطن كفتنه قيله
 اما نسا الهه ارايليه زيرا انلر حقنده مقصود
 تزين در و روايت اولنديكي رسول حضرت
 صاغ المرند كتوردر لردى و حضرت ابى بكر
 و عمر و عثمان و على رضى الله تعالى عنهم صلوات
 المرند كتوردر لردى و رسول الله صاعقه
 مكتوب اولان محمد رسول الله ايدى و حضرت
 ابى بكر نل نعم القادر هو الله و حضرت عمر نل كفى
 بالموت واعظا و حضرت على نل الملك الله و نل
 الكلمة الثامنة والثلاثون **إِنَّا كَرُّوهُمُ فَإِنَّا كَرُّوهُمُ**
مِفْتَاحُ الشَّرِّ و نل حذر ايلك خمردن زيرا
 جميع شرل مفتاحيدن كتب فقه دى خمر
 اوزم بشميندن كه اتش سوز قينا يوب كو بكنى
 اتمش اوله بونل قطره سى حرامدن بومعنايه

مناسب رسول الله صلى الله عليه وسلم في الخمر الخبايا
ودخى شارب الخمر كعابد الوثن حديثي وشهاب
الاخبار في الخمر جاع الاثم حديثي خمر حمله شر
مفتاحي ولد وغند وجهي بود زكه مثلكم
شرب خمر اكره اولسه ويا صليبه سجد اتمكله
اكره اولسه ويا زنا اتمكله ويا مصحف يغفله
اكره اولسه مكره اوله لان كمنه شرب حمله لا
اسان اكل يوب خمر ارتكاب اتسه شرحه
اولد نك صكره كذوبى بليوب ذكرا اولنان
افعاله جميعي من اشر صاحب الكشاف سور
اليقده يستلونك عن الخمر والميسر ابتل تفسير
نزلت في الخمر اربع ايات نزلت بمكة ومن ثم
النخيل والاعناب تتخذون سكران فكان المسلمون
يشربونها وهي لهم حرام ثم ان عمرو معاذا ونفرا
من الصحابة قالوا يا رسول الله افستا في الخمر فانها

هبة سالية للمال فنزلت يستلونك عن الخمر والميسر
الى اخره فشر بها قوم وتركها اخرون ثم دعا
عبد الرحمن بن عوف ناسا منهم فشر بوا وسكر
فام بعضهم فقراء قل يا ايها الكافرون فنزلت
لا تقربوا الصلوة وانتم سكارى فقل من يشربها
ثم دعا عتيان بن مالك قوم فيهم سعد بن
ابي وقاص فلما سكر واقتروا وتناشدوا حتى
نشد سعد شعرا فيه هجاء الانصار فضرب انصار
بلحى بغير فتحة موضحة فشكا الى رسول الله
صلى الله تعالى عليه وسلم فقال عمر رضي الله
تعالى عنه اللهم بين لنا في الخمر بينا شافيا فنزلت
انما الخمر والميسر والانصاب والازلام رجس
من عمل الشيطان الى قوله فهل انتم منتهون
فقال عمر انتم بينا يارب وعن علي رضي الله تعالى
عنه لو وقعت قطرة في بئر فبئت مكانها

منارة له اوزن عليها ولو وقت في بحر
 حث وبت فيه الكلاء لمارعه ديو ذکر
 اولمشد راقم فعل ماضید عار ااما معنا
 فتحمله لى جکه در که مبت لحید در فتح ايله
 شبح باش بر مقدار شبح بودند صیغه ماضید
 ضمیر سعد راجع در بعض حواشی کشانده لمر
 ارعه مجاز عن الاكل ای لمر اکل منه دیناشد
 الكلمة التاسعة والثلاثون **لَا يَفْزُكُ هَذَا**
الشَّيْبُ وَالْقَطْلُ قَاتِلُهُ مِنْ وَرَاءِ هَذَا
 سنی اشبو شیب و صلح مغرور اتسوت
 زیرا بوشیب و صلح در اسند سنه محبت
 ایلد و کل وارد در یعنی زوجی پیرا و لوب
 قواسنه ضعف کلمشدن دیواندن تیری
 اتمه زیرا سنه محبت ایلد و کل پیرا و لند
 بیله بولنود مراد در زوجی ايله حسن

معاشیه

معاشیه و حسن ازدواجه ترغیدر فخله
 شیب قوجا لقدر فختینله صلح مقدم راسد
 شعری ماده شعری نقصانی اولوب و اول
 ماده ند اوزرینه جفاف مستوی اولد
 اجلدن د و کلوب بری اچلمقدن فختینله
 و مدله اضداد ندر خلف و قدام معناسنه
 اولور اما بو محله قدام مراد اولمشدن •
إِنِّي لَسْتُ بِمِيزَانٍ لَّا عَدْلُ تحقیق بن ترارو
 د کلم که میل ایلم مراد بن هر حاله میزان
 قویم و معیار مستقیم اوزر اولمغه سعی
 اید رم کن مقتضای بشریت اوزریندن
 سایر ناس کی اقواله سهو و ذلل و افعال
 خطا و خلل واقع اولور سه عجب دکل دکل
 بو معنایه مناسبت صحیح عاریه ابن مسعود
 روایتند انما انالشراسنی کما تنسوق فاذا

کلمه لا یوز

نسبت

فذكر في حديثي الكلمة الحادية والاربعون
لَمْ يُغْفَرْ ذَنْبِي بِذَنْبِ عَفَى اللَّهُ عَنْهُ يَحْيَى
بنی تغیر تعیب آید و سر شول ذنب سببيله
که الله تعالى اول ذنب توبه اتمکله عفوایت
تغیر اتمد زیرا بعد التوبه شرع مؤمنی
تغیر و تغیر اتمد جایزد کلد بومعنايه
مناسبدر شهاب الاخبارده رسول حضرتند
التائب من الذنب کمن لا ذنب له و وحی
صحیحین د ای هرین روایتند احتجاج ادم
وموسی فقال موسی یا ادم انت ابونا الذی
حببتنا و اخرجتنا من الجنة فقال له ادم انت
موسی اضططفا ل الله بجلومه و خط لك التوبة
بین اتلومنی علی امر تدر الله علی قبل ان تخلقني
باربعین سند فتح ادم موسی حدیثی عبار
اربعین تکتیر انجوندن تحدید انجوندن دکلدر

بعفی

بعض علما قندند هذه الحاجة روحانية در زیر
بر روایتند احتجاج ادم و موسی عند ربهما واقع
اولمشدر اما قاضی قندند جسمانية اولمشدر جابر
در زیر احديث اسرار ده پیغمبر حضرت انبیا ايله جمع
اولوب و انلور امامت ایدوب نماز قلد و غیثات
اولمشدر دیر شروح صحیح بخاری بر کمسنه
عضیان ایدوب بومعصیتی بنم اوزر و مه
حق تعالى تقدیر اتمشدر دیمکله اول کمسنه
لومر ساقط اولمزنه کیفیتله ادم پیغمبر هذا
القول ايله ملازم اولسنه انکار ایدر دیو
سوال اولنور سه جواب ویریلور که عبده
لومه انکار الله تعالى حضرتند ذنبی عبده
عفوایتدکد نصکره در بوا جلد ندر که
اتلومنی دیدی صیغه مجهول ايله اولام
دیددی دینلشدر تقدیر کلام اتلومنی بعد

التوبة على امر قدّر الله ديمكدر تحقيق كلام
 بوبله اوليحق جبريه طائفه سنك بوحدينه احتاج
 ايندوب حيره دليلدر ديدكاري ساقط اولور
 وبوكله نك حضرت عثمانن صدورنه باعث هم
 بودر كه حضرت ذى النورينه عشر مبشر
 عبد الرحمن بن عوف بر خصوصه شكسته خاطر
 اولوب بن سندن اوج خصلته افضل اولو
 سن بيعت الرضوانه حاضر دكل ايدل و بر حاضر
 ايدم و ثانيا سن واقعه بدره سن غايب ايدو
 و بن حاضر ايدم و ثالثا يوم احدده سن ثابت
 اولمادك بن ثابت اولدم و بجل حضرت ذى
 النورين بيور ديلر كه بنم بيعت الرضوانه حاضر
 اولماد غل و جهي بودر كه اول زمانه بيغير
 حضرت بنى مكه كوندر مش ايدى بنى حاضر
 منزله سنه تنزيل ايدوب مبارك اللرس مدياقه

بنم انجور هندى عن يد عثمان بيور مشارد
 ويوم بدره حاضر اولماد غل و جهي بودر
 حضرت رسول اول زمانه بنى مدينه به خليفه
 ايلشدى و بنتى رقيه مريضه ايدى وفات
 ابتدى بن دفن ايدم بيغير حضرت غراون
 كليجد بكا ان لك اجر رجل ممن شهد بدر
 و سنامه ديمشاردر ويوم احدده ثابت هم
 اولماد غل ذنبى الله تعالى عفو ايدوب
 قران عظيمه ان الذين تولوا يوم التقي الحان
 انما استر لهم الشيطان ببعض ما كسبوا ولقد
 عفى الله عنهم ان الله غفور حلیم ديدى
 ديو عبد الرحمن بن عوفه جواب و يروب
 بوكله بيور ديلر الكلمة الثانية والاربون
 كل شئى **سب و لكن على حبان** هر شئى ولدنه محبت
 حتى طيور بيند توى عدم محبتله معروفه كن

اول دخي ولدندني اختيار محبت ايدركسالي ورنه
جباري طيور دن توي ديد كلر قوشدر مذكري
ومونثي وواحدى وجميع برابر دالف تانيت
ايچوندر زيراكه تانيت ايچون اولماسه منصف
اولور ايدى بوند بريله كه بالاتفاق لاينصرفدر
جوهرى غلط اتدوكى كى جمله مواد دن برى
بريسى بودر كه بومعناى مويدر در مرحومان
كمال پاشاند جمع ايدوب شرح ايتدوكى حديث
اربعين دن اولادنا اكباد ناحديش وشهاب
الاجبارده الولد بمجلة محبنة حديثي الكلمة
الثالثة والاربعون **شدد شد يا جند قصاص**
لاقصا لاخي شديديد شديدايله يا غلام زيرا بكا
قصاص نيا سوكلودر قصاص اخرت دكل تفصيل
بودر كه حضرت ذي النورين علي بن ابي طالب
كرم الله تعالى وجهه شفاعتيله بر غلامي ايكي يوز

درهمه مكاتب ايلدي واول غلام كوشني
مبارك يديله ايله سابقا بوربا و مشدي
اخرتن قضا ضدن خوف ايدوب بعد الكتابه
كند وكوشني اول غلام يدينه و يروب يا غلام
بكا قصاص ايله ديجلد اول دخي حضرت ذي
النوريند كوشني اهسته بوروب اودغى
زمانده بوكلمه بيور مشلردن مراد مولاي
عبدنه ناحق ير شتم اتميوب ضرب اتمكدن
منعدر شد پشد دن امر دمدكي تكر بر تايكد
ايچوندر يا جنداده منادي محذوفدر يا غلام
جنداد يملدر جذا افعال مدحند زدن ذافاعلدر
جميع احواله متغير اولماز ما بعدى مخصوص
بالملاحدر اما مبرد و اين سراج قننده بعد
التركيب فعلية زاييل و لمشدر بو تقدير اوز
جذا مبتدا در مخصوص بالملاح خبر يدر معنى بنمقده

محبوب اولان قصاص نیادر قصاص کلدر
 دیمک اولور **الکلمة الرابعة والاربعون**
لَوَدَاكَ ابْنُكَ لَسَاءَ مَكَانِكَ مِنِّي اگر بایان سنی
 بو فعله کور سه بندن مکانک یعنی بگا بو طیر
 قریب انی غضبه کنور بومقوله ففعله راضی
 اولیوب اشکارا یدردی رماه وزنده ساه
 قاموسه افسه معناسنه در بو کلمه تی
 حضرت ذی النورین محاصره اولیوب هجرتل
 او توز بشخی یلنده مبارک ذی الحجّه اینک او
 سکرچی کونند دارالسعادة بابی احراق اولور
 و بر وایتده دیواردن اشوب ایچر ویه اول
 محمد بن ابی بکر داخل اولوب الینی مبارک الحیه
 سنه و یقاسنه اوزادوب و یا بشوب قتلنه
 قصد ایتدوکی زمانه بیور مشدن بو کلمه
 حضرت عثمان دن صادرا و لیحق محمد بن ابی بکر

قتله مباشرتدن فراغت ایدوب داردن خارج
 اولدی مصر یلردن شقاوتله و خیانتله معوی
 کمنسه لریکیر و ب شهید ایتدی رحمة الله علیه
 و علی اصحاب رسول الله اجمعین بوقتنه ند
 وقوعنه اشارتدن رسول حضرتدن ویل
 للعرب من شرفدا قتریب **الکلمة الخامسة**
والاربعون اِنَّ الصَّلَاةَ مِنْ أَحْسَنِ مَا عَمِلَ النَّاسُ
فَإِذَا أَحْسَنُوا فَأَحْسِنُوا مَعَهُمْ وَإِذَا اسَافُوا
فَأَجْتَنِبُوا أَسَاءَهُمْ تحقیق صلوة ناسر ایتدکلر
 شیل احسنند ندر فحان ناس صلوتلار کان
 و شرائطنی و سنننی رعایت ایدوب کوچک
 اتسه لر سردخی انلرایله احسان ایدول یعنی
 کوچک معامله ایدول و اگر صلوتی کما ینبغی
 رعایت اتمیوب کوچک اتمزسه لر انلزل اساه
 احتراز ایدول یعنی انلرایله مقارنت و مخالفت

بومعنايه مناسبتدر سورة العنكبوت
 ان الصلوة تنهى عن الفحشاء والمنكر اي
 وشهاب الاخبارده رسول حضرتدن واعلموا
 ان خير اعمالكم الصلوة حديثي الكلمة السادسة
 والاربعون **انتم اصل الاسلام وانما يفسد الناس**
بفسادكم ويصلح بصلاحكم سرياهل مدینه
 ايمان واسلام اصلی سز وشرایع واحکام
 مقتدا سز جميع افعاله واقواله سز اقتدا
 ایدوب سز تابع اولو دیر اگر فساد اید سگوز
 جمله ناس سز اول فساد گز سبيله فساد اید
 واکر سز صالح اولو سکرانلر دخی صالح اولو
 مراد اهل مدینه فساد دن منع دن زیرا
 بوکله اهل مدینه ايله اهل مصر متفق اولوب
 فساد مباشرت ایتد کلری زمانه وار
 اولشدن الكلمة السابعة والاربعون **انا اعلى**

وجل وحذر فاحذروا واغثروا بن سزوک
 اوزر وکثر براو لوایش نازل اولمقد خوف
 حذراوزن یم حذرایدون وباغثرواوزن
 دایم اولد مغرور اولوب حذرایلز سز نازل اولد
 وقت کون سز خطاب دارده قتلنه قضایلینلر
 ايجوندن فحشینه وجل خوف معنا سنده رفحشینه
 حذراحتراز معنا سنده راغثرار مغرور اولمقد
 الكلمة الثامنة والاربعون **ما یزع الله بالسلطان**
اکثر مما یزع بالقرآن سلطان سبيله الله تعالی
 منع وکف ایتد وکی شی اکثر د قرآنله منع وکف
 ایتد وکدن زیرا سلطان جیشنی تفرق وانتشار
 وعامة ناسی نظامدن کف ومنع ایدر وزع کف
 ومنع معنا سنده دوزع بوندن صیغه مستفیدلر
 بومعنايه مناسبتدر حضرت حسنل لا بد للناس
 من وازع قولى لا بد للناس من سلطانهم یکفرهم

معنا سنده دوجه الكثرية بود كه وعيد سلطان در
 معجل در وعيد قرآن مؤجل در خلق عقوبت حا
 زياده خفايد در لعقوبت غايه دن بومعنايه
 موافق در افضل المتأخرين ابن كمال باشا جمع
 ابتدا وكي حديث اربعين دن مايزع السلطان
 اكثر تمايزع القرآن حديثي الكلمة التاسعه
 والاربعون **الهدية من الغامل اذا عرك**
كاهدية منه اذا عمل معزول ولد وعي وقت
 عامل دن هديه وجوب اجتناب واخترازه
 عامل اولد وعي وقت دن هديه سي كيدر هدية
 لفظا ومعنا عطيه كيدر بومعناي مؤيد در
 كتب فقه ده فقها ند ولا يجوز للسلطان اخذ
 هدية الغامل قولي الكلمة الخمسون **خير الناس**
من عظم واعتصم بكتاب الله ناسل خير لوي
 شول كمنه دكه دنوب دن عصمت اولدى

وكتاب الله سبيله معصيت دن ممتنع اولدى
 عصم صيغه مجهول در منع معنا سنده در عصمة
 الطعام دير لر منع من الجوع معنا سنده در
 اعتصم بالله دير لر امتنع بلطفه من المعصية معنا
 الكلمة الحادية والخمسون **انما يقصر الصلوات من كان**
شاخصا او محضرا عذري صلواتي قصر اتمز
 الا مسافر قصر ايدر و باعد و حضور دن
 قتاله مباشرة ايدن قصر ايدر سورة النساء
واذا ضربتم في الارض فليس عليكم جناح ان
تقصروا من الصلوات ان خفتم ان يفتنكم ايتنه واقع
 اولان قصر مسافر حقن در مقیم اولوب
 عدو حضور دن اولان نه كیفیتله قصر ايدر
 دیو سوال اولوز سه جواب ویریلوز كه
 قصر كي قسمدر بری بحسبكم قصر دن تنقیف
 ركعات كبی و بری بحسبكم كيف قصر دن

رکوعی و سجودی یا ایله ادا کی و استقبال
 قبله نک بالکلیه سی سقوط کی عد و حضور ند مقیم
 اولان کمنه انجوند ثابت اولان قصر بحسب الکلیه
 اولان قصر در زیر اکتب فقهون شرح طحاوی
 ان کان القوم رکوبا لا یقدرون علی النزول
 عن دوائهم الخوف عد و وسیع اوطین اجزاهم
 ان یصلوا علی دوائهم بالایمان و یجعلون السجود
 انخفض من الركوع من غیر ان یضعوا رؤسهم
 علی شئی و اجزاهم ان یصلوا الی غیر القبلة دیو
 ذکر اول فشر و دخی قصر صلواتی مسافر و عد
 و حضور ند اولانه تخصیص صحابه نظر در مرضی
 حکم ظاهر در اکابناء تفحص اولنا مشدر ●
 الكلمة الثانية والحشرون **وَسَمُوا نَوْنَةً** صبی
 ذقنی جقورند کئی کئی یعنی د و کون کئی سیاه
 علامت ایدول ناکه چشم بد اصابت ایدوب

117 بلا یتشمش و سده سده و سما و سده دیر لر چا
 بطریق الکی کا علامت اتسه لر سمون بوند
 صیغه امر حاضر جمع مذکریدین بو معنای مؤید
 شهاب الاخبار ده رسول حضرتدن ان العین
 لتدخل الرجل القبر والجل القدر حدیثی صحیح
 ابن عباس روایتند العین حق و کون کان
 شئی سابق القدر سبقته العین و اذا استقبلتم
 فاغسلوا حدیثی معنای تاثیر عین حقدن
 بوند سرعت تاثیر مرتبه د د که اگر الله تعالی
 حضرتند قضا و قدر فی برشی سابق اولن
 جایز اولسه عین سابق اولوردی د و اسی
 بودن که کونی دکن کمنه غسل ایدوب غسل
 صب اولنسه شفا اولوز ایله اولسه اغتسل
 ارادت ایدندن منع اتمیوب غسل ایدوب
 دیمکدر بعض کتب معتبره اصابت غیر حقدن

مجرب نسخه قیه لرذکر اولمشدر اما بوخلد بیا
 اتمد مناسب کورلدو کجا جلد ترک اولندی •
 الكلمة الثالثة والخمسون **الاینها عالم جانا** اولان
 کسنه جاهل اولان کسنه افعال منکر سنک
 نهی و منع اتمز می ایدر انکوندر کین سزی
 نهی ایدرم بو معنای مصدق در سوز ال عمرانده
 کنته خیراته اخرجت للناس تا مرون بالمعروف
 وتنهون عن المنکر ای تی مراد جماعت جهله
 بر نامعقول و نامشروع ابرار و زینده یون
 طوبی اتفاق اتسه لر حضرت عثمان حقن
 ایتد کلری کبی عالم و دانا اولنلر سکوت
 اتمیوب انلری دفع منع اتمکه سعی یلیغ ایدر
 بیان ایدر الكلمة الرابعة والخمسون **ان و حذتم**
فی کتاب الله ان تصنعوا ارجلی فی القید فضعوها
 اگر سر کتاب الله ده بنم ایکی ایاغی قید وضع

ایدوب بغلغنی بولد کوزایسه وضع ایلاک
 کتاب الله هر نه بولنورایسه اکامطیع اولون
 قضاء واجبه رضا ویرورم وفنون نوا
 و صنوف مضائب که طرف خلقدن باشمه
 کله اکاضر ایدرم والا یعنی کتاب الله ده
 بولما کوزایسه بنم حقمن سلول ایتد ککوز
 امر ظلم محضدر فراغت ایلا دیمکدر خطاب
 کلمات سابقه کبی کند و قتلنه قصد ایلیندر
 رجلی اصلندرجلی ایدی یای مشکلمه
 اضا فتلله نوب شاقط اولوب ادغامله رجلی
 اولشدن فتحله و سکون یا یله قید بوقاعید
 جمعی قیود کلور بو کلمه حضرت ذی النورین
 قوت تسلیمه و قوت اسلامنه و کمال
 لوکنه دلالت ایدر الكلمة الخامسة والخمسون
لان اقبل قبل الدماء احب الخ من ان اقتل بعد

قان دو کندن اول قتل و لغو بکار زیاد شوکود
قان دو کلد کندن قتل اولنمدن مراد مسلمانان
شفقت و رقت و رحمت ایدوب بنم اجلدن
کمسنه یه ضرر کلسون دیمکدن بوکله خفته
ذی النوریندن یوم دارده قتل اولنماسنه
کند وطن کلدوکی زمانه واقع و صنادر
اولشدر لام موکده در کسترله و مدله دار
دمل جمعیدر دم معروفتدن موضعنده
مضاف مقدر در تقدیر کلام قبل سفل
الذماء بعد سفل الذماء دیمکدر الکلمه
السادسه والخمسون **تکوی بمالك يا ابر عفا**
يوم الدين قیامت کوننده مالک ايله داغلنور
یا ابر عفا بوکله ده متکلم و مخاطب
حضرت عثماندر تنزیل قبیلندندن موقی
بودن که سورة التوبه ده والذین یکنزون

الذهب

الذهب والفضة ولا ینفقونها فی سبیل الله
فبشرهم بعذاب الیم اینی نازل اولمچو
حضرت ذی النورین بکار شدیدا یله بکایدن
و بوابتی اقیوب و بوکله ذکر ایدردی
الکر سوال اولنوب ایه کریمه ده ذکر اولنان
وعید مانع زکوة حقنه در ذیرا کشانه
و تفسیر قاضیه ذکر اولندوغی اوزن
ایه کریمد موجب مسلمان اوزرینه ثقیل
کلید رسول حضرت ان الله لم یفرض الزکوة
الا لطیبه ما بقی من اموالکم ویدی
و دخی ما اوی زکونه فلیس بکثر ویدی
و صحیحینه ای هر یو رسول حضرتندن
ما من صاحب ذهب ولا فضة لا یودی
منها حقها الا اذا کان یوم القیمة صفحت
له صفایح من نار فیکوی بها جنبه و حیلنه

وظهر حديثي روايت ايلر ايله و ليح
 حضرت ذى النورين بحسب الشرع لازم اولان
 ذكوتي ادا اتمك مقرر ديو بركله نه كيفيتله
 بيورد لرد يو سوال اولنور سه جواب ويزيلور
 طبيعت انسان حب مال و زر و محبوبلدر
 حقوقى مالى كمالينغى ادا دن خوف ايدوب
 و اخراج مال حقنه زياده اهتمام كوستر و ب
 بيور مشلردر و شروح صحيح بخاريد
 روايت صحيح ايله روايت اولنور كه بوندن
 صكره اطرافدن كند و يه متعلق تجار كچيل
 مالند نصفندن زياده سنى فقرايه و مساكينه
 تصدق ايدردى و ايندائى هجرتد داخل مئنه
 ده بيزومه دن غيرى طتا و صو يو غيدى
 بيغير حضرتى من يشترى بيزومه فله الجنة
 و يجل حضرت ذى النورين يقمن بيل الحجه

اشترا

120 اشترا ايدوب مسكين ايجرن وقف ايتدى لان
 موجود و مشفع بهادر و مسجد رسول اهلنه
 مضايقه و يرتجل اطرافندن اولان اولرى يد
 يوز المالى و يه اشترا ايدوب مسجد رسولى
 توسيع ايتدى و جيش عسرى بتول غرايشند
 تجمير ايدوب رسول حضرتنه جميع لوازميله
 او جيوزد و و كمتدن بيك دانه فلورى
 غرايه صرف ايدوك ديو و يردى و اخطايد
 رسول حضرتيله اول كوندن او توز بيل كمنسته
 حاضر اولشيدى بوجمله ده جمله شريطه مقدردن
 تقدير كلامن جمعت المال و امسكتنه ديمكدر
 ضرب بانبندن كواه بكوپه كيا دير لر اخر و جلد
 محدوده و غيرها معنا سنده تكوى بوندن صيغه
 مستقبل مفرد مذكر بحال و ايجون و منع
 اولنان صيغه مجروليدن الكلمة السابعة

و الخسوس

مَا كُنْتُ لِأَدْعِ الْمُسْلِمِينَ بَيْنَ حَقَّيْنِ يَضْرِبُ
 بَعْضُهُمْ رِقَابَ الْبَعْضِ بِنِ مَقَامِ خِلَافَتِهِ طَا
 مُسْلِمِينَ بَعْضُ آخَرٍ رِقَابِ ضَرْبِ اِيْدَرِ اِيْجِيْ عِدُو
 يَنْتَهِي تَرْكِ اَتَمِّجُوْنَ جَلُوْنَ اَتَمِّدْ مَوْرِدِ كَلِمَةِ نُوْدُو
 نَاشِ يَنْتَهِي اَخْتِلَافِ ظَاهِرِ اَوَّلُوْبِ حَضْرَتِ عُمَانِ
 اَوْرَزِيْنِهْ هُجُوْمِ اِيْدِ بَحْلِ طَلْحَةِ بِنِ عَبْدِ اللّٰهِ حَضْرَتِ
 عُمَانِهْ شَامِهْ رَحْلَتِ اِيْدِ وَبِ اَنْدِهْ قَرَارِ اَيْلِهْ نَاكِهْ
 سَنَدِ لَشْكِرِ سَنِي بُوغَاوْغَادِ نِ صَقْلِيْرِبِ
 حَفْظِ اِيْدِهْ لُوْدِ بَحْلِ بُو كَلِمَةِ بِيُوْرِدِ يَلِرِ اَدْعِ تَرْ
 مَعْنَا سَنَهْ دَرِ فِتْحَلِهْ وَبِ اَضْمَلِهْ وَتَشْدِيْدِلِهْ
 جَفِ جَمَاعَتِ نَاسِدِرِ وَبِ اَعْدُوْ كَثِيْرِدِ رَجَاوْ
 حَقَّةْ وَاحِدَةٍ دِيْرِلِرِ جَمِيْعَا كَلِمَتِيْرِ مَعْنَا سَنَهْ
 كَسْرِلِهْ رِقَابِ رَقِيْهْ نَلِ جَمِيْعِدِ رَقِيْهْ بُو يَنْتَدِرِ
 الْكَلِمَةُ الثَّامِنَةُ وَالْخَمْسُونَ وَيَحْكُ اِنْ هَذِهِ
 الشَّجَرَةُ لِبَعِيْرِكَ وَشَا تَلِ وَاَنْتَ تَعْقِرُ سَكَا

شفقت

شَفَقَتْ وَرَحْمَتِ اِيْدِرْمِ زِيْرِ اَبُو شَجَرِهْ سَنَدِ بَعِيْرِكَ
 وَشَانِلَا اَبُو نُوْدُو رِحَالِ بُو كِهْ سَنِ اَوَّلِ شَجَرِهْ كَسُوْبِ
 قَطْعِ اِيْدِ زَسَنِ فِتْحِ وَاوْ وِسْكُوْنَ يَا اَيْلِهْ وَتَحْ كَلِمَةُ
 رَحْمَتِ كَا اِبْتِدَا شِيْهْ اَوْرَزِيْنِهْ مَرْفُوْعِ اَوَّلُوْدِ
 مَا بَعْدِيْ خِيْرَاوْ وَاوْرِ وَتَحْ لَزِيْدِ كِيْ وَكَا اَضْمَارِ
 فَعَالِهْ مَنْصُوْبِ اَوَّلُوْرِ وَتَحَالِهْ كَبِيْ بُو مَحْلَدِ
 مَنْصُوْبِدِرِ وَتَحَالِلِ تَقْدِيْرِنِدِرِ دُوْنَ بَعِيْرِ وَشَا
 مَرْوَفِلُوْدِ فِتْحَلِهْ عَقْرِ جَرَحِ مَعْنَا سَنَهْ دَرِ تَغْيِيْرِ
 بُوْنِدِ صِيْفَةِ مُسْتَقْبَلِدِرِ بُو مَحْلَدِ مَرَادِ قَطْعِدِ
 مَوْرِدِ كَلِمَةِ بُوْدِرِ كِهْ بَرَكُوْنَ حَضْرَتِ ذِي النُّوْرِ
 بِرِ شَجَرِهْ كَسْرِكِ كُوْرِيْ كَا اِيْدِيْ كِهْ بُو شَجَرِهْ دُوْنَ
 سَنَدِ بَعِيْرِلِ وَشَانِلَا اَنْتِفَاعِ اِيْدِرِلِرِ رَوَاكَلِدِلِهْ
 بُوْنِيْ كَسُوْبِ قَطْعِ اِيْدِهْ سَنِ اَمَّا بُو كَلِمَتِيْ عَرَبِيْ
 خَلْقِهْ نَافِعِ اَوَّلَانِ بَرَاهِلِ خِيْرِ كَمْسَنِهْ نَلِ نَافِعِ
 يَرْ عَرَضِ وَحَرْمَتِيْ مَسَلِ اِيْدِنِ كَمْسَنِهْ حَقَّقِهْ

استعمال ایدر لر مراد اول کمنسته بخدوب
وعرض یغوب عملدن قورسن حال بوکه سکا
ومتعلقاته وسایر ناسنه کر ککو کمنسته در دیمکدن
محمدر که حضرت ذی النوریندل مرادی کشد
قتله قضا اید نلر خطاب ایدوب بومعنا اوله
الکلمة التاسعة والخمسون **فی** **لر** **که** **بکا** **اعتی**
و برر بود و لر لر ذلری بتدی یعنی قیمتی نور
بودر که حضرت ذی النوریندل عادتلری بوایدی
که چن کار بان کلسه جمیع د و لریندل متاعی
بوکره دن صاقون الوردی و بوکله بیور لرری
مراد مومن اولان کمنسته جوق فایده طمع اتمیش
سهل البیع والشرا اولق لازم ایدر کنی بیاند
کله من استفهامیه در مبتدا و بر مخنی جمله سی خبر
ضمین عقل عقالد جمیع در عقالد و فندل یاغی
و ذین بغله قلری ایدر الکلمة الستون

اذا وقعت السماء فلا مکابله چنان ایکی
بیندن ارضه واقع اولان سملری ممتاز اولور
حدلری متبیین اولسه مکابله یوقدر یعنی اول
سهی و اول حصه شفعه طریقله المی انجور
تاخیری مکر و هدر قاموشدن الکابله هی از تباع
الذار الی جنب دار و انت تریدها فتوخر ذالک حتی
یستوجبه المشتري ثم تاخذها بالشفعة وقد
ذکر دینلشدن • الکلمة الحادية والستون •
لاشفعة فی بر ولا حیل قیود و وارکل خرما
اغاجندن شفعه یوقدر خرما اغاجندن شفعه
اولماد و غی متفق علیه در زیر اشجر منقولاند
مطلقا منقولاند شفعه جائز د کلدرا ما یوز
شفعه جائز اولمق انجی شافعی قولیدر شرح
مختصره شرح کتاب کله عثمانی بعینه ذکر ایند کدر
صکر تاویل ایدوب دیدیلر که کله فی تعلیل انجور

مراد بپراجلندن و فحل اجلندن بستانه شفعه
 جائز دكلدر ديمكدر تصوير مسئله بود كه
 بساتين بينند بر قوتى مشترك اولسه و بستان
 صاحبندن برى بستانى بيع اتسه بيزد بيم شكم
 وارد و ديو بيز سبيله بستان اخر شفعه اتمل
 جائز دكلدر و بر رجل همچون رجل اخر بستانه
 فحل نخل سبيله صاحب نخل شفعه اتمل جائز دكلدر
 كسرله و همزه ايله بيز صوفوسيد رجمى ابار
 كلور فتحله و سكون حاييله فحل ار كل خبر ما اتمل
 زيرا قاموسه ذكر نخل ايله تفسير اتمل و اما بجلندن
 مطلق نخل در زيرا شجر منقول اند كتب فقه دهده
 الشفعه واجبة فى العقار وان كان مالا يقسم
 كالحمام والبنر والطريق ولا شفعه فى البناء والنخل
 اذا بيعت وهو صحيح مذكور فى الاصل ديمكدر
 و بوكله مذهب شافعى همچون تمسك اولوب ظاهره

حمل اولمقدن جائز در الكلمة الثانية والستون
الار ف تقطع الشفعة ار ف شفعه قطع ايد
 عرف و زنندن ار ف رفته ند جمعي در ضميته
 ار ف بين الارضين فصل همچون تعيين اولنا
 حد در مثله دار همچون تعيين اولنا حد و
 اربعة دن برخه جارل ملكى متصل اولماسه
 جار همچون شفعه جائز اولماز كتب فقه ده
 وتجوز الشفعة للخليط فى نفس البيع كالشرب
 والطريق ثم جار ملاصق ولا تجوز لغيرهم
 ديمكدر بومعنايه مناسبت در رسول خضر
 حضرت انس روايتند جار الدار و خورج
 بنظر به وان كان غايبا حديثي الكلمة الثالثة
 والستون **انظر و اهل الشفعة اذا** نظر ايلك
 از اري محض اولدعى بالغ اولمقدن كبايتدر
 موردى بودر كه حضرت ذى النورين خلافتى

زمانند بر او غلام خیانت ایدوب او کینه کتوب کلوز
 مجلسه اولان اصحاب یلدیر که اند او ز رینه
 حد اقامت اید لر ایله اولیجی حضرت ذ النورین
 دخی اول نظر ایدل بالغ اولوب بالغه ظهور
 ایدین شعرات بونده ظهور را تسمی دیو بلوغند
 بدیع لطیف کنایه ایدوب بو کلمه بیور یار
 مراد لری ما تحت از اول اخضر ایدر اخضر شود
 معناسنه دخی کلور اضداد ندر بو محله
 بومعنادر که کسر له از اربدن انسانی احاطه
 ایدن ثوبد ر که اکا کوملاک بر لر الکلمه الرابعة
 والستون **الطَّلَاقُ بِالرِّجَالِ وَالْعَتَّةَ بِالنِّسَاءِ**
 طلاق ویرمید رجال یدندن در عتة چکک
 نسایدندن در شافعی قتنه عدد طلاق رجال
 حالته تا بعدر یعنی اگر زوج حرا و لور سه
 طلاق کاملی یعنی مینونه غلیظه سی او جدر

و اگر عبد او لور سه ایدر زیرا هدایه ده و قال
 الشافعی رحمه الله علیه عدد الطلاق معتبر بحکم
 الرجال لقوله الطلاق بالرجال والعتة بالنساء
 دینلمشدر ابو حنیفه قتنه رضی الله تعالی عنه
 عدد طلاق نسأ حالته تا بعدر یعنی حرا تحتند
 اولان امه او لور سه طلاق کاملی ایدر و عبد
 تحتند اولان حرة او لور سه طلاق کاملی او جدر
 زیرا هدایه ده طلاق لامه ثنتان حرا کازوها
 او عبد و طلاق الحرة ثلث حرا کان زوها
 او عبد لقوله دم طلاق الاثنتان وعدتها
 خيضتان و تاویل ماروی الشافعی رحمه الله
 ان الايقاع بالرجال دینلمشدر امام اعظم
 مذهبی حضرت ذ النورین و زید بن ثابت و جهم
 صحابه قولیدر اهل حجاز دخی بومذهبه تا
 بو کلمه هدایه دن منقولدن کن نظم حدیثه

موافق اولیجی حضرت ذی النورینه اسناد مجید
 تلفظ ابتدا و کی جهتند در کلمه الخامسة
 والستون **قُلْتُ جَنَّاتُ يَاعْمُرُ وَمَذْعُزْتُ عَنْ مِصْرَ**
 مصر معزول اولدوغلدن وقتدن برویا عمو
 قفتانک کثیر القمل اولدی فحقله قمل کفله در
 فرج بابتدن قمل راسه دیر لر کثر قله معناسنه
 ضمله و تشدید له جبه ثوب معروفر جمع
 کسر له جباب کلود سکون ذال الله مذ بوحل
 جمله فعلیه به مضاف اولان ضر و قدر اصله
 مندر در زیر ساکنه ملاقات قتنه ذال
 مضموم اولون مذ الیوم کی اگر اصلی مندا
 ساکنه ملاقات قتنه الساکن اذا حرک حرک
 بالکسر قاعده سی اوزون مکسور اولورایدی
 کله مذ ایچون حالات ثلثه وارد تفصیل معنی
 البیب ده در کسر له مصر بلد عظیمه تل الشمیر

لایق بودر که علتند وجود نه نظر ایم لایق
 اولایدی لکن ثلاثی ساکن الا وسط اولدوغلدن
 نظر منصرف اولمقد جائز در عدم صرفه دلیل
 قرآن عظیمه سور زخرفه الله تعالی تک
 الیس لی ملک مصر قولیدر و صرفه دلیل
 سور البقره الله تعالی ایه طوطی
 قولیدر مصر مصر تسمیه اولدوغلدن و جمعی
 بودر که قاموسه ذکر اولدوغلدن و غی اوزون
 مصر بن نوح بنا ابتدا و کیدر و یا تمصر ایچون
 مورد کله بودر که حضرت عمر خلافتی زمان
 عمرو بن العاص هجرتدن عشرین سنه سنه
 مصری واسکندن یه فتح ابتدا کدن صکر حضرت
 عمر عمرو بن العاصی حاکم امشدر سبع و عشیرت
 سنه سنه حضرت عثمان عزل ابدوب مدینه
 کلد و کندن برکون حضرت عثمانه کثر حور عمالک

فَاعْذِلْ أَوْ اغْتَرِلْ دِيَجِدْ بَوَكْلَامْدِ شَكْسْتَه
حاطر اولوب اول وقتد بوكلمه بيور ديلر
تفصيل كتب توار نيخه بدايع الامورده در بويه
بدر كبراء سلف العزل حيتض الرجال قوللري
الكلمة السادسة والستون **اَتَمَلُّوْهُ بِاللَّيْلِ**
وَالنَّاسُ نِيَامٌ بنم صلواتم ناس نايام اولدوغى
حاله كچه ذى الصلوة لفظنه الفلام مضاه
اليه دن عوضدر تقدير كلام صلواتي بالليل
دويمكدن كسرله نيام نايام جمعى ر مورد كلمه بود
بركون بعض كمنسند لر حضرت ذى النورينه
دوستكه نه وقت توجه ايدسن د ديلر بو
كلمه بيور ديلر زير حضرت ذى النورين اكثر
ليالى صلواتله احياء ايدردى حتى هر ليلة
جمعه ختمله ايكي ركعت نماز قلوردى مخصوص
ايكن قتل اولدوغى جمعه غل بجه سى تمام حج

ختمله

ختمله ايكي ركعت نمازى دا ايتدى ديوروايت
صحيحيله روايت اولور الكلمة السابعة والستون
اَلَا تَحِلُّ دَمُ امْرِئٍ مُسْلِمٍ اِلَّا بِاِحْدَى مَعَانٍ
ثَلَاثٍ كَفَرٍ بَعْدَ اِيْمَانٍ وَزَنَ بَعْدَ اِحْصَانٍ وَقَتْلٍ
بِفِرْحَةٍ هيچ بر احدل من ارافت وسفدل
ايدوب قتل اتمك حلال اولمز اوج معنادنت
برى سببيله حلال اولور برى بعد الايمان كفر
وبرى دخی بعد الاحصان زنادر وبرى
دخی بغير حق قتل نفسدر همزه ايله وهمز سر
امري و مري انسان و ياخود رجل معناسنه در
وياخود بو محله ايسنه دخی حمل قابلدر
مقدردر تقدير كلام لا تحل دم امرئ يمكد معاني
معنا نل جمعى معانيدر بو محله بذاته قائم
اولماق معناسنه عينه مقابلدر لفظه مقابل
دكلدر كسرله وقصرله ومدله دخی جازدر

نفس

زنا معروفة و احصاء لغته عفة معناسنه در
 تزوج معناسنه حتى كلون بوجله مراد معنا
 ثانی در زیر بعض کتب معتبره. **الخص الزانی**
هو المسلم المكلف الحر الذی اصاب فی نکاح
ثم زنی دینلشد در کتب فقهی مسئله شرعیته
 بعد الایمان کفر و تدر حکمی و جزاسی مصر
 اولی حق رجال قتل و نساء حبس بدور
 و بعد الاجصان زنان و رجال و نساء حکم
 و جزاسی قتل و ناحق بر قتل نفس ابدی دل
 حکمی و جزاسی برینه برینه بطریق القصاص قتل
 بومعنا محقق در صحیحین ابن مسعود روا
 رسول حضرت بله محل دم امری مسلم یشهد
 ان لا اله الا الله و انی رسول الله الی احدى
 الثلث الزانی و النفس بالنفس و التارک لایه
 المفارق للجماعة الكلمة الثامنة و الستون

127 **وَاللّٰهُ مَا تَمَيَّنَتْ يَدِيْ بِدَلَّ اَبْعَدَانِ هَدَانِ اللّٰهُ**
 الله حقیقون الله تعالی بجاهدایت اید و اسلام
 میسر اید کد نصکره دینمه بدل برشی تمی اقدم
 مرادی ذوالنور بند کلمه سابقه ده مذکور
 اولان معنای ثلثه در معنای اول کتدی
 نفی بیاندن بدلا کلمه سی معقول صریح ایکن
 بدینی کلمه سندن تاخیر اولفق دیند ثبوت
 اهتمام بجزند رتمی ارز و اتمکدر بدل خلف
 معناسنه در الكلمة التاسعة و الستون
وَلَا قَتَلْتَ نَفْسًا بَغِيْرَ حَقٍّ و دخی ناحق
 بن هیچ بر نفس قتل اقدم بو کلمه در مراد
 معانی ثلثه مذکور در نفی بیاندن الكلمة
 السبعون **وَأَمَّا الزِّنَا فَوَاللّٰهِ مَا زَنَيْتَ فِيْ جَاهِلِيَّةٍ**
وَلَا فِيْ اِسْلَامٍ اما زنا نل بندن عدم صدوری
 الله حقیقون زمان جاهلیت و اسلام و اضله

بن زنا اتمدم و بوجه د مرام معانی مذکور
 د معانی ثانیه نفی بیاندر و بوجه کلمه ساد^{بقه}
 تاخیر اولماق بوند تفصیل اولدو غیورند
 الکلمه الحادیة والسبعون **وَلَا وَضَعْتُ يَمِينِي عَلَى**
عَوْرَتِي بَعْدَ مَا اسْتَحْتَبْتُ بِهَا يَمِينَ رَسُولِ اللَّهِ الْكَرَامَا
 ودخی بن رسول الله حضرتنه اکرام انجون صاغ
 الومله رسول الله حضرتنه مبارک صاغ الزینة مع
 ایدوب یا شد قدن منکره اضلاع صاغ الومله
 عورت غلیظ او زینة وضع اتمدم مراد حضرت
 ذی النورین قوت اسلامنی و کمال حیا سنی
 بیاندر الکلمه الثانية والسبعون **لَا تَقْتُلُونِي**
فَإِنِّي لَمَأْمُومٌ وَأَخٌ فِي الْإِسْلَامِ وَالْحَجَّةُ بِي سَرِي
 قتل اتملم زیرا بن خلیفه و قتم و اسلامده سنن
 فرنداشم و هرام خیرده جذو سعی ایدبحی و الی یم
 بومغایه مناسبدر شهاب الاخبارده رسول حضرتنه

من فارق الجماعة واستدل الأمانة لقي الله ولا وجه
 له عندك حديثي بوجه و کلمه سابقه ده يوم و در
 قتلنه نصیحت انجون اولمشدن الکلمه الثالثة
 والسبعون **هَكَذَا أَزْرَةُ صَاحِبِنَا** بزم صاحب
 رسول حضرتنه قفتان کیمه لری بونجلیں در
 موردی بودن که بزکون حضرت ذی النورین
 بر بار سائی قصه قفتان کیمش کون دی اول قوت
 بیوردی مراد رسول حضرتنه مبارک بنا بلری
 ساقدن اشغه طویل و لما یوب و طویل اولتی
 دخی سنت او لمده و غنی بیالدر فتحله ازوه هیته
 ابتزادر یعنی از اولتمده هیئتدن بومغای محققدر
 صحیح بخارین ابی هریرن روا یقنده ما اسفل من الکعبین
 من الاذان حدیثی و شهاب الاخبارده رسول
 حضرتندن ان الذی تجر ثوبه خیار لا ینظر الله
 الیه يوم القيمة حدیثی کتب فتاودن نقایه

شرحه احب الثياب الصوف الابيض لانه لباس
 الانبياء والصلحاء ويكره لبس الاحمر من الثياب
 لقوله هم ايتاكم والحرفانها ذى الشيطان وثلثه
 الكلمة الرابعة والسبعون **اتَّقُوا عِبَادَ اللَّهِ وَآزِرُوا**
أَسْرَاءَكُمْ وَنَاصِحُوا وَلَا تَبْغُوا عَلَيْهِمْ يا عباد الله الله
 تعالى ن قرقره وامركون موازرة ايدود وانلوه
 خير له نصيحت ايدود وانلوه واول اوزرينه بغي
 وظلم اتمد بواكله ده مفعول اتقوا وخرف ندا
 محذوف من تقدير كلام اتقوا يا عباد الله ديمكدر
 موازرت ومعاونت معناسته در وزير دخی
 وزير تسميه اولمنغه وجه سلطانه رايتده وتدبير
 معين اولدو پنجوندر بومعناي محققدر صحيح مسلمه
 الى هيرين در مرويدن من اطاعني فقد اطاع الله
 ومن عصاني فقد عصي الله ومن اطاع امری فقد اطاع
 ومن عصي امری فقد عصاني حديثي الكلمة الخامسة

والسبعون ان خلاف الخليفة وفراق الجماعة
 والطعن على الجماعة وبال على من ركبته وحران
 بلع عمله مبين تحقيق خليفة زمانه مخالفت اتمد
 وجماعت مسليدن ايرلتي وائمة دين اوزرينه
 طعن اتمد بونلور اركاب ايدن ايجون وبالدر
 وبونلر كله عمل ايدن كمسنه ايجون حمل ثقیل
 وخبران مبين در يعنى اشكاره زياندر
 ركب اركاب معناسته در بومعناي مصدق
 صحيح مسلمه ابى هريره روايتنه من خرج
 من الطاعة وفارق الجماعة فمات مات ميتة
 جاهلية حديثي الكلمة السادسة والسبعون
اتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ فَلَا تَسْأَلُوا إِلَى
وَلَا تَقَارِقُوا الْجَمَاعَةَ الله تعالى ن قون قلده
 يوم قيامته اكا حشر اولنور سز يعنى انل
 حضورن جمع اولنوب حساب وكتاب اولنور سز

امر بویه اولیچن فتنه به سارعه اتمک و امامه
 مخالفت اتمکله جماعت مسلمیندن مفارقت اتمک
 الکلمة السابعة والسبعون **تَوَجَّعْتُ لَكُمْ مِنْ جَمَلِكُمْ**
وَإِنَّمَا تَرَوْنِي أَنَا كَمَا سَبَّحُونَ مِنْ شَلَا لَيْتَكُمْ
مُهْتَدُونَ مِنْ سَمَاءٍ سَزُولُ بِلَيْسَ بِهِ جَهْلُكُمْ
 بن متالم اولدم حال بوکه سزکندون کزی ضلالت
 عاری کورر سز قلیکتر کوزی کورا و لمقدن
 بری و طوغری یول او زن یوزدیر سز خضت
 ذی التور بن بوکله ایله اهل فساد اولوب کندون
 قتلنه قضا اید نلره خطاب ایدن توجع تالم
 مناسنه دن توجعت نفس متکلم وحده الیچون
 وضع اولنان صیغه ما صیدون عی ذهاب بصرد
 ذهاب بصیرته حتی دیرلر بو محله مراد معنای
 ثانیدن سور اسری ده و من کان فی هذه اعی
 فهو فی الاخرة اعی ایتنه اعی بو معنایه دن

الکلمة الثامنة والسبعون **الْقَوْمُ لَيْسَ لَوْ زِدِي**
وَلَا يَمْنَعُونِي مِنَ الْحَجِّ لَيْسَ هَذَا بَرَأِي بِنَمِ قَتْلِهِ
 قضا ایدن قوم قتلی حلالدن دیرلر و نی حجتدن
 منع اتمزلر بو رای رای صواب دکلار موزدی
 بودر که برکود سعید بن العاص سن یوغاوغاد
 خلاص اولمز سن تاکه بونلردن حج ایدوب
 تلبیه اتمیجه زیرا بونلر سنی حج اتمکی منع اتمزلردن
 بوکلمه بیوردیلر الکلمة التاسعة والسبعون
الْحَيُّ وَمَا يَعْلَمُ وَالْخَائِفُ يَوْمٌ وَالْمُنْفَى يَوْمٌ
 اعطا اولور و دخی خوف اید خوفدن خلاص
 بولوب امن اوزن اولور و دخی منفی اولوب
 وطنندن خارج اولان کمسنه کرو وطننه رد
 اولغون مراد انسان بر حاله قالیوب حالتی
 اخری عارضه اولق جایز اولیچن بن دخی بو جا
 اوزن قالمق ممکن شویله که مقتضای

بشریه اوزرنه بندن زلات ضار اولش اوله
 عفوایدوب فساد مباشرتدن فراغت ایدول
 دیمکدر یعطی یومس یوده صیغ مستقبل و مجزول
 الکلمه الثمانون **الْبُعُوثُ لَا يَجُزُّ** اسلام عسکر
 دار حربه قریب موضعن محافظه اقامت اولمز
 زیرانظنه تلف و هلاکدراورد و زنند بعوث
 بعثت جمعیدر فتحله و فتحین ایلله بعثت عسکر
 جمر الجیش یز لر قحان ارض عدویه قریب موضعن
 جیشی اقامت اتمه و دار اسلامه ارجاع اتمه
 ملا دار حربه قریب مواضعن حفظ ایچون
 اقامت اولنان عسکر تجدید و تکثیر اولمن
 لازمدر تاکه بعض وفات اتمکله قلیل اولوب
 اعداظر بولوب هلاک ایلید دیمکدر الکلمه الحادی
 والثمانون **لَا يُولِيْ اَمْرَ الْمُسْلِمِيْنَ اِلَّا اَهْلُ الصَّلَاحِ وَ الْحِكْمَةِ**
فِي السِّيَرِ وَ التَّحْرِيكِ امر مسلمینه و الحاکمرا ایا شده

و تجربه د. اهل صلاح و اهل خکت اولان کمسنه
 و الحی قلنور یعنی تدبیر مالک منعلق زمام حل
 و عقدی و قبض و بسطی و امر و نهی بیران جهتا
 و کاردان اولان کمسنه لودستنه و یزمل کورک
 تاکه انلر رای صایب و فکر ناقب لریله نواب
 دهر دن کند و لر مصرون اولوب اهای مملکت دخی
 اسوده خال اولار کسرله و تشدید نونله سن
 بو محله مقدار عمر معناسنه و جمعی اشنان کلون
 بمو معنایه مناسبدر شهاب الاخبار ده رسول
 حضرتندن من و لی شیئا من المسلمین فاراد الله
 به خیر جعل معه وزیرا صالحا فان نسی ذکره
 وان ذکر اعانه حدیثی • الکلمه الثانیة والثمانون
لَمْ اَكُنْ لِاخْلَع سِرَّ بِالْاَسْرَنِیْهِ الله تعالی
 حضرت بنی انزله سترایدوب کیدر دکی خلافت
 کو کلکنی خلع اتمل ایچون کیمدم فتحله خلع نزع

معنا سنده در خلع ثوبه دیر لرزعه معنا سنده
کسر له سر بال کو کندن جمعی سر ایل کلور مودی
بود ز که حضرت ذی النورینه بعضی کشنار کند و
عزل ایله ناکه بوفته دن خلاص اوله سن دیکلور
انله جواب و یروب بر کلمه بیوردیلر ال کلمه
الثالثة والثمانون **الْاَوَّلِي مَلَايَ اللَّهُ أَنْ أَوْثِيَهُمْ**
عَلَى ذَلِكَ اکاه اولد تحقیق بن الله تعالی حضرتنه ملا
اولوزم بنم ناسه خلافت اوزرینه ایتا اولمقلیم
ایلله یعنی بن ناسه خلافتله ایتا اولمقدمینه
الله تعالی به خلافتله ملاقی اولور هرگز
خلافتدن فراغت اتموزن برابو خلافت عطیه
خداد را اختیار حله اندن فراغت اتم محالدر
کلمه ان مصدریه در حروف جر محذوفدر
تقدیر کلام بان اوتیهیم دیمکدر اوتی افعال بنا
نفس متکلم وحده ایچون وضع اولنان صیغه در

صیغه مستقبل مجهولیدر ال کلمه الرابعة
والثمانون **سُبْحَانَ اللَّهِ هَذَا فِي نَزْعِي وَتَأْمِيرِي**
بن الله تعالی حضرتنی نقایصدن تنزیه اتمکدر
ایلله تنزیه ایدرم نه عجب بوخلقد کلی سند
کفت و کوسی بنم نزعدن و تأمیرمدن در یعنی متصل
لینل و نه یار بنم خلافتم انله ثقیل کلور خلافتدن
کند و می عزل ایلله به مشغوللردن کند و مهمات
دینیه لرینه مشغوللردن سبحان الله بوخلده
تعجب ایچوندن • ال کلمه الخامسة والثمانون
أَشِيرُوا وَاجْتَهِدُوا الْكُرْأَى امور کزده مشا
ایدول و رایکوز جد و سعی ایدول ناکه راه
جهالت و خیانتدن دور اولوب طریق انانت
ود یانته ساللا ولا سز اشار استشار معنا سندن
اشیر و بوندن امر حاضر جمع مذکوریدر بو معنای
مؤیددر شهاب الاخبارده رسول حضرتتدن

اشیر و اذوی العقول ترشد و احدی کلمه
 السادسة والثمانون **لَا يَجْرُ مِنْكُمْ دُنُوتِي مِنْكُمْ**
أَنْ يَتَّبِعَ عَدُوِّي البته بنم سن قریب و یقین
 اولم سزل بندن تباعد ایدوب نفرت اتمه کوز
 یثدور مسون ذیراسن و اجندر که بوقرنتل
 حقنی و حرمتی بیلوب د و ستلغی زیاد ایدوب
 و کفران نغمه اولوب بندن دور اولیه سز
 موزدی بودن که اهل مضر حضرت عثمان اوزر
 هجوم اید بجل اهل مدینه دخی نلر اتباع
 اید و کلری وقتن بولکه اهل مدینه ید نصحت
 ایدوب بیور مشلردن **الكلمة السابعة والثمانون**
يَا فِرَاشَ النَّارِ وَذِيَابَ الطُّغْيَانِ سَعَيْتُمْ إِلَى النَّاسِ
وَالَيْتُمْ عَلَى أَصْحَابِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
 یا اتش بروانده سی و طمع سککی بنم اور تامله
 ناس اور تسنده فساد سعی ایتدوکن و دخی بنم

133 اوز رومه اصحاب محمد خصم ایدوب جمع ایتدوکن
 موردی بودر که بنی امیه دن کند و خضمری
 مالکه حاکم و والی اتدی دیو حضرت عثمانه
 طغر ایدوب اصحاب رسول اللهی فساد ایدن
 کمسنه لور خطاب ایدوب بولکه بیور مشلردن
 فتحینله فراش فراشند جمعیدن **فراشه کجه الله**
فراشه طیران ایدن کلبلکه که اکابر و انده دیزلر
 ذال معجمه نل ضمیمه ذیاده قرع سکلدر التیم
 جمعتم معنا سنه دن **الكلمة الثامنة والثمانون**
إِنَّمَا النَّاسُ بَنَاءُ الْحَبَايِجِ النَّفَاجِ لَا يَدْرِي مَا اللَّهُ
وَلَا إِنْ لِلَّهِ ایاناس تحقیق بیهوده سو یلجی
 ولاف اوزب فخر ایدبجی الله تعالی کیمدر و نه
 مکاندن و بلز لجاج و زننده تحجاج سموز
 و مضطرب اللهم کمسنه دن حلاج و زننده نفاج
 متکبر معنا سنه دن بولخله مراد کند و بیلوب

مهلت سویلر دیکدر زیرا یجناح اضطرار بند
 کند و نفسه مشغول اولوب نه بولورسه شوق
 و تفاج غرورند نه دید و کنی بلم بحسب الغاده
 لازمدر موردی بود که صعصعه بن صوحان
 اولوزیاده سیمین و متکبر کمنه برکون ذی
 النورین مجلسند ناسزا و نامعقول کلمات
 ایندی حضرت عثمان دخانیل حقند خبا^{ثت}
 اعلام ایچون مجلسند اولان ناسه خطاب
 ایدوب بوکلمه بیوردیلر الکلمه التاسعة
 والثمانون **أَنشَدَ اللَّهُ رَجُلًا رَأَى لِلَّهِ حَقًّا عَلَيْهِ**
وَأَقْرَأَنِي عَلَيْهِ حَقًّا هَرِيقٌ فِي سَبَبِي مَلَأَ بِحُجَّةٍ
مِنْ قَوْمٍ وَأَهْرَاقُ دَمِهِ فِي بَنِ اللَّهِ تَعَالَى لَوْلَغَنَهُ
 اند و برورم شول رجله که انجلین رجل الله تعالی
 ایچون کند و اوزرین ثابت اولان حق کورد
 و دخی بنم اوزرین ثابت اولان حقه اقران

اعتراف ایتدی بنم سببلمه حجه طلوسی قان
 دوکمه سنه و یاخود بنم یولده قان دوکمنه
 یعنی راضی د کولم که بکا نصرت ایچون نه کمنه
 قان دوکمه سن و بنم یولده نه کمنه نل قانی
 دوکله نشدک الله دیر لر خلفه معناسنه
 هراق الدم و اهراقه دیر لر صبه معناسنه کسر
 حجه ما یحجم به یعنی انوکله حجامت اولنور التدر
 موردی بود که یوم دارد حضرت عثمان
 اوزرینه اعدا هجوم اید بجل کند و اتباعند
 قتالدن فراغت اتمه لرینی مراد ایدینور نوکله
 بیوردیلر و دخی بعض کتب معتبره حضرت
 عثمانک بوکلمه دن غیری بوباید مفصل
 کلمات ذکر اولمشدن اول کلام بود من کلام
 منکم یطلب رضی الله و رضاء رسوله و رضا
 فلیعده سیفه و یکف القتال فانی رأیت

رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم
 في المنام في هذه الليلة وهو يقول ان شئت
 دعوت الله ان ينصرن على اعدائكم وان شئت
 افطر عندنا قلت لا بل افطر عندكم انتهى كلام
 عثمان رضي الله تعالى عنه ثم روى انه امر
 من كان حوله بالتفرق الى منازلهم وقعد
 في الدار هو وزوجه فقط فعلاوا ما فعلوا
 من الجرح والقتل الكلمة التسعون **انشد الله**
رجلا راي الله عليه حقا الا لزم بيته او زرع
 الله تعالى ليد حقني كورن كمنه يه الله تعالى ليد
 او لولغنه اند و پرودم اقل كمنه قتاله ميا
 اتميه الا كند و بيته ملا زمت ايد و بيته
 د و نوبيا و بنه كيد قتال و حردن فراغت
 ايليه بوكله دخی بعد الرزى يا يوم داره ابتاعة
 قتال دن فراغت رى انجور دينلشدر الكلمة

الحادية والتسعون **الا اري بعينكم** و **فلكم**
الا اداة قطع حجتكم و **استنار حجتى على**
اهل الحجة اكاه اولد بن سزول بعينكم و **ظلمكم**
 الا يوم قيامتكم سزول حجتكم قطع اولد
 بنم حجتكم ظاهر و باهر و لغى ارادت انجور
 كوردم مراد الله تعالى ليد ارادتى سزول بنم
 او زرومه ظلم اتمكون متعلق اولدى تاكله
 حشر و جزاده سزول حجتكم زك بطلانى
 و بنم حقا و زن اولد و غم ظاهر اولد الا اري
 كله لا مقدرون تقدير كلام الا اري
 ديمكدن و قران عظيمه و على الذين يطيقونه
 كى لا يطيقونه ديمكدن الكلمة الثانية و **الشعر**
ما اهلك من يها حتى يصيبك الله منه بقارعة
ليست مع ابيته بن سكا بلا اصابته سنى
 ظن اتمر حتى سنى الله تعالى بكا ايتد و كل

انذار اجلند بر قارعه يه يتشده كه اول قارعه
 ايله بقيه اوليه يعنى بن ظن ايدرم كه شديكه
 حاله سكا اصابت ايلين بلايه قالمياس سكا
 بر مصيبت عظيمه يتشه كه هيچ انذار ايلروم
 مصيبت اوليه قارعه داهيه عظيمه در موري
 بود كه حضرت ذى النورينه قصد ايدوب عاصي
 اولان طائفه دن برى انداز شديده ايله انداز
 انداز ايدوب حقت ناپسنديدن كلمات ايلدكن
 بوكلمه اكا خطاب ايدوب بيورديلر الكلمة
 الثالثة والتسعون **وَأَيُّكُمْ إِلَهِي لَا ظَنُّكَ تَسْتَرُ**
أَمْرًا لَوْ أَظْهَرْتَهُ لَخَلَّ بِه دَمُكَ الله تعالى حقيقت
 تحقيق بن سنى البته ظن ايدرم كه سن باطنك
 بر امر كرايدرسن اگر اول كتم ايندوكل امرى اظهار
 اتسلاند سبيله قتل حلال اولور ايدى الله قسم
 انجون موضوعدر تقدير كلام ايمن الله قسمي يكدن

136 موردى بود كه بركون حضرت ذى النورينه ختم
 اولان طائفه دن برى اطالة لسان ايدنجل
 منافق اولن ظن ايدوب بوكلمه اند حقتي بيورديلر
 الكلمة الرابعة والتسعون **أَرَدْتُ أَنْ يَجْمَعَ النَّاسُ**
عَلَى قِرَاءَةِ وَاحِدَةٍ وَلَا يَخْتَلِفُوا فِي قِرَاءَتِهَا بِالْقُرْآنِ
مَا لَيْسَ مِنْهُ بن ديلدم كه ناس قراة واحد اوزن
 مجتمع اولالرو باب قراة مختلف اولميا لوزن
 اگر ناس امر قراة مختلف اولور لوسه احتمال ذكره
 قرانه قراندن اوليان شئي لاحق اوله يلحق
 جواب نميدن واقع اولان فادن صكره مقدر
 اولان ان ايله منصوبدن الكلمة الخامسة **وَالْتَسْعُونَ**
إِنَّمَا حَلَلَنِي عَلَى ذَلِكَ مَا رَأَيْتُ مِنْ اخْتِلَافِ كِتَابِ اللَّهِ
وَقَوْلِ بَعْضِهِمْ لِبَعْضٍ قِرَاءَتِي خَيْرٌ مِنْ قِرَاءَتِكَ فَاجِبَتْ
قِرَاءَةُ النَّاسِ وَبَعْدَ قران عظيمي نسخة واحد
 اوزرينه مقرر اتمك بنى حمل اتمدى يعنى سبب اولماي

الاكتاب اللهلا اختلافي وبعض ناسد بعض اخر
 بنم قرانم سند قرانكدن خير لودن ديد كلري
 حمل ايتدي وسبب اولدي امر بويله اولبحق
 ناس قراة واحد اوزرينه اولاسنه محبت ائدم
 انبحون بويله ايتدم بوكله وكلة سابقه ند
 مودي حضرت ذي النورين علماء صحابة جمع
 ايدوب قران عظيمي نسخة واحد اوزرينه
 مقرر ايدوب مختلف فيها اولان نسخة جمع
 ايدوب احراق اتمشدي اهل مصر دن مدينة
 حضرت عثمان اوزرينه كلوب خروج ايتد كلوي
 زمانه سن قراني احراق ايتد ول انبحون
 مقصود كه موافق اولاني اظهار ايتدل اعتراف
 ايد بجل بوكلمتني انلر جواب بيور مشلردن
 الكلمة السادسة والتسعون **سَبِيلَ النَّاسِ**
الْفِرَارِ مِنَ الْمَوْتِ ناسد يولي وشاني مؤندن

قاجمقدن بومعناي مصد قدور سورة الجمعة
 قَلِيلًا مِنَ الْمَوْتِ الَّذِي تَفِرُّونَ مِنْهُ فَإِنَّهُ مُلَاقِيكُمْ
 ايتي مراد شهادت الله تعالى لينا اولونعتي ايك
 بنم موعده رضا ويرميوب انلردن امان طلب
 ايلدو كمي تعجب ايلك زير ناسد شاني مؤندن
 فرار دورويمكدن الكلمة السابعة والتسعون
مَنْ تَرَكَ الدُّنْيَا أَحَبَّهُ اللَّهُ شول كمسنه كه دنياي
 ترل ايليه اول كمسنه يد الله تعالى محبت ايدون
 بومعنايه مناسبدن صحيح مسلم ابن عمر و
 الدنيا سجن المومن وجنة الكافر حديثي
 الكلمة الثامن والتسعون **مَنْ تَرَكَ الذَّنْبَ**
أَحَبَّهُ مُلَاقِيكُمْ شول كمسنه كه ترك ذنوب
 ايليه ملكر اكا محبت ايلر الله تعالى محبتني
 ترل دنيايه تخصيص بالذكر ايدوب ملائكة
 محبتني ترك ذنوبه تخصيص وحبني ندر

دینار سه جواب ویرملور که دنیا راس
 کل خطیئة اولوب و طبیعت انسان دنیا به
 حب و اوز و مجبول و لد و غیچون تر کند
 عشرت و از در ترک ذنوب بوند خلوفینجه
 ترک خود کف نفس معناسنه عمل در
 هر قنغی عمل مشقت زیاده افسه اول
 الله تعالی به زیاده سوکلو کلور ذیرا
 صحیحین ده احب الاعمال الی الله احزرها
 عمل سوکلو اولجی عامل دخی سوکلو اولور
 الكلمة التاسعة والتسعون **من حسم**
القطع عن المسلمين احبة المسالون شول
 کسه که مستمانردن طبعی قطع ایلده اول
 کسنه مستمانردن سوزلر بومعنا به
 مناسبدن ابن عباس روایتده رسول
 حضرتندون ایها الناس ان الرق مقسوم

لن بعد و امر و ما کتب له فاجملوا فی الطلب
 حدیثی الكلمة المائة الثامنة **اسأل الله**
لی و لکم الهدی و عملاً بطاعته حتی یوم
 بنم ایچون و سوز کچون الله تعالی دن
 هدایت و اکا اطاعت اتمکله عمل صالح
 سوال ایدن و مر حتی بندن و سوزدن
 راضی اوله بوکله ده حضرت عثمانل زیاده
 شفقت و مرحمتنه دلالت
 ایدن حتی اعداسنه غی
 خیر ارادت ایدن

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 الحمد لله العلي القوي الاعلى • والصلوة والسلام على
 المجتبی وجبیه المصطفی وعلى آله وصحبه لجمعین
 وعلى من تبعهم باحسان الى يوم الدين **اما بعد**
 بوشرخ اولئان کلماتی همتا حضرت علی مرتضای
 یوز کلمه سید کهریزی جوامع الکلمه دهن و بوندن
 کتب معتبره ذکر اولند و غیاور را میر المومنین ابو الحسن
 علی ابن ابی طالب بن عبد المطلب بن هاشم منافی الهاشمی
 القرشی و والد لری فاطمه بنت اسد بن هاشم
 قبل الهجرة اسلامه کلد کلد کنه رسول حضرت تله منته
 هجرت ایدوب رسول الله حیانتند و فایده نسا کبار
 و حضرت علی هاشمی ابوی و لا خلفاند اولیدر

جملة خصال حسنه ^{سن} د ن بری بود که صبی یکی
 اسلامه کلوباضا کفر طاری اولما مشدن وزما
 حلتند اضلا شرب خمر اتما مشدن و بوند حقنه رشق
 حضرتی نامدینه العلم و علی باهادیمشارد واضح و
 اوز زینش یاشنده اسلامه کلمشدن ابو حنیفه قنده
 صبی عاقل اسلامی صحیح در اسلام اوز رینه خبر اولور
 ابا ایدر سه قتل اولماز و امام زفر ابله امام شافعی
 اسلامی صحیح دکلدر ابو حنیفه ندایلی حضرت علی
 صباد اسلامه کلق رسول حضرت اسلامنی قبول استند
 هدایه شرحند کمل الدین حضرت علی خال اسلامند
 موتند قاج یاشنده ایدی علما اختلا ایتدی لر جعفر بن محمد
 دید و کی اوزره حین اسلامه بش یاشنده و حین مرتد
 سکر یاشنده ایدی زیر رسول حضرت نبوت ویریلور
 تبلیغه امر و لیجی ابتداء رجال ابو بکر و ساد حدیجه
 و صبا ند حضرت علی غوث اولمشدر اول قت حضرت علی

لکه

کیدر

الی

اصح قولن بشن باشند ایدی مدت تبلیغ یکر می بود
 و مدت خلافت و خلافت بعدی ثلثون سنه تم بصیر ملک
 عضو ضاحدینی مویجیه اتوز بیلدر بشن الی وجه ضم
 اولیحق الی سکر اولوز حضرت علی بن حمله مدت عمری الی
 سکر بیل اولوز دیدی و کتب معتبره نقل اولوز که
 حضرت علی حسن الوجه شدید الادب عظیم العین عظیم البطن
 طولان قصر اقرب کثیر الشعر عریض الخیه مبارک باشی
 ولحیه سی بیاض ایدی هجرتدن سنه خمس و ثلثین
 ذی الحجه سنه اکی سکر بخ کونی جمعه کون حضرت عثمان قتل
 اولوز بعض روایتدن اول کون حضرت علی مقام خلافت
 جالوس ایتدی مدت خلافتی بشن قربت اولمشدر و رسول
 حضرتنه عبدالمطلب ملاقی اولمشدر رسول حضرتند
 عتسی ابوطالب او غلیدر قرنی فاطمه الزهرا بی تزوج
 امشدن و رسول حضرتندن بشن یوز اتوز یدی جیت
 روایت امشدن کند و روایت اید انا سندن

حضرت

140 حضرت حسن و حسین و محمد بن الحنفیه در و غیر
 عبدالله بن عباس و عبدالله بن جعفر و ابن المستیبر
 و تابعین جم غفیر و جمع کثیر روایت امشدن و رسول
 حضرتیه جمیع غزواته حاضر اولمشدر الی ابتر غزواته
 حاضر اولما زبیر بن سواد حضرت مدینه ده اهل بیتی اوز
 خدمتی ایچون خلفا ایتدی حضرت علی رسول حضرتنه خلقینه
 فی النساء و الصبیان و یحکم صحیح مسلمه عشر مبشر در
 سعد بن ابی وقاص روایتدن رسول حضرت یا علی
 انت منی بمنزله هرون من موسی الا انه لا یتبعی
 دیدی کتب توارثندن بدایع الامور حضرت علی
 عاتکه بنت زید بن عمرو بن نفیل زید حسن جمال الله
 معروفه اولد و غنچون نکاح خلفا اشک سابقه عبدالله
 بن ابی بکر الصدیق تزوج امشدی و قعه طائفه قتل اولد
 حضرت عمر بن الخطاب تزوج ایتدی اول دخی قتل اولد
 زبیر العوام تزوج ایتدی و قعه جمله اول دخی قتل

تلافی

اولند قدن صکر حضرت علی کا خلدن استیجلا غاتکه
 مکتوب یزوبانق الله یا امام فی نفسک فانه لم یبق
 فی الاسلام غیرک فاتی امرأه مشومة الکعب ماتر وخی
 من الناس الا وقتل فی سنته دیوب ارسال اید بحک
 حضرت علی الشوم فی المرأة والفرس والدار حدیثی
 موجنه تزوجدن فراغت ایدوب قبیلہ ازدون
 قطام بنت غلقه زیاده حسن وجمالہ معروفہ ولد
 اوج بیک بنار مهر و یروب تزوج اتدی تزوج
 اتد نضکر بڑوایتہ سابقا قطام بنت غلقہ یہ
 عبد الرحمن بن ملجم میل امتدی غیرتہ کلون بختدن
 سنہ اربعین رمضانک اون یدبخی کوفی کہ یوز
 اخد دن بعض روایتہ اون طقون بخی کہ یوم
 مسجد کوفیہ داخل اولوب زوایای مسجد بعض
 زوایہ سنہ اختفا ایتد کد نضکر حضرت علی عات
 قدیمہ سی و زن تمجد و قندہ مسجد کلجل ابن ملجم

علی الغفلة

علی الغفلة ظاهر اولوب سیف مشوم ایلہ جہہ سندہ
 ایدوب فرت بہا ورتب الکعبہ دیدی بعد الفتر قان
 روان اولوب کثرہ سیلانندن حضرت علی مغشی علیہ
 اولیجی ناس هجوم ایدوب ابن ملجم حبس ایدوب قبض
 ایدیلر حضرت علی اوج کوندن صکر طاهر مطہر
 دار بقایہ رخت ایتدی رحمۃ اللہ علیہ وعلی جمیع
 الصحابة والتابعین بعدہ ابنا سند حسن حسین
 و محمد بن الحنفیہ جمع اولوب ابن ملجم قتلند و
 اید بحک بعد الاختلاف رای بونک اوزرینہ مقرب
 اولدیکہ ایکی الین وایکی ایغین کسندیلر وایکی کوزت
 جقار دیلر ابن ملجم بو حالہ ساکت اولوب اضلاکلم
 و حرکت امتدی اما دن کسمل استیجلا محکم فرغ ایدون
 دلن دخی کسندلر اوج کوندن صکر خور و ذلیل
 انواع حقارتلہ اولد کد نضکر بو حادثہ بیات
 ایچون فرزدق برقع بیت انشاد ایتدی اول بیات

بود ز که ذکر اول نور فلم از مهر ساقه ذوسماعه
 گهر قطام بین عرب و معجم ثلثه الا فی من النقد قد
 وضرب علی بالحسام المصمم فلامهر علی من علی و ان
 ولا قتل الا دون قتل من ملجم و یکیر من حماد بعد القتل
 حضرت علی حقند مرتبه انشا داید و ذکر اول نور
 قل لا یمن ملجم والا قدر غلبه هدمت و یلک للامم ارکانا
 قتلت افضل من تمشی علی قدم و اقل الناس سلا ما و ایمانا
 واعلم الناس بالقران ثم بما سن التي لنا سر عا و نبیانا
 ضمیر الرسول و عاضد ناهر اصحت مناقبه نور اویرها
 و کمانه علی ریم الحسود که ما کان هر و من مری من
 و کافی الحرب سیف ما بطلا لیشا اذ القی الا قران اقرانا
 الا ولی لو کشف الغطاء ما ان دد یقینا اگر دانه
 واقع اولایح جثمانیه کشف اولسه اخره متعلق
 امور ذره قدر یقینم زیاد اولمان یعنی احوال
 معاد و احوال یومر ناد معرفتد بر غایتد بلوغ اندکد

الکلمه

اگر ستور دنیا بندن کشف اولوب امور عقبی
 اوزر و مه عرض اولسد قبل الکشف یقینا
 بلد و کم امور اخرت کما و کیفا بعد الکشف مشاهد
 اند و کم کبیر ذره قدر زیاد اولمان زیر اعلم
 عین الیقین منزله و او مشور کلمه لوا یجوز
 استعمال ثلث وارد استعمال ثانینک انتفا سنجور
 اول منتفی اولدی غیجوردر لوجستی لا کرمک
 استعمال ثانی ثانینک اوله لزوم جوددر لازم
 انتفا سیمله نلزم و مک انتفا سته استدل اولسون
 ایجور لو کان فیها الهة لفسدتا کبی استعما
 ثالث شینک استمرار فی بیان ایجوددر شیئی بعد
 نقیضه ربط اتمکله لواها ننی لا کرمته کبی شرح
 مفتاحه فن ثالث اخرندن شریف جرجانی حضرت
 عمرک نعم العبد لو کم تخف الله کم یعصیه قولنی
 و حضرت علینک لو کشف الغطاء ما ان دد یقینا

قولی معنای ثالثی فاشد کسرله و مدله غطا
 برده و حجابدن ما از ددت یقینا مانافیه در تمیز
 معنی الفاعلدن زیرا از ددت داده ند مطاوعید
 زاده الله خیرا فازداد نیلور تنویس تقلیل الجح
 مراد قوت یقینی و کمال ایمانی بیاندن **الکلمة الثانية**
الناس نيام فاذا ماتوا انتبهوا ناس نیاده خواب
 غفلتد در اولد کلمری وقت بو خوابد او یا نوب
 ندانت ایدر لر اماندا مندری مفید اولماز ایله
 اولیحق قبل الموت هر کسه انبیا تنبیه لایقند
 بومعنا انجوندر احادیث معروفه دن عجلوا
 بالصلوة قبل الموت وعجلوا بالتوبة قبل الموت
 خذیني احياء علمومده حاسبوا قبل ان تحاسبوا
 وزنوا قبل ان تؤزنوا ناسی تسلی جمیعدر اصلند
 اناسد رالف لام ادخال اولوب الناسد نیلشدن
 کسرله نيام نایمل جحود هر شخصه موت مجزوم

الوقوع اولدو عجون بولکه اذا ایله تغییر اولمشدن
 اما دنیا ده کشف حجب هر کسه میسر اولما عجون
 غیر مجزوم الوقوع اولوب بلکه منزله امتناعدن
 اولد عجون کلمه سابقده لوايله تغییر اولمشدن
 انبیا او یا تمقدن انبیا یوندن صیغه ماخه ند
 جمیعدر **الکلمة الثالثة الناس بزمانهم اشبهه**
منهم بابائهم ناس زمانلرینه زیاده مایلدن
 اباسنه میلدن یعنی هر کسنده که زمان اکاها
 اتسه زمانه خلقی اکاها انت ایدر لر و هر کسه
 زمان اکا اعانت اتسه زمانه خلقی دخی اعانت ایدر
 پدر لری سنقده اقتدا اتمز لر مراد زمانه خلقند
 شکایتدر بزمانهم اشبهه کلمه سنه متعلقند تقلیم
 اهتمام انجوندن بحسب التركيب بولکه مباحث کلمه
 ما آیت رجلا احسن فی عینه الکلم منه فی عین زید
 کبی در کتب عربیه ده تفصیل ایدر **الکلمة الرابعة**

ما هلك امر عرف قدره دنیاء قدر بیلن کمسنه
 هلاک یعنی دنیاء مقدار بیلوب حد نذر تجاوز
 اتمین کمسنه در و کرامته و کثرت سلامته بلیتوب
 و نیکبای دهر کا متل تیموب امین اولور کلمه مانا ^{فیه}
 مقدار معناسنه الکلمه الخامسة **قیمته کل امری**
ما یسنة هر شخصه قیمتی علی مقدار بجه در یعنی
 هر کسسه که اند علی زیاد اوله صدور ناسنه اند
 قدر و قیمتی زیاد اولور و هر کسسه که اند علی نا
 اوله قلوب ناسنه اند و قعی و حشمتی ناقص اولور
 ما یحسنه ما یقلله معناسنه در زیرا قافا موشدن
 و هو بحسن الشی ای یعلله و یبلسدر ما موصوله در
 بحسن کلمه سنده ضمیر مشتکر امراه و اجعدن ضمیر
 بارز در مایه و اجعدن مضاف مقدر در تقلید
 کلام بقدر ما یحسنه دیمکدر نو معنایه مناسب
 صحیح بخاریه فضل العالم علی العابد کفضل علی اذکم

حدیثی

حدیثی و شهاب الاخبار ده العلماء امانا الله حدیثی
 و فضلا و سلفه فی المور بفضله لا با حیل و سبیه
 قولی الکلمه السادسة **من عرف نفسه فقد عرف ربه**
 هر کسسه که نفسی بیله تحقیق اول کمسنه کند
 تربیت اید و خلق اید و الله تعالی بیلور یعنی نفسی
 اجزادن مرکب و مضموع و اعضاء متغیر و
 مجموع اید و کتی بیلن کمسنه ذاتی تکرر دن منور
 و صفاتی تغیر دن اولان صانعی بیلور بعض
 کتب مشایخ و جوشتی ایله تفسیر او لنشدر
 مثلا نفسی فقیر بیلن و تنی غنی بیلور و نفسی
 حادث بیلن و تنی قدیم بیلور و نفسی ذلیل
 بیلن و تنی عزیز بیلور و غیره لکن ایرا واجب
 ممکنه ضدیدر و اضاف ممکنه دخی و اضاف واجب
 ضدیدر ایله و الحق ممکنه نفسی بر و ضفله متصف
 بلیک البتة و اجبی بود و ضفله نفسیه متصف

منوره

بیلور علمله معرفت بحسب اللغة مراد فلور و اما بحسب
 الاستعمال علم کلیاته معرفة جزئیاته مختصرا و غیر
 موضعین ده معرفتله تغییر اولمشدن و قبله تغییر
 نفسند مر بویشتنه تنبیه ذن الكلمة السابعة **المرح**
مُخَبَّرٌ تَحْتَ لِسَانِهِ هر شخص تحت لسانده کرلو
 و مستور و یعنی مادامکه شخص تکلم اتمیه عقلند
 و علمند قدری معلوم اولماز اما تکلم اتسه
 حجاب رفع اولوب خطاسی صوابدن متمنا اولور
 هنرم ایله و هنرم سز مرا بر معنایه در محقق
 بوندن صیغه مفعولدر بومعنایه مناسبدن
 شهاب الاخبارده و بحم الله ا قال خیرا فغنم
 اوسکت فسلم حدیثی و بعضی فضلا نك شف
 فَنَفْسُكَ لَا تُؤَدُّنَ وَ لَكِنَّ يَكُونُ الرِّدْنُ مِنْهَا فِي اللِّسَانِ
 وَ تَوَفُّهُ بِحَالِ النَّطِيِّ مَنْ هُوَ مِنَ الْجَهْلِ أَمْ أَهْلُ الْبَيَانِ
 قولي الكلمة الزامنه من عَذَابِ لِسَانِهِ كَثْرَ اخْوَانِهِ

هر کسند که اندک لسانی طنوا و له اندک خوانی جو
 اولور بومعنایه مناسبدن شهاب الاخبارده
 رحم الله امرنا اصلح لسانه حدیثی و دخی الکلمه
 الطيبة صدقة حدیثی و کبراء سلفه صاحب
 الکشاف قان مما یقرع فقال و ابی سینانک
 المن یصید قلوب الناس بکلمة الطیب قولی
 الكلمة التاسعة **بِالْبَرِّ یَسْتَعْبِدُ الْحَرُّ** احسان
 اتمکله حر اولان کسند کمال اطاعت و انقیاد
 اتمکد عبد منزله سند قلنور کسرله و تشدید
 بر احسان معناسته در باد سببییه در استعبا
 تعبید کی قول اتمکدر یستعبد بوندن صیغه
 مستقبله مجزولید بومعنایه مناسبدن
 شهاب الاخبارده ا هِدَايَةُ تَذْهِيْبُ السَّمْعِ وَالْبَصَرِ
 حدیثی معناسی هدیه و یریلن کسند هدیه و یر
 کسند به کمال توجهی و نهایت محبتی اولد و غیر

انك حقنك قولاً غي برام سوزاشتمز و كوزي انك عيبي
 و نقصاني كوز منم بكدن و فضلاي سلفه امام غنيانك
 و احسن على الاحرار تملك رقابهم فحي تجارات الكرم
 اكتسابها قولي و صاحب الكشاف الكرم مكرم
 في كل مكان و اللئيم ملوم بكل لسان قولي الكلمة
 العاشرة **بشر مال النخيل بخارن او وارت نخيل**
 اولان كمسته نك ماله برافت بنشوب تلف اولم
 و ياكند و هلاك و لوب بنى منت و ارت قبض ايلق
 مال و لوق ايله بشارت ايله عبارت بشو قران عظيم
 فبشرهم بعذاب اليم كى استعان تكيد به محمول
 موضعند موصوفه قدردن تقدير كلام بامر حادث
 او شخص و ارت ديمكدن مراد نخيل مالى خيرات و
 وجه مبرانه صرف اولمز بلکه افت روزگار ايله
 تلف اولوز و ياي منت ميراث حوار دستنه اصابت
 ايدن ديمكدن نخيل ايله لئيم نيندن فرق نه و جهلا در

سوال اولوز سه جواب و يريلوز كه نخيل غير اعطا
 اتمز اما كند و نفسه صرف ايدن و نه غير اعطا
 اتمز استبين كمسته منع ايدن بو معنائه مناسب
 شهاب الاخبار ده اتي دا او من النخيل حديثي
 الكلمة الحادية عشر **لا تنظر الى من قال وانظر الى**
 قائله نظر ايله قوله نظر ايله يعنى بر شخصد كلام
 استماع اتسل اول شخصد وضع و شريف و كبر
 و صغير اولد و غنه نظر اتمه بلکه قولنك مفيد
 اولد و غنه نظر ايله زير اجوق شخص كبير و اردى
 قولنك افاده خير بو قدر و جوق شخص حقير
 واردن قولى مفيد و خير تكلم ايدن كلمة نظر الى
 ايله تعديده ايلسه كوز له كوز مل معناسنه اولوز
 بو محله قائل شخصد ركار و يه مقرر در اما
 رويه قوله متعلقه اولم نقوشه تعالى اعتبار ايله
 مجازدن الكلمة الثانية عشر **الجمع عند البلاء تام الخ**

بلا اصابا تابد وکی وقتن جرع اتمک تمام محتند
یعنی صبر اتمیوب جرع و فرع اتمک بلا ند تمامید زیر
جرع و فرع اتمک بلا ند تمامید زیر جرع اتمکله ثواب
محرور اولور بلکه در جزاء عقابه مشق اولور ایله و حی
منوبه ایدی بی فقداید و عقوبه اخرویه ند حصرت
اتم و اکمل تحت اولر جرع فحشینه صبرک نفیضید
کسرله تحت امتحان ایچون شخصه صابت اید بلا در
الکلمه الثالثة عشر **لا ظفر مع البغي** ظلمه مطلوبه
بتشملایله یوقدر زیر اظلم شامتی مطلوبه و صوله مانع
اولور کوندر تله مطلوبه دخی تیشورسد من اولور و
جهنم انکله تمتع میسرا و لماز میسرا و لما یحی کانه ظفر
بو لما مشکی اولور فحشینه لظم مطلوبه فوندر فحله بی
اکبخی بادن مضعد در ظلم مناسنه بو معنایه مناسنه
فضله و سلفدن امام مرغیانل ولا تمشیدن فی منک
الارض باغیا فعا قریب تحویک ترا بها فطوی لیتس

اوطنت قفردارها مغلقة الابواب مخرجها
قوی الکلمه الرابعة عشر **لا ثناء مع الکبر**
کبر له ثناء یوقدر یعنی متکبر اولور اولور استن
خلق مدح و ثناء اتملر زیر متکبر اولور خلق بکثر
خلق دخی بکمیوب اندن نفرت ایدر اولور ایچوندر که قران
عظیمین رسول حضرتنه ائله کعلی خلق عظیم و حی
وان کنت غلیظ القلب لا یفرضوا من حولک دینلای
فحله و مدله ثناء ذکر جمیلله مدحدر کسرله کبریا
کبی تعظم و تحیردر بو معنایه مناسنه در بغیر فضله ند
اذا زاد فضل المرء زاد تواضعا وان زاد جهل المرء
زاد ترقا کذا القس فی حمل الثمار مثاله وان
بعر عن حمل الثمار تمنعا قوی الکلمه الخامسة عشر
لا یرمع الشح بخلا ایلوک یوقدر یعنی شح و خیل
اولور کمسنه دن ناس نفع کور مدکی اخلک انی
مدح انکا اطاعت اتملر کسرله و تشدد یدله بر عقول

ضد يد رصمته وتشد يده شح نخله مراد قد بومعنا
مناسبه شهاب الاخبارده شتر ما في الرجل شح هالع
او جيب خالع حديثي وبعض فضله من التمس
الحوائج من تحيل كمن طلب العظام من الحليب قولي
الكلمة السادسة عشر **لا صحة مع التهم** كثرة آكله
صحت يد يوقدر فتحينه لهم طعامه افراط شهوة تد
بومعنايه مناسبه شهاب الاخبارده ماملت احي
وعاء شتر من بطني حديثي وابوعلي ند واجعل
طعامك في كل يوم مرة واحذر طعاما قبل هضم
طعام قولي وبعض فضله من قل غداؤه قل
داؤه ومن كثر طعامه كثر سقامه قولي الكلمة
السابعة عشر **لا شرف مع سوء الادب** في ادب
اولا كسنة شرف يوقدر بومعنايه مناسبه
شهاب الاخبارده اكرمو اولادكم واحسنوا اديهم
حديثي ودخ بعض فضله علو الرتبة لينا ل

قولي

قولي طلب الادب خير من طلب الذهب قولي
ودخي امام غزاليند يامن افتخر بالمال والنسب
انما في ثابا العلم والادب ليس اليتيم الذي قد مات
والد بل اليتيم العلم والادب قولي الكلمة الثامنة
لا اجتناب من حر من الحرص حر صله حرامدن
اجتناب ممكن اولماز مراد حرص زياده ذم
وقد حذر بومعنايه مناسبه بعض فضله ند
اياك والحرص فان الحرص يلقي صاحبه في الحذر
قولي الكلمة التاسعة عشر **لا راحة مع الحسد**
حسده راحت يوقدر زيراحسا ولا شخص
اخرده موجود اولان نعمت وفضيلت اندن زایل
اولوب كذ وسنه انتقال التمني تمني ايد الله تعالى
حضرته خوة عبادته افاضته غير منقطعه دن
ايلاه او ليحي حسود مقصود حاصل او ليوب
بر حال ديناده فر وسور لادحيه طيبة واصل

اولماز بومعنايه مناسبتد احاديث مشهوره دن
 الحسود لايسود حديتي وفضلانك صاحب كشاف
 لحم الحمر ياكله اهل الحسد كما ياكل النمر وكذا الاسد
 قولي الكلمة العشرون **لا محبة مع من جادل اليه**
 محبت يوقدر يعني اهل جدل ولو بخلق افعا
 واقواله دخل ايدن كمنه خلق سوز كسرله
 مريه معناسته جدلدر بومعنايه مناسبتد
 فضلاي سلفدن صاحب الكشاف عض العذ
 افعالك اشد من عض الانبياء قولي ودخي
 بعض فضلا دن اللجاج يورث العداوة ويذهب
 في العيش الخلاق قولي الكلمة الحادية والعشرون
لا سود مع انتقام غير انتقامله شخص سيد اولماز
 يعني منتقم اولان رجل ثمرات سعادته واصل اولماز
 وحرزات سيادت انك اوزرينه عقد اولماز قنفذ
 وزندن سود سيادت معناسته انتقام بر شخصه كيم الموح

ايلاه

ايلاه عقاب اتمكدر الكلمة الثانية والعشرون
لا زياره مع زعارة سوع خلقله زياره اولمز كسرله
 زيارت معروفر و قدر وتشديد له تخفيف جايزدن
 زعارت سوع خلقدر مراد هر شخصه صد يقني
 زيارت ايتد قكي وقتد لايق بودر كه حسن الخلق
 ولذيد النطق اوله زيار اولان كمنسته غرور اتقه
 اول كمنسته زيار اولماز بلكه اسد زيار اولوز بمكدر
 الكلمة الثالثة والعشرون **لا صواب مع**
ترك المشورة قول مشورة ايلاه صواب يوقدر
 انكجو ندن كه رسول خضرتي عقلمه ورايد
 كامل ايكن اكا وشاورهم في الامر وينلدي اماخير
 ايدر ذوي النهي مشاوره اتمك كرك تاكه صوابه
 وصلاحه داعي ونجاة ونجاة هادي اوله
 فتحينله صواب خطايه مقابلدن فتحله مشورت
 دانشمقدن بومعنايه مناسبتد شهاب الاخبارده

لا مظاهرة او ثبوت من المشاورة حديثي الكلمة
 الرابعة والعشرون **لا تقربك كذوب كذب**
 ايدن كمنه انجون ادميلك يوقدر يعني شوق كمنه
 صداقت اقوال اوليه اول كمنه حصا يصور ^{تد}
 عاري ملايش فونون خالي اولور يمكدن
 بومعنايه مناسبتدركه اكابر سلف الصديق
 ام الفضائل والكذب ام الرذائل قولي الكلمة
 الخامسة والعشرون **لا تقربك ملوك ملوك**
 اولان كمنه لرايجون عنده وفايوقدر يعني ملوك
 برنسته انجون عنده اتسه كمال غرور زنده زياد
 سرور زندن عهد نه اعتماد و وعد نه اعتبار اولور
 ملوك ملكل جمعيدر ملك صاحب مال و صاحب
 تصرفدرا اولاندر الكلمة السادسة والعشرون
لا كرم اعز من التقى تقويدن زياده عن بزرگرم
 يوقدر زيراقران عظيمة ان اگر مكرم عند الله اتقيكم

دینلشدن که مکی نوعدر بری انسان شرفی
 غیردن کف و منعدر و بری اندن غیر خیر
 اصابت اتمکدر اول تانیدن اشرفدر زیرافا
 اتم و منفعتی عمدرا انجوندر که انبیا علیهم السلام
 ناسدن کفازدی اتمکله وصیتا یذر لزدی
 کریم ایله سخنینندن فرق کریم مالی لازم ایکن
 نفسنده حریف اتمیوب غیره اعطا ایدندر سخن
 نفسندن فضله اولانی غیره اعطا ایدندر
 بوقدیرا وزن کریم سخاوت افضلدر **کلمه**
 السابعة والعشرون **لا شرف من لا سلام**
 اسلامه اعلى شرف يوقدر زير اسلامه انسان
 عزجاو دانی وسعادت دو جهانی به يتشور
 ایله اولیحق عز محمد و شرف مؤید غیر محمد و غیر
 مؤیددن اولی و اعلى اولدو غنده هیچ برعاقل
 شک و شبهه اتمن بومعنايه مناسبتدركه اكابر

سلفك المسلم عزيز عند الله وان ضعف حاله و
 ذليل عند الله وان كثر ماله قول لري وبعض فضل
 رتبة الاسلام ^{اعلى} رتبة قولي الكلمة الثامنة والعشرون
لا معقل احسن من كون و رعدن احسن صغنى
 بر تو قدر يعنى هر كس نه حوادث دنيا و عوايب
 عقبا دن اما اشترا و كشيده لاندرد كه قلعه
 و روع كه جاي حصين و داد داخل اوله تا كه
 دولت و سعادت سرمد يه و اصل اوله معقل
 ملكا معناسنه دن و روع يله تقوى بحسب اللغة
 مراد فلرد اما بحسب استعمال بينما ده فرق
 بودن كه تقوى حرامد اخترا دن و روع شبهه
 حرامدن اخترا دن همچون دن كه بوجوه و روع بوجوه
 تقوى ينلدى الكلمة التاسعة والعشرون
لا تشفع **انج من التوبة** توبه زياده حاجت
 بتور ب مطلوبه يئشد و روي شافع بوقدر زيرا

هر كس

151 هر كس نه كه توبه و اعذار چينه تمسك يده و نه
 واستغفار ذيلنه تشبث اندك صكر حاجاتى
 و ممتانى جناب حقّه عرض ايد تحقيق اول كس نه
 توبسى سبيله حاجاتى اگر كثير ايسه ده قضا
 و ممتانى اگر چه كير ايسه ده ادا اولون نيس معلوم
 مقرر در كه اولى اخرى ده توبه دن كركو و مهم
 و نافع نسنه اوليه شافع شافع معناسنه دن
 شفاعت اشركوب بر كس كار كس نه نل كناهى
 عفو ايتد و رب صالحان مر سنده ضم اتمكدر
 انج صيغة تفضيلدن زياده مطلوبه يئشد و روي
 ديمكدر توبه معصيت الله تعالى خضر نه و روع
 بومعنا به مناسبدن صاحب الكشاف
مَحَابِّ الْمَعْصِيَةِ يَقْصُرُ بِالْإِدَامَةِ وَجَنَاحُ الطَّاعَةِ
يُوصَلُ بِالْإِدَامَةِ قولي الكلمة الثلاثون
لا لباس أجمل من السلامة صحت و سلامت دن

زیاده کو بجد لباس یو قدر بوخند سلامت ضا
 حرو بردن حفظن لباسه تشبیه اولفشدن
 مراد سلامت نعم الله بر او لو نعمتد ایما انو بگو
 شکرانمک لازمدر تاکه حتی عبودیت ادا اولنه
 دیمکدن کسر لباس شول ثوبدر که بدنه اوله
 ثوب بوندن اعمدر زیر اصد قد حفظ اولنانه
 ثوب در لر لباس دیمز لرایله اولیجی بینماده
 و حصص مطلق اولون اجمال احسن معناسنه
 صیغه تفضیلدر بو معنایه مناسبتد شهاب
 الاخبارده بختان مقبول فیهما کثیر من الناس الصحة
 والفراغ حدیثی **لَا دَاءَ لِمَنْ لَا دَاءَ لِمَنْ لَا دَاءَ لِمَنْ لَا دَاءَ**
 زیاده در ماضی رد یو قدر فتحله و مدله دام
 جمعی ادواکلور دواء عیاء دیر لر لایب ادمه
 منه معناسنه بو معنایه مناسبتد بعض
 فضلا نل لجهل لیس کد انده علاج ولا لظلمته

سراج ولا یقرامته انفراج قوی الكلمة
 الثانية والثلاثون **لَمْ يَرِ مِنْ أَهْلِ مَنْزِلَةِ الْعَقْلِ**
 قلة عقلدر زیاده ثقیل مرض یوقدر زیر شخصه
 عقلی قلیل اولیجی اول شخصه افعال قویم و اقوال
 مستقیم صدور و ظهور اتمز بلکه اندن ظهور
 ایدن فعل قول نقص و قصور من خالی اولن
 اضناء المرض یرلر فحی الی مرض ذنون اشد فتحله
 عقل بر جوهر در که اند سببیه غایبات و ایطایله
 و محسوسات مشاهد ایلله ادرال اولنور زیر
 اول ما خلق الله العقل حدیثدن منقسم اولن
 غرض اولیجی جوهر اولقدر زیر عرض بعد الجهر
 موحود اولاندن کتب کلامیه دن بعض مقید
 و العقول متفارقة باصل الفطرة بالحديث خلافا
 لكونه مناط التكليف دینلشدن حدیث مذکور
 ناقصات العقول والدين حدیثی انو بگویند که

مرا تینک شهادتی رجل واحد شهادتی منزله سنده
قلنبشدر و بر دلایل دخی بود که ضیایان کثیر
عقل وارد را یکی سبببیله علوم استخرج ابتد
سنا اکبر اولان رجل اول علی استخراج عا و اولان
اما معتزله طائفه سی بحسب الفطرة متفاوته اولان
انکار ایدوب تکلیفدن تشویه مستلزم بدید
اهل سنت و جماعت حدیث سابق ایله و منع ایله
جواب ویرن صحت تکلیفدن عقل اشملی طلاق اولند
مقداری کافیدر برلر **الکلمة الثالثة والثلاثون**
لسانک یقتضیک ما عودتک سند لسانک سند
اقتضا ایدر کند و که عادات قلد و غلشی
یعنی لسانکی قولدن اجملازه و خیردن تکمله مقام
قل زیرا اگر شرع معتاد قلون سل دایما لسانک
موجب ارادت اوزن جریان امیون بلکه موجب عادت
اوزن جریان تکمله شر تکلمدن عادت لیس

ما موصوله در عودتک ضمیر بارزدن مایه رجوع
عوده دیر لر جعله عاده معناسنده بو معنایه مناسبت
بعض فضلا ند کلامه الشتر تکرر کاسل و نظیر
راسل قوی **الکلمة الرابعة والثلاثون** **المکرر**
عدو ما جرمک انسان جاهل اولد و غیثیه
مثلا کفر و فخر شرف اسلاقی بلد کلری اخلد
اسلامه و اهل اسلام دشمنار دن فتحله و تشدد
واوله عدو صدیق صدیدن جمعی اعدا جعل
جمعی اعدای کلوز ما موصوله در جمله جمله
صله در مستکن اولان ضمیر مر و بارز اولان
ضمیر موصوله راجعدن منع بابتدن جهله عمل
صدیدن **الکلمة الخامسة والثلاثون** **رحم الله**
عرف قدره و کم یعتقدونه الله تعالی رحمت
ایلسون شول کمسنده که قدرتی بلدی وحدت
تجاوز اتمدی مثلا کند زیل ضلطان دن و ماء

مهین در خلق اولند و غیری ببلدی دخی اقرانی
 تکرار و قرنا سینه تجر اتمدی ماضی موقع دعاده
 واقع اویجی انشماراد اولنور بوخله انشماراد
 اولمشدن قدر مقدار معناسنه د فخله طون
 خدمعناسینه در الحکمة السادسة والثلاثون
إِعَادَةُ الْعِذَارِ تَذَكُّرُ الذَّنْبِ کناهذا اعتدای
 اعاده اتمد کناهذا کدر مقدر یعنی قجر برکناه
 ایلسل اول کناهذا اعتدای تکرار اتمه دیرا
 عذری تکرار اتمد ذنب مذکور مراد مذنی
 کثرت اعتدای د منعدن اعاده بشدار تذکراند
 خبریدر تذکیر بالذات تعذیه ایدن کلماتنددر
 لام تقویة عمل ایچونددر ذیرامصد فاعل کی عامل
 قوی د کلدر الحکمة السابعة والثلاثون **النَّصِيحَةُ**
بَيْنَ الْمَلَأِ تَفْضِيحٌ جماعت اورلسنده شخص
 معینه نصیحت اتمد انی دسوی اتمکدر اما نصیحت

اما نصیحت عموم و زو اولسه لانددر وعظ
 کبی ضمه نصیحت اتمکدر جبل وزند ملا
 جماعتدر تفضیح دسوی وملا متا اتمکدر
 منع بایند فضیحه دیرلر کشف مساویم معنا
 بغض نشخه تفضیح بدلی تفریع واقع اولمشدن
 عنف ایدوب تویخ و تعذیب اتمد معناسنه
 بغض فضلا ند من نصیحت اخاه علی ملا و من الناس
 فَقَدْ هَكَ سِرَهُ وَأَفْشَى سَوَاتِهِ قَوْلِي الْحَكِيمَةِ
 الثامنة والثلاثون **إِذَا تَمَّ الْعَقْلُ نَقُصْرُ الْكَلَامِ**
 قجر بر شخصد عقلی تمام اولسه کلامی قلیل اولور
 ویا کلامی قلیل ایدر نقص لازم و متعددی
 مستعملدر بوکیسنه دخی حمل قایلدر بغض
 نشخه اذا تم عقل المرء واقع اولمشدن بو نشخه ند
 تقدیری دخی بغض نشخه واقع اولمشدن
 بو معنایه مناسبتد صاحب الکشاف اذاکر

تَمْلِكُ فَضْلَ لِسَانِكَ مَلَكْتَ الشَّيْطَانَ فَضْلَ عَنَانِكَ
 الْكَلِمَةُ التَّاسِعَةُ وَالثَّلَاثُونَ **الشَّفِيعُ جَنَاحُ**
الطَّائِبِ شَفِيعٌ أُولَانِ كَمْسَنَهُ مَطْلُوبُهُ طَالَتْ
 أُولَانِ كَمْسَنَهُ بِه قَنَاتِ مَنَزَلِهِ سَنَدُهُ دُونَ بَوَاحِلِهِ
 مَطْلُوبُهُ طَالِبُ أُولَانِ كَمْسَنَهُ وَاسْطُهُ شَفِيعُ إِلَهِهِ
 مَرَامُهُ وَاصِلُ أُولَدِهِ وَغِيٍّ أَجْلَدُهُ شَفِيعُ جَنَاحِهِ
 طَالِبُ طَائِرٍ تَشْبِيهِهُ أَوْ تَمْشِدُهُ فَتَحْتَمِلُهُ جَنَاحُ شَيْءٍ
 قَنَادِيدُهُ شَفِيعُ شَفَقَتِهِ مَا خُوِذَ فِي خَمِّهِ مَعْنَاهُ
 تَسْمِيدُهُ أُولَدُهُ وَغِيٍّ شَفَاعَتُهُ سَبِيلُهُ عَامِيٌّ مَطْلُوبُهُ
 ضَمُّ أَيْدِيهِ كَيُجَوِّدَ بِوَمَعْنَاهُ مَنَاسِبُهُ قَرَابَتُهُ
 عَظِيمُهُ مَنْ يَشْفَعُ شَفَاعَةً حَسَنَةً يَكُنْ لَهُ نَصِيبٌ مِنْهَا
 أَيْ شَفَاعَتُهُ يَوْمَ قِيَامَتِهِ أَوْ أَرْجُوهُ مَدِينُهُ
 حَقَّقَهُ ثَابِتُهُ خِلَافُ مَعْتَزَلِهِ طَائِفُهُ سَنَدُهُ
 أَمَادُ نِيَادِهِ جَوَازِيهِ مُتَّفِقٌ عَلَيْهِ دُونَ شَفِيعِ أُولَانِ
 كَمْسَنَهُ مَا جُورَ أُولُوهُ لَا أَحْكَامُ شَرْعِيَّةٍ شَفِيعُ أُولَانِ

مَثَلُ حَاكِمِهِ بِوَيْلِهِ حُكْمُ إِلَهِهِ شَوْيْلُهُ حُكْمُ إِلَهِهِ دَمْلُ
 كَبِيِّ أَحْكَامِهِ شَفَاعَتُهُ جَايزٌ أُولَدُهُ وَغِيٍّ مَصْدَقُهُ
 صَاحِبُ الْكَشَافَةِ شَيْئَانِ شَنِيعَانِ فِي الْإِسْلَامِ
 الرُّشُوقُ وَالشَّفَاعَةُ فِي الْأَحْكَامِ أَهْلُ سَنَدِهِ يَوْمَ
 قِيَامَتِهِ جَوَازِ شَفَاعَتِهِ دَلِيلُ لَرِيٍّ رَسُولُهُ
 خَضِرَتُهُ دُونَ شَفَاعَتِهِ أَهْلُ الْكِبَارِ مِنْ أُمَّتِي
 حَدِيثُهُ دُونَ وَدُخِيِّ أَشْعَدِ النَّاسِ بِشَفَاعَتِي
 يَوْمَ الْقِيَمَةِ مَنْ قَالَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ
 خَالِصًا مِنْ قَلْبِهِ وَنَفْسِهِ حَدِيثُهُ دُونَ وَمَعْتَزَلُهُ
 طَائِفُهُ سَنِيٌّ رَدَّائِدُهُ شَهَابُ الْإِخْبَارِ دَهْ
 مَنْ كَذَبَ الشَّفَاعَةَ كَمَنْ يَنْهَايُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ حَدِيثُهُ
 الْكَلِمَةُ الْارْبَعُونَ **نِفَاقُ الْمَرْءِ ذَلَّةٌ** رَجُلُكَ
 نِفَاقِي عِنْدَ اللَّهِ وَعِنْدَ النَّاسِ ذَلَّتُهُ دَاعِيٌّ
 وَسَبِيلُ كِتَابٍ وَوَيْلُهُ نِفَاقٌ مَنَاقِلُ بَغْلِيكَ
 هَمُّهُ وَزِينَتُهُ نِفَقُهُ مَا خُوِذَ فِي نَفَقِهِ بِرَبْعِهِ

حجر تیند برسد که انی کتم ایدر اند غیرنی اظهار
 ایدر وجهه تسمیه ابطان کفر اظهار اسلام ایتدیکم
 ضمله و تشد یدله دل کسرله ذله منعناسته در
 بومعنا و محققدر بعض فضلاند المناق یکنوز ذلیله
 عند الخالق حقیرا عند الخلاق قوی الکلمة الخاریدة
 والاربعون **نِعْمَةُ الْمَلِكِ كَرُوحْنَةٍ فِي مَرْبَلَةٍ**
 جاهل نعتی جاهل چون حاصل اولان نعمت عدم
 لطافت و عدم بقا ده جای سرفین ده بتر
 سیرکین فخله روضه اضلن جایلو و جملو
 صولو یزدیولو کسرله جمع راض کلور انو کچو نلک
 روضه ماء نهرها سلسال دینلشد که کسر زیل
 سرفین در یعنی طوار ترسیدر فخله مریله بانک
 جمع و خی جایزدن زیلک ملقاسی و موضعیدر
 بومعنا مؤیددر حضرت علی نلکره الله تعالی
 وجهه موضع اخره رضینا قسمة الجنان فینا

لنا علم وللمحال مال فان الحال یعنی غریب 156
 وان العلم باقی لا یزال قوی الکلمة الثانية
 والاربعون **الْجَزَعُ أَنْعَبُ مِنَ الْقَبْرِ** وقوع تواء
 ونزول مضایب قتند جزع اتمد ضبر اتمکدت
 زیاده دشوار در زیوا صبر رضای خدا یزیدر
 اما جزع نفسند و نجا ولد و غندن ماعد الله
 منغوض و عند الناس مردود بومعنا یه
 موافق در بعض فضلاند الجزع **أَنْعَبُ مِنَ الْقَبْرِ** والعلق
 مِنَ السَّكُونِ أَصْعَبُ قوی الکلمة الثالثة
 والاربعون **السُّؤْلُ حَرٌّ حَتَّى يَعْلَمَ** مسؤل قید
 بر قیدایله مقید و لما قد حرکیندر و عدا یه
 نجیه دک اما وعد ایتدو کن صکره ذمته
 لازم الا دادین بکولانم اولد و غی جهتد
 وعد ایتدو کی کمسنده عبد منزله سنه اولون
 یعنی قبل الوعد مسؤل سائله اعطاده و منعده

اسراعده و الجاده بخیر و اما وعدت کدن صکره
 خیار باطل اولوب وعد الکرم دین و خلقه
 شین مقتضای سخن و عد و فاعل لازم اولوب
 تا وفا ای دجه سایلک عدی کبی اولوب بومعنا
 مباسیدر الله تعالیند و اوفوا بعهده الله اذ اعاهدکم
 قوی الکلمة الرابعة والاربعون **شَرُّ الْأَعْدَاءِ**
اخْفَاهُمْ مَكِيدَةً دشمنان زیاد مضری و شری
 کیدی زیاد اخفا ایدند زیرا ظاهر دشمنان
 حذر ایلک ممکنند اما بوندن احتراز ممکن
 و کلدر بومعنا موافقدن بعضی فضلاند
 اکبر الاعداء من بسیر مکاید شر و عوایل عذر
 و حایل مکر قوی الکلمة الخامسة والاربعون
مَنْ طَلَبَ مَا لَا يَغْنِيهِ فَإِنَّهُ مَا يَغْنِيهِ هَرَكْسَةً
 کند و به متم اولیان شیئی طلب ایلسه اکتا متیم
 اولان شیئی یعنی فوئی کند و به حرز و برز

اندن فوت اولوب مراد انسانی نیست و دنیا
 لازم اولان شیئی طلب اتمکه ترغیدر و لازم
 اولیانی فی فائده نسنه به اشتغالیدن منع
 عناء الامر یعنی دیر لرا همه معناسنه همه
 آهمه حزنه دن ^{معناسنه} بوقدیرا وزن مالا یعنی
 مالا یخرجه معناسنه اولوب بومعنا میویدر
 شهاب الاخبار و من حسن اسلام المرء تركه
 مالا یعنی حدیثی و بومعنا موافقدن بعضی
 فضلا ند من طلب مالا یعنی و حاول ما یعنی
 فانه ما ينفعه في الملمات و حازه ما يمنع
 في الملمات قوی الکلمة السادسة والاربعون
السَّامِعُ لِلغَيْبَةِ أَحَدُ الْغَفَّائِينَ بر مومن غیب
 اولوب حققت مملات سونلند و کنی اخر
 استماع ایدوب قائل منع اتمسه و یا خلیست
 قالقوب کتمسه قائل ایلستمع دنیا و مد

واخره عقوبت و جزایه استحقاقه برابر اولور یعنی
 سامع ایله قائل غیبتده مشترک اولوب جزاده و عقوبتده
 ایکسی سیان اولور لکن کسر له غیبت غایب اولان کسه ند
 اردنجه واقعه مطابق بر سوز سوز بیکدر انی غایب
 اولان کسه اشده بحد انجه زیرا واقعه مطابق
 اولما بحد کذب بهتان اتمش اولور غیب معجه ایله
 غایبه عین محله ایله غایبه مغنا سنده در انچوندر که
 زوجنی تعین و تعیب ایدن امره مغیبه دیر لر
 بومعنا به مناسب در شهاب الاخبارده و لا تقنا
 المسلمین ولا تتبعوا عوراتهم حدیثی و بوجه
 موافق در بعض فضلاء ند السامع للغیبة شریک للفتا
 فیما یستحقه من نکال عاجلة و وبال الاجل
 قولى الكلمة السابعة والاربعون **الذک مع الطمع**
 دنیا ده مذلت طمع ایله در بومعنا به مناسب
 بعض فضلاء ند قد ذل من طمع قد عز من قنع قولى

و یعرف

وبعض کابرل فصاحة سخبان و خطب منقلة
 وحکمة لقمان وزهد بن ادهم اذا اجتمعت
 فی المنز والمز طامع وان کان حراً لا یساوی
 و بذر هم قولى وقاضی ابو الخطاب بو قوله
 نظیر سنده قسامة جمشید و ماله قیصر
 و ثروة قارون و غدره رستم اذا اجتمعت
 فی المنز والمز جاهل وان کان حراً لا یساوی
 دیدى • الكلمة الثامنة والاربعون **الراحة**
مع الناس دنیا ده راحت اموال خلقد
 یاسله در بومعنا ی مودد در شهاب الاخبار
 الغنی الناس بما فی یدی الناس حدیثی و بعض
 فضلاء ند من تعلق باذیال الناس و قطع
 رجاده من اموال الناس عاش فی دعة لا یسوءها
 نصب و فی راحة لا یسوءها تعب قولى کتب
 کلامیه ده الامن و الناس کفر دید کلری

بذر هم

عقاید متعلق احکامه در بر محله یاسد مراد
اموال فاسد و قطع طمعدن یاس بحال اعتبار به
مردود و مقبول اولون کلمه التاسعة والای
الخیر ان مع الحریص محروم و اولی حریصه در
یعنی حریص سبب حرمان در بومعنا ید مطابق
بعض فضل ند کل حریص محروم و کل طماع
مذموم قوی بکلمه امور دینی ید به مضر و قدر
والا امور اخرین اعمال حسنه ید و جز اسنه
حریص مقبول در سبب حرمان دکلون کلمه
الخسوس **من کثر مزاحه** **لن یخجل من خقد علیه**
او استخفاف به هر کسینه که اند مزاحی
جوق اوله اند غیری اند و زینه خقد اتمکد
خالی اولن کا استخفاف اتمکد حالی اولن کسر له
لغو و لطیفه در کسر له خقد کین اتمکد استخفا
بر شیء خفیف کوزب کا حقار تله نظر اتمکد

او مانعة الخاودن مراد انسانی بحال سندن لغو
و لطیفه در متعدن بومعنا ید مناسندن
بعض فضل ند من تعود المزاح خقد علیه
الا کابر و استخف به الا صاغر قوی کلمه
الحادیة والخسوس **عبد الشهور اذل من عبد الله**
در هم قولند شهور قوی زیاده ذلیلند
زیرا قولند کار اولون که مولا سی عزت و اکرام اتمکد
قوی عیون ناسنه اید ذلیل و مستحق و قوی
بنی آدمه مهان و مستضعف اولون عبد محمل
ضد یدن مکاتبه و مدبر شاملدر رقبوند
خلا فحجه بینما د عموم و خصوص مطلق و اذن
فتحله شهور معرف قدن اذل ذلتدن
صیغه تفضیلدن کلمه الثانية والخسوس
الاسد مغناظ علی من لا ذنب له حسود
اولان کسینه ند ذنبی اولیان کسینه ید

زیاده غضب اید مجید و حاسد محسود و زین
 غضب انرا الا الله تعالی که محسود و سوز ایتد و کی
 نعمت سبب ایلد غضب ایدر مغناط افعال بایند
 اسم فاعل در اعلاسی کتب صرفه مبین و بعضی اهل
 لغت قند غیظ و غضب مراد فلز در اما جرم و
 قند غیظ اشد غضب را بچونند که قران عظیم
 و الاطین الغیظ دینشدن کلمه غاض بالذات
 تعدیه ایدن افعالند در غاضنه یغیظه فاغناط
 دینان بوحله علی الیه تعدیه سی تقویت عمل انجور
 و یا تضمین محولدر کلمه الثانیة و المحسود
 کفی بالظفر شفیعا المذنب مذنب انجور شفیع اولد
 خالذ ظفر کفایت ایدر یعنی عدد که ظفر بولد
 زمانه ذنبی عفو اتم انجور غیری شفیع لازم
 دکلدر نیکه سند ظفر لکاشفیع اولقد
 کفایت ایدر ذنبی عفو ایلد سن بومعنایه موافقد

بعضی فضلا ند اذ اظفرت لکذب فاقبل فيه
 شفاعه ظفرک فأت القفا حسن سیرک
 قولی الکلمة الرابعة والمحسود **ساع کسعی**
فما یضمر جوق و ساعی وارد و که کند و ذاته
 ضرر مترتب اولور شد سعی ایدر کلمه رب
 تکثیر انجوردر ساع قاض کبید بوحله سعی
 عمل معناسند در اناسعیت فی حاجتد کبی
 بومعنایه موافقد بعضی فضلا ند رب انسان
 یسعی فی امر یضمر ذاته و یستر عداته قولی
 الکلمة الخامسة والمحسود **لا تشکل علی المنی**
فانها جنایع الکفر ارز و ایل یوب هوای
 نفسه متعلق مقصود لر اوز و رینه طیار یوب
 اعتماد ایلد زیر اول هوای نفسه متعلق
 مقصود لر احقار متاعیدر انکال افعال بایند
 مصدر در لا تشکل بونن امر حاضر در منی منید ند

جمیع در ضمه منیه مراد و مقصود معناسند
 بضایع بضاعة و سرمایه و متاع معناسند
 ضمه و فتحه نول حق معناسند سکر و وزند
 نوکی نوکل جمیع و انوکل احق معناسند در
 مراد اند از هوای ابتداء ندی و بومعنایه
 مناسبت در بعض فضلا ند و اعلم از الاعتماد
 علی الهوی و الاتکال علی النبی من شیم الحقی
 و خصال النوی قوی الکلمه السادسه
 و الحسور **الناس حُرٌّ وَالرَّجَاءُ عَبْدٌ** یا سرور
 رجایی در ادات تشبیه حذف اول مغله حمل
 مبالغه ید مستحق در یعنی هر کسند ناسبت
 قطع رجایند اول کسند رقی خدمت و قید
 اطاعت باقی قانون بوجهت ندر که اول
 حر تشبیه ایله ثانیاً عبده تشبیه اول نمشدن
 یاس رجاند حر عبدل ضدیدن الکلمه السابعة

والحسور

و الحسور **ظن العاقل کهانة** عاقل اولان کسند
 ند بر شینه ظن کهانند یعنی از اولوز که عاقل
 فطانتی سببیله حکمی صادق اولدوغی کبی اولکی
 و اکخی و او جخی باندن کهن له کهانده دیر قضا
 بالغیب معناسند انچوندر که غیبند خبر ویر
 شخصه کاهن دیر لر الکلمه الثامنة و الحسور
مَنْ نَظَرَ اَعْتَبَرَ هر کسند که بر شینه نظر صحیح ایله
 ایلیه اول کسند نظر ایلدوکی شید متعظ
 اولوز مراد بر کسند احوال دنیا و امور عقبا
 نظر صحیح و تأمل قوی ایدمجد فاعتبر وایا اولی
 الا بصار فحوا سیله عامل اولوب اعتبار و اتعاظ
 انمش اولوردیمکدن بومعنایه مناسبت
 بعض فضلا ند **مَنْ لَحَظَ وَ اخْتَبَرَ اَتَعَزَّ وَ اَعْتَبَرَ**
 قوی الکلمه التاسعة و الحسور **العداوة**
شغل بلا نفع عداوة یعنی دشمنک نفقش شغلان

یعنی عداوت صاحبی مصالح اولی و آخری ده
اولان دین منع نماید عداوت صداقت ضد دیدن
ضمیمه و ضمیمه فراغ ضد دیدن کلمه الستون
الْقَلْبُ إِذَا كَرِهَ عَمَلِي قلب حق بر شیل معرفت جبر
اولوب حدندن زیاد، تکلیف اولند قلب
کور اولور زیرا اول شیل تحصیلند کلی مایل
و کلل حاصل اولق سببیه اول کمسنه بلد
بلر و فهم آید و کنی فهم تمزا اولور انچه ندر که
حضرت علی کرم الله تعالی وجهه موضع اخرد
کلموا الناس علی قدر عقولهم بیون مشاردون
تقدیر کلام اذاکره علی تحصیل علم عمی نمکدن قلب
بعض اهل لغت قتنه فواده مراد قدر بغضار
قتنه فواده احضر در فخله و ضمیمه کن بحسب
اللغت مشقت ^{ویرد} معناسنه در اکراه بوندت
قلبه مشقت و یرمک معناسنه در بوخله مراد

بومعنی در معنای اصطلاحی مراد دکلدن دخی
بایندن عمی دیرلر ذهب بصر معناسنه دن
ذهاب بصیرة معناسنه دخی کلور بوخله مراد
معنای ثابندن کلمه الحادیة و الستون **لَا حَيَاءَ**
لِخَبْرِي حریص اولان کمسنه بحور حیا یوقدن
فخله و مدله حیا اوتمقدر حریص شده اوز
طامع اولان کمسنه دن بومعنایه مناسندن
بعض فضلاء دن من استولی علیه الخصر
ذهب عن عینیه الماء و عن وجهه الحیاة
قولی و بعض اکابر الدین فی الورع و فساد
فی الطمع قولی کلمه الثانية و الستون
مَنْ لَانَتَ آسَافَكَ صَلَبْتَ أَعَالِيَهُ هر کمسنه که
السنه اولان اتباعی ضعیف اولوب وقت
ضرورتی اکانضرت و معاونته قادر اولمیه
فوقته اولان کمسنه اگاشده ایدوب ^{ایضا} حریص

کسر له لیں ولینت خشتونیک ضدیدن لانت یون
 صیفه ماضینک مفرد مؤنثیدن اسافل اسفل
 جمعیدن اسفل اعلاند نفیضیدن مازیر
 دسته اولان اتباعدن کرم سمع بابتک صلب
 صلابته دیرلر قچن شدیدا ولسه اعلی اعلاند
 جمعیدن موضعند ضمیر بارز من کلمه سنده ^{جعد}
 بومعنا موافقدن بعض فضلدن منزله بنصر
 الصفاد قهر الکبار الکلمه الثالثه والستون
مَنْ أَوْتَى فِي عَجَانِهِ قَلْبًا حَيًّا وَبَذَلَ لِسَانَهُ هَرَكْسَه
 که اند عجانده ابتا اولنده اقل کمسنده دل حیا سی
 قلیل ولسانی کثیر الفخر اولون یعنی انساندت
 هریر و نابالاولان کمسنده فی ادب اولوب قلیل
 ولسانی هدیایان سولی اولون کسر ایله عجان
 دبرایله قبل مابیندن ابتاء عجان فعل یخند
 کنایتدن بومعنا انجوندن که خسته عجان دیرلر

فلان بدی اللسان دیرلر قچن هدیایان و فحشیاته
 چوق سویلسه مثله بده بده دیرلر قچان هرن
 وهدیایان سویلسه الکلمه الرابعه والستون
الْأَدَبُ صَوْنُ الْعَقْلِ مودب اولق صورت
 عقل در یعنی اثر عقلدر فتحینله ادب سکونله
 ادبدن ماخوذ در ادب طعامه دعوت معناسند
 مازد حاصل حمید و صلاح نفسدن وجه تشبیه
 کویا ادب صاحبنی طعامه و صلاحه دعوت
 ایدن ادبته دیرلر اصلحه معناسند بومعنا
 مناسبتدن اهل فرزندن بعض اکابرل ادب
 تاجیست از نور الهی بنده بر سر بر و هر جا که خوا
 و اهل عیبتدن بعض فضلدن ما وصل من
 وصل الابلاد و ما سقط من سقط الابلاد
 و کتب معتبره روایت صحیحه ایله روایت
 اولون که هر و الرشید او غلی اضمعی به تعلیم

وتاديب الجور تسليم ابتد كد نصركم بركون
 حين بوقيد اصمعي غسل رجل ايدوب خليفه
 او غلني اصمعي ند رجلنه صب ماء ايدر كن كوز جلك
 اصمعي يه عتاب ايدوب انما بعثته اليك لتعلم
 العلم وتوديه فلم ذالم تأمر بان يصب الماء باحد
 يديه ويغسل بالآخرى رجلك ويدي يسرى
 الارباب او لنار قنته اديدن مقبول نسنه
 بوقدن انجوند كه هرون الرشيد خليفة زما
 ايكن او غللك او ستاد نه بومرتبه و خدمتي ايله
 قناعت اتميو با ديدك زياده او لباس مراد ايكن
 بوكلاي بيون ديلر الكلمة الخامسة والستون
السَّعِيدُ مَنْ وَعَظَ بَغِيرٍ سَعِيدٌ شَوْلُ كَمْسَنَدُونِ
 غيرك وعظيله متعظا ولوب بندني قبول ايله
 فتحله وعظ نصيح مناسنه دن بومعنايه دن
 بغض فضلاند من وعظ بغير كان سعيدا

164 **وَعَنْ مَوْقِفِ الشَّقَاوَةِ بَعِيدًا** قولي الكلمة السادسة
 والستون **الحكمة ضالة المؤمن** حكمت مؤمنند
 يتكيدر طلب ايدر كسر له حكمت عدل او حلم معنا
 ضالة اصله بها يمدن استي او بني مليوب يباانه
 كيدن طوار دن مذكري وموتني برابردن
 بوخلدن تجرند او لنوب مطلق يتلم مراد او لنسند
 بومعنايه موافقدن بغض فضلاند **يطلب الحكمة**
كَمَا يَطْلُبُ الضَّالَّةُ صَاحِبَهَا وَالْحَسَاءُ خَاطِبَهَا
 الكلمة السابعة والستون **الشَّرُّ جَامِعٌ بَسَائِرِ**
وَالْعُيُوبِ شر عيوب مساو بلر بني جامعند
 يعني هر كمسنه خلقله زندك انسي بد او له اقل
 كمسنه نك خلق عيوب بني تجسس وتتبع ايدوب
 مساو يسنه مستغل او لوزر فتحله وتشديد
 شرل وخيرك ضد يدن مساوي سول جمعيدن
 عيب معروفند بومعنايه مناسندن بغض فضلاند

الشَّرَّ يُطَهِّرُ حِجَارِي الْقُلُوبِ وَيَجْمَعُ مَسَاقِي الْعُيُوبِ
 قولي الكلمة الثامنة والستون **كثرة الوفاق**
نفاق وكثرة الخلاف شقاق هر خصوصاً موافقت
 نفاقه وهر مورد. مخالفت شقاقه مؤدی اولون
 بس مؤمنه لابدی لازمدر که اخوانله معامله ده
 حد وسط اوزر اولوب ایراعت الدن خارج
 اولیه کسرله وفاق موافقت معناسنه در
 نفاق ایکی یوز لولکدر خلاف مخالفت معناسنه
 کسرله شقاق عداوت اتمکدر بومعنا به موافقت
 بغض فضلاند المبالغة فی الوفاق تؤدی الی
 المناقعة والمبالغة فی الخلاف تؤدی الی المغاراة
 قولي الكلمة التاسعة والستون **رب امل خائف**
 جوق راجی واردر که محروم اولوب غیر اختیار
 قوز تلز کله رب تکثیر ایچوندن فتحینله امل
 امید ورجا معناسنه در مضاف مقدردن

نقد بر کلام رب ذی امل دیمکدر کنجی ناید
 خاب تخیب خيبة دیر لر حرم ولوینل یزل
 ما طلب معناسنه خائب بوندن صیغه فاعله
 محتملدر که خائب منقر معناسنه اولوب
 خوبدن مأخوذدر خاب تخوب خوباد یزل
 چاقان محتاج اولسه مراد هر مرده غیر اختیار
 منع وجناب عزته توجهه حت وترغیدر
 بومعنا به مناسبتدر بغض فضلاند رب
 امل خاب امله و رب عامل ضاع عمله قولي
 الكلمة السبعون **رب رجاء یودی الی الخیر**
 جوق رجاء واردر که حرمانه مؤدی اولون
 مراد مؤمن اولان کسه هر مرده کثرت رجاء
 امورنی واجب الوجوده تفویضه ترغیدر
 بومعنا به مناسبتدر بعض اکابرک لیس کل
 من رجاء شاملک ناصیه واذل قاصیه فرق چاق

ماله حرمان و رب زياده عاقبتها نقصان
 قولى الكلمة الحادية والسبعون **رَبَّارِجَ تَوْحِيدٍ**
إِلَى الْخُسْرَى جوق زحار وار در كه زيانه
 يتشدد و در از باح ر مجل جمتى در كسر له نوح
 مر و ر اتمشدر ضمله خسرون زيانه معنا سنده در
 بو معنايه موافق در بعض فاضلك رب راج
 هو خاسر و عن مدارج المنافع خاسر قولى
 الكلمة الثانية والسبعون **رَبِّ طَمَعٍ كَاذِبٍ**
 جوق طمع كاذب در طمعى كذبله توصيف مجاز در
 زيرا صدق و كذب احكامه متعلق در حكم واقع
 مطابق اول و ر سه صدق اول و ر سه كذيدن مراد
 كثرة طمعدن منعدر زيرا انسانه خير و شر
 و اصل اول و الله تعالى نيك تقدير و قصا سبيله
 طمع مفيد و كذا در الكلمة الثالثة والسبعون
الْبَقِي سَائِقٌ إِلَى حَيْثُ ظلم ايد و ب خد و تجاوزن علة

صاحبى بطريق الاستدراج اجله دك سوز
 اندن صكر هلا كه اي قاع ايد و بيان بغي مرود
 اتمشدر سائق سوز قدن اسم فاعل در فتحه سوز
 سور مكد در حين لجل معنا سنده غايت و قدن
 بو معنايه مناسب در بعض فضا و ند البغي ذميم
 و مرقه و خيم يسوق صاحبه الى التنبه للعنا
 بل الى العطب و الفنا قولى الكلمة الرابعة و ^{السبعون}
فِي كُلِّ جُرْعَةٍ شَرْقَةٌ وَمَعَ كُلِّ أَكْلَةٍ غَضَبٌ شَرِيبٌ
 هر براجم ح صود حزن و از در و طعامدن هر
 بر لقه غصه و از در ضمله جرعه مادن لجرع
 و ابتلاع است و كل شئ در ضمله جرعه حزن
 معنا سنده در شرق حزن اشراق اخرن معنا سنده
 ضمله اكله طعامدن لقه در هذا الشئ اكله
 لك دير لر لك معنا سنده غصه مع و قدن مراد
 دنياده و بخ سز راحت و غم سز شاد لوق تو ديمكدن

بومعنايه مناسيدر بعض فضلا دل خير الدنيا
 محط ابشرها ونفعها مترج بضرها قولي
 ونجى الدين عيبد لا تشق بالدق كة فانها
 ظل ظليل ولا تعتمد على النعمة فانها ضيف رحل
 الكلمة الخامسة والسبعون **من كثر فكره**
في العواقب كثر شجعه هر كمنه كه اند عواقب
 امورده فكرى كثير اوله اول كمنه شجعه
 اول فكرى معروفدر عواقب عاقبت جمع
 عاقبت هر نشنه دل اخرى وصوكيدرا فوجي
 شجعه دير لر غلبه بالشجاعة دير لر فتحه
 شجاعته اصله عند الحرب قوى القلب
 اولقدر صكره تعيم اولمشدر مراد عواقب
 امورده احتمالات بعيد فكرندن منعدر
 بومعنايه موافقدر بعض فضلا دل من كثر
 النظر في عواقب الاحوال وخواتم الاعمال ذهبت

167 **شدته** وبطلت جددته قولي الكلمة السادسة
 والسبعون **اذا حلت المقادير ضلت التدابير**
 فحينئذ يسهل خدادن قضا الرحول نزول اتسه
 تدبير لى ضايع اولوب مفيد اولماز صكل الشى
 دير لر ضاع معناسته بومعنايه مناسيدر
 صاحب الكشاف من الحرمين من سال الرحمن
 قولي بومعنايه موافقدر بعض فضلا دل اذا حل
 قضا الله بالانسان عكس تدبيره ونكس تقديره
 ولا يعرف وجه صلاحه وفلاحه ولا يعلم
 طريق نجاته ونجاحه قولي الكلمة السابعة والسبعون
اذا حل القدر بطل الحذر واجان انسان قدر
 حلول ونزول اتسه اندن حذرا تمك باطل اولوب
 يعنى اول شى دن اخذرازا تمكله تقدير اولمان
 شيد وقوعنه مانع اولماز قدر تقدير معنا
 حذرا جتر از معناسته در بومعناي مؤيددر

مرحوم این کمال پاشا جمع آید و کما حدیث
 اربعین ده امام قضای شهاب الاخبار در ذکر
 آید کلری لا یغنی حذر من قدر حدی
 و بعض فضل نل اذا جاء القضاء صاق الفضل
 قولي ودخی اذا نزل قضاء الله بالانسان
 لم یفقه حدی و لم یدفع عنه اعوانه و انصاره
 الكلمة الثامنة والسبعون **الاحسان یقطع**
التسار انسان احسان اتمل بحسن حقته و
 قطع ایدر بومعنايه موافق در بعض فضل نل
 من احسن الى الانسان فقد ملأه اقدیم ثم نجبه
 و لایه و قطع السنتم من سبه و هجائه
 و بوجه مناسبت در صاحب الكشاف من كانت
 نعمته و اصبه كانت طاعته و اجبه قولي
 الكلمة التاسعة والسبعون **الشرف بالفضل**
والادب بالاصل و الشب دنیا و شرف

فضل و ادب ايله دن اصل و نسب ايله دكلد
 ظرف با بندن شرف الرجل یرلر علامتیه
 معناسنه فخله فضل بفضل ضدیدن
 کمال و معرفت در ادب فضل غیر یدر نسب
 ايله اصل متحد در عطف تفسیر یدر بومعنايه
 موافق در بعض فضل نل شرف المرء بفضل
 لا یاصلیه و جلالتیه بادیه لا بنسبه فاخر
 بالعلوم العالیة و لا تنفی بالعظام السالیه
 قولي الكلمة الثمانون **اکرم الادب حسن**
الخلق ادب غایت ایوسی خلق کو جلد اولی و
 فتحینله کرم ایلول معناسنه در اکرم بوند
 صیغه تفضیل در بیان ادب و بیان حسن
 خلق مرفور اتمشدر بومعنايه مناسبت در امام
 غزالی نل حسن الخلق من اعظم النعم قولي الكلمة
 الحادية والثمانون **اکرم النسب حسن الخلق**

نسب زیادہ کرمی حسن ایدر یعنی صاحب
نسب و لمقدن خیر لودر بومعنا یہ موافقد
بعض فضلا دل اکرم نسب الرجل حسن الادب
لا حلا کة الادب قولی الکلمة الثانية والثمانون
افقر الفقر الحق فقر افقری یعنی زیادہ فقر
حماقدن زیر احماقتله انسانہ اضلا غنا عارض
اولی احتمالی یوقدر ضمیلہ وضمینلہ حق
قلت عقلدر بومعنا یہ مناسبدر بعض فضلا
افقر الفقراء من کثر حرقة وکبر حمة قولی
الکلمة الثالثة والثمانون **او حش الحش**
العجب وحش و حشی یعنی زیادہ ایوات
ایدن شی عجبدن فتحله وحشت خلوة معناه
درا وحش بوندن صیغه تفضیلدر ضمله عجب
کندن کوربا و لو لمقدن یعنی هر کمنده که کند
کورده خلق انو کله بحالسه ن تجوب اند مواسند

169
برهیز ایدر لرایله او لجن همیشه خلوتد و خد
قالور بومعنا یہ موافقدن بعض کبر اند
اذا کان المرء ذاجب فالناس یستوحشون
من صحبتہ و یفرون من محبتہ فبقی وحشیه
وحدہ بلا صدیق بحالسه و رفیق یوانسه
الکلمة الرابعة والثمانون **اغنی الغنی العقل**
عقل اغناسی زیادہ عقلدر تو کله افقر الحق
کلمه سنه مقابلدر بومعنا یہ موافقدن
بعض اکابر العقل اعظم الغنی و به یوصل
الی المنی قولی الکلمة الخامسة والثمانون
الطامع فی وثاق الذل طمع ایدیچی کمنده
ذلت بندندون دایم ذلتدن قود تلز
فتحله وثاق بنددن بومعنا یہ مناسبدر اخاد
صماحدن ابوهریر وایتند ان افضل النبا
عند اخذ من الدنيا کفاف وصاحب فی العفا

وَتَزُودُ لِلرَّحِيلِ وَتَأْتِيكَ لِلسَّيْرِ حَذِيثِي
 ودخی بعض کبر اند دغ الحرس عن الدنيا وفي
 الغیش لا تطع ولا یجمع من المال ولا تدعی
 لمن یجمع فان الرزق مقسوم وسوء الظن لا ینفع
 فقیه کل ذی حرص غنی کل من یتقنع قولی
 الکلمة السادسة والثمانون **اکثر مصارع**
العقول تحت روق الأطماع عقول شاقط
 اولاجی یرلول اکثری بروق اطماع تحتند در
 یعنی هر کس که اند او ذرینه طمع غالب اوله
 اند عقلی مقهور و مغلوب اولور مصارع
 مصرع جمیع در محل سقوط دیمکدر ضمتینله
 بروق برقل جمیع در بومعنایه مناسند
 بعض فضلا ند ان الطمع اذا سدد علی العقل
 صرعه فی المملکه قولی الکلمة السابعة والثمانون
احذر و اتقار النعم فاکل شار دیمه و الله تعالی

سن اعطا ایلد وکی نعمتلر لیا غلوب کتمسند
 حذر ایلد کسرله تقارذ هاب معناسند در
 شرد البعید یرلر چان تغرت ایدوب قاجسه
 بومعنایه موافقدن بعض فضلا ند لا تنقلوا
 شیئا یشره نعمتکم وینفرد وکتکم فاکل شار
 لیس یرد الی عطنه ولاکل نافر یعاد الی وطنه
 قولی الکلمة الثامنة والثمانون **من ابدی**
صفحته للحق ملک **ومن اعرض عن الحق هاک**
 هر کس که یوز فی حقه توجیه اید اول کسند
 حقه مالک اولوب جمیع مراداتی داریند جاضر
 اولور و هر کس که حقدن اعراض ایلدی
 هاک که دوش یدی ظهر یدی آظر معناسند
 فتحله صفحه جانب وجه در بومعنایه موافقدن
 بعض اکابرل من اقبل علی الحق ملک **ومن اعرض**
عنه هاک قولی الکلمة التاسعة والثمانون

إِنَّا أَمَلَقْتُمْ فَتَاجِرُوا بِاللَّهِ بِالصَّدَقَةِ فَجَان سِرِّ
 فقيرا ولسه كوز الله تعالى حضرتنه صدقه ايله
 تجارت ايدول زير اصدقده زياده مال و عادت
 حاله سبيدر املاق فقيرا و لمقدر قرار عظيمه
 ولا تقتلوا اولادكم خشية املاق بومعنايه
 تاجر و تجارت صيغه امر حاضر در ستر له تجارت
 بازو كانلكدر بومعنه كلام استعاره يرميني
 الكلمة التسعون **مَنْ لَانَ عَوْدَهُ كَفَّ غَضَاؤُهُ**
 هر كس نسته كه اند عودي لين اوله انك اغصايه
 كفيف اولور مراد بطريق الاستعاره هر كس نسته
 نرم اولوب اتباعه مراسم تاديبه اهل التسه
 الكاخر ميموب اند مرادي وزرينه جاري اولور
 ديمكدر ضمله عود شجره در كفف غلط معناسته
 اغصان غصن جمعيدر ضمله غصن بوزا قدر
 بومعنايه موافق در بعض فضلا ند من لان نهان

في اعين خدمه ولا يعرفون حتى نغف فلا يطيعون
 امر ولا يعطون قدر قولي الكلمة الحادية
 والتسعون **قَلْبُ الْإِحْقَاقِ فِي فَمِهِ** احمل قلبي
 فنده در احمل قلبنه اولان كتم اولم يوب
 لسانه جاري اولدوغي جهندن كوي اقلبي فنده
 اولمش اولدي فاه فوه فيه فم برمعنا جمعي افواه
 كلور بومعنايه مناسبتون بعض فضلا ند
 كل ستر يكون في قلب الاحق يذكرون بلسانه
 لاهوانه ودخي صاحب الكشاف لا تجعل
 صدوق السرا الا صدق الصدوق في الحس الكلمة
 الثانية والتسعون **لِسَانُ الْعَاقِلِ فِي قَلْبِهِ**
 عاقل لسان قلبنه در عاقل قلبنه اولان
 لسانه جاري قلبيوب و ايم قلبنه كتم وحفظ
 ايندو كي جهندن كوي لسان قلبنه اولمش اولور
 مراد حفظ و ستر ترغيبدر و غير افشادن منع

ونهميدن بومعنايه موافقدن بعض افاضلكل ستر
يَكُونُ لِلْعَاقِلِ فَقْلُهُ يُخْفِيهِ وَيَسْتُرُ وَلِسَانُهُ
لا يفشيده ولا يذكره. قولي الكلمة الثالثة والتسعون
مَنْ جَرَى فِي عَنَابِ امَلِهِ بِإِجَارِهِ كَمَسْنَدِهِ كَه
انداملی عنانته جريان ايليه يعنى هر كمنسند
كه هوای نفسه تابع اوله اول كمنسند به اجل تشوب
هلاک قیوسینه ناکاه ساقط اولون كسرله عنان
آنگا ویايندر بیان امل مرور اتمشدن نصره
علم كرم یايندن عثرا و عثرا دیرلر قجانب
یوزی اوزرینه ساقط اولسه بومعنايه مناسند
بعض فضلاوند من عزته كوادب الامال جرتده
جواذب الاجال قولي الكلمة الرابعة والتسعون
اِذَا وَصَلَتْ اِلَيْكُمْ اَطْرَافُ النِّعَمِ فَلَا تُنْفِرُوا مِنْهَا
بِقَلَّةِ الشُّكْرِ قجانب ستر اطراف نعم يعنى الله تعالى
نعمتارندن بر مقدار واصل اولسه قلة شكرله

اول نعمتارل زياد ستر قجانب اطراف طرقل
جمعي در فتحله طرف طوائفه معنا سنده در
اطراف بومعنايه نعمته مضاف اولحق طوائف النعم
ديمد اولور تنغير قاجر مقدور اقصى غايت
معنا سنده در بومعنايه مناسيدن بعض افاضلك
مَنْ لَمْ يَشْكُرِ النِّعَمَ لِحَاصِلِهِ لَدَيْهِ مَنَّعَ النِّعَمَ اَلَا يَتَذَكَّرُ
اَلَيْهِ قولي الكلمة الخامسة والتسعون
اِذَا قَدَرْتَ عَلَى عَدُوٍّ فَاجْعَلِ الْعَفْوَ عَنْهُ
شُكْرَ الْقُدْرِ عَلَيْهِ قجانب عدو اولوزرینه
قادرا ولسل اندل كناهندن عفو اتمكي اندل
اوزرینه قدرت نعمته شكر قل مراد عدو
اوزرینه ظفر بولد غل زمانه جانب حتى
ترجیح ايله ديمكدن زيرا الله تعالى حضرتي سبقت
رحمتي على غضبي ديدكدن صكر رسول الله
صلى الله تعالى عليه وسلم تخلقوا باخلاق الله

پیورد یار ایله اولیجی و اولی اولدغند
 اشتباه یوقدر اللمه السادسة والستون
ما اضمراحد شيئا الا ظهر في فلمات لسانه و صفات
وجهه انسان هیچ بر احد قلبنه بر شئی ستر
 الا اول شئی نل لسانند و صفات وجهه
 ظاهر اولور مانافیه در احد نکودن سیاق
 یفنده عموم افا ایدر فتحاته فلمات قلند
 جمعیدون کان الامر قلند دیرلر فحات من غیر
 تدبرک تردد معناسنه صفحات مرور نمشد
 مراد قلبکری دایم تصفیه ایدول حقد و حسد
 کبی بر امر نسند لراضا و امتکدن حذر ایدول
 زیرا قلبکری هرنه که اضما ایدر سگوز بهر حال
 ظاهر و کوز ده ظهوری مقرر و دیملدر
 بو معنایه مناسند و صاحب الکشاف لان صح
 السرخ العلن وان لم یصح فله و کن

الکلمه السابعة والتشعون **بخیل مستجیل**
یعنی فی الدنیا عیش فقره و ریاسه فی العقی
حساب لا غنیاء بخیل اولان فقره استبحال ایدر
 زیاده نیاده فقره عیشی کبی عیش ایدر اما
 عقیده اغنیاء حسابی کبی حساب اولور بخیل
 مغرور و قدر فتحه عیش و ترکدر مراد بخیل دم
 و بخلدن منع و نهی و بو معنایه مناسند
 حضرت علی ند موضع اخره **شیخ غنی افقر**
من فقیر سخی قوی الکلمه الثامنه والتشعون
لسان العاقل و لقلبه عاقل لسانی قلند
 اردندن یعنی تعقل ایتد کدن صکره تقول
 ایدر و راضا دندن خلف قدام معناسنه
 بو بخلدن مراد معنای اولدن بو معنایه موافق
 بعض فضائل لسان العاقل تابع لقلبه طابع
 لکبه ماکم یدر که اولاجنا لم یدکن بلسانه

قولي الكلمة التاسعة والتشعون
قَلْبُ الْأَخْمَقِ وَرَأْسُ لِسَانِهِ احمق قلبه لسانه
 اردند در يعنى برسوزتكلم ايتد كدر
 صكره تعقل ايدن بومعنايه موافق در
 بعض فضله ند **قَلْبُ الْأَخْمَقِ تَالِ لِسَانِهِ**
 جار في عنانه يلفظ القول من فيه
 ثم يتأمل ما فيه قولي وبوكلمه دن
 سابق اولان كلمه ايله قلبه الاختمق
 في فيه ولسان العاقل في قلبه
 بينند فرق يوقدر ديو سوال
 اولنور سه جواب ويريلور كه
 قلب الاختمق في فيه كلمه سندن
 مراد قلبه كلمه هان لسانه جار
 اولور ديمكدر اما قلب الاختمق در
 ديمد بعد التكلم تعقل ايدن ديمكدر

174 ودخى لسان العاقل في قلبه كلمه
 سندن مراد اصله تكلم ايشله دائم
 قلبه حفظ وسنتر ايدن ديمكدر
 اما لسان العاقل وراء قلبه ديمد
 اولان تأمل وتفكر ايلرسوزى
 اندن صكره سويلرد يمدكدر
 بوكلمتين ده كلمتين سابقين دن
 ترقى وار دن **الكلمه المائنه الثامه**
اللَّهُمَّ اغْفِرْ ذُنُوبَ الْأَخْفَاطِ
وَسَقَطَاتِ الْأَلْفَاظِ وَشَهَوَاتِ الْجَنَانِ
وَهَفَوَاتِ اللِّسَانِ يا الله مؤخر عينه
 واقع اولان اشاراتك ذنبى والفاظه
 واقع اولان خطا الروى وذنوبى
 وقلبه مشتقر اولان هواى نفس
 معصيتى ولساندى صادر اولان

زلات کناهی ستر و محو ایلہ •
 اللهم اصلد یا الله ایدی تصرفات
 ادبیه کتب عربیه ده مبلیندن
 فتحله ستر و محو معنا سنه در غفر الله
 ذنبه دیزلر ستر و محو معنا سنه
 فتحله و من اشارت معنا سنه در •
 فتحیر ایلہ لحاظ کون قیر و غید در •
 عیندن صاد اولان ذنبدر فحاحات
 ایلہ سقطات سقط جمعیدر فتحیر
 ایلہ سقط خطا معنا سنه در • سقط
 فی کلامه دیزلر اخطا معنا سنه
 شہوتل جمعیدر شہوت هوائی
 نفس و میل نفسدن • حضرت امام علی
 ند کر الله تعالی وجهه • صد کلمه
 لرنه مناسن اولان بودن که بو کلمه

۲۷۵ جمله کلمات اخرندن ذکر اولنه • زیرا
 بر امرل انمای قتنده عادت سلف الله تعالی
 حضرتندن • طلب مغفرت ایلک اوزرینه
 جاری اولشدن • بعض ضد کلمه لرنه
 بو کلمه تقدیم اولنوب • ترتیب نرم ترتیب
 مخالف ذکر اولنشدن اما احسن
 ترتیب ترجمه اولنان شمه ترتیبدر
 حتی اکابر سلفدن اکثری
 بو ترتیبی اختیار اتمشدر
 نظمت نظم النسخه فی الایام
 و اتمها بالنسب دنعور الملک الخ
 فی او اخر جای الافر
 ۱۰۴۰

دعوت تفکیرانده نوز و سخن لکونک نه ده
 محسوسانده نوز و سخن لکونک نه ده
 اصبع و سبزه و سفید و سیاه
 یازده و سیزده و پانزده و شانزده
 هجده و نوزده و بیست و یک

اِنَّ اَبْلَسَ قَالِ لَوْبَةٍ وَعَزَّ تَكَوْجَلَا لَكَ لَا اَبْرَحُ اَعُوْى
بِعْنِيْ اَدَمَ مَا دَامَتِ الْاَرْوَاحُ فِيْهِمْ قَالَا فَبِعَرَّتِيْ وَجَلَا فِي
لَا اَبْرَحُ اَعُوْى وَلَكُمْ مَا دَامَ السَّمْعُ وَرَبِّيْ

—
—
—
—